

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

**na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych
Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej**

dokonanej w dniach 22 – 24 maja 2015 r. przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

1. przewodniczący: dr hab. Wojciech Downar – członek PKA
- członkowie:
2. prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA
3. dr hab. Wiesław Ciechomski – członek PKA
4. prof. dr hab. Stefan Wrzosek – ekspert PKA
5. dr Olgierd Swiatkiewicz – ekspert PKA ds. międzynarodowych
6. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
7. prof. dr hab. Łucja Tomaszewicz – członek PKA, przedstawiciel pracodawców
8. Tomasz Kocoł – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studentów

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Wizytacja na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej w ramach oceny instytucjonalnej odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja instytucjonalna na tym Wydziale odbyła się po raz pierwszy, bowiem Wydział ten nie był dotychczas oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny instytucjonalnej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, nauczycielami akademickimi oraz pozostałymi pracownikami, studentami Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych, słuchaczami studiów podyplomowych, a także przedstawicielami pracodawców oraz praktyki gospodarczej.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

1. Strategia określona przez jednostkę

1.1.

Strategia Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej została zatwierdzona – zgodnie z przepisami Statutu Uczelni – Zarządzeniem Rektora Nr 21/2010/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. i uaktualniona na posiedzeniu Senatu w dniu 30 maja 2014 r. Uchwałą Nr 30/2013/2014 w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie

Górnicej na lata 2014-2020. Strategia Rozwoju stanowi załącznik do niniejszej uchwały. W dokumencie tym zatwierdzona została również misja Uczelni.

Natomiast na posiedzeniu Senatu 30 września 2011 r. została zatwierdzona Strategia Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych i uaktualniona Uchwałą Rady Wydziału Nr 17/2013/2014 w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych na lata 2014 - 2020.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału w powyższych sprawach. W posiedzeniach Senatu oraz Rady nie uczestniczyli interesariusze zewnętrzni. Dokumentacja w tym zakresie jest prowadzona w sposób właściwy.

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej swoją misję nadrzędną określa następująco: „Oferując profesjonalizm i wiedzę Uczelnia kształci otwartych na wyzwania absolwentów przy zachowaniu dynamicznego podejścia do zmian zachodzących w otoczeniu. Tworząc naukę w powiązaniu z praktyką kreuje wymierne wartości dla społeczeństwa europejskiego i świata biznesu”. Misja Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych wyraźnie wpisuje się w misję Uczelni zakładając szczególną dbałość o jakość prowadzonych badań naukowych oraz umożliwianie zdobycia nowoczesnego wykształcenia, w obszarze nauk społecznych, technicznych i humanistycznych, dającego możliwość zdobycia wiedzy, umiejętności i postaw zgodnych z wymogami współczesnej gospodarki.

Misja ta odzwierciedla zadanie dbałości o jakość nauki i kształcenia zgodnych z wymogami współczesnej gospodarki. W korelacji z celami ustalonymi dla Uczelni takimi jak:

- działalność dydaktyczna i badania naukowe stanowią system zintegrowany,
- znaczący wpływ na otoczenie społeczne, kulturowe i gospodarcze,
- jakość nauczania na najwyższym poziomie oraz
- jakość badań naukowych na najwyższym poziomie,

Wydział ZIiNS w swojej strategii rozwoju do roku 2020 przyjął następujące cele strategiczne:

- 1) rozwój działalności naukowo-badawczej Wydziału,
- 2) permanentne doskonalenie jakości kształcenia na Wydziale ZIiNS,
- 3) nawiązywanie efektywnej współpracy i partnerskich relacji z podmiotami otoczenia społecznego i gospodarczego,
- 4) podnoszenie sprawności organizacyjnej i funkcjonalnej Wydziału ZIiNS.

Cele te odnoszą się do misji Uczelni i Wydziału, jak również do jakości kształcenia i badań na najwyższym poziomie. Realizacja celów ma trzy szczeble: strategiczny, operacyjny i działania wspomagające. Cele strategiczne Wydziału są tożsame z celami strategicznymi Uczelni. Cele operacyjne opracowane zostały w zgodzie z celami operacyjnymi Uczelni, ale dostosowane zostały do poziomu i potrzeb Wydziału. Trzeci szczebel to działania wspomagające osiągnięcie celów operacyjnych uwzględniające potrzeby i możliwości Wydziału.

Odnosząc się do celów bezpośrednio nawiązujących do jakości kształcenia strategia Wydziału przewiduje podjęcie odpowiednich działań zapewniających ich realizację. Dla tego celu strategicznego zostało opracowanych siedem celów operacyjnych wraz z działaniami:

- 1) doskonalenie Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia zmierzające do poprawy jego skuteczności poprzez współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi WZiNS,
- 2) unowocześnianie oferty dydaktycznej na studiach wyższych, podyplomowych oraz na seminariach doktorskich w oparciu o badania własne Wydziału, potrzeby otoczenia społeczno- gospodarczego - zmierzające do interdyscyplinarności programów

kształcenia oraz internacjonalizacji, kształcenia pod potrzeby konkurencyjnego rynku pracy,

- 3) rozwijanie form kształcenia zorientowanego na studentów, słuchaczy studiów podyplomowych i doktorantów, w tym uzyskiwanie kolejnych uprawnień Wydziału,
- 4) zapewnienie wysokiej jakości przewodów doktorskich,
- 5) rozwijanie form wsparcia nauczycieli akademickich w procesie doskonalenia umiejętności dydaktycznych
- 6) rozwijanie usług edukacyjnych w perspektywie uczenia się przez całe życie, rozwijanie i zwiększanie zakresu kształcenia ustawicznego, otwarcie na potrzeby edukacyjne różnych grup wiekowych
- 7) cykliczne badanie losów zawodowych absolwentów, ścisła współpraca z absolwentami studiów wyższych, podyplomowych, seminariów doktorskich.

Zatem jest bardzo wyraźna zgodność zadań i celów strategicznych Wydziału z kierunkami rozwoju Uczelni. Strategia Wydziału cele te konkretyzuje w obszarach kształcenia właściwych Wydziałowi i wyznacza działania odpowiednie do potrzeb studentów i słuchaczy studiów podyplomowych. W działaniach na rzecz podnoszenia jakości kształcenia akcentuje się pełniejsze dostosowanie absolwenta do oczekiwań rynku pracy, certyfikowanie różnych właściwych dla studiowanych kierunków umiejętności, internacjonalizację kształcenia. Towarzyszyć ma temu elastyczność programu kształcenia, tworzenie warunków dla mobilności kadry i studentów.

Wydział podejmuje działania zmierzające do angażowania interesariuszy w celu zapewnienia absolwentom kompetencji wymaganych na konkurencyjnym rynku pracy. Wydział jest nastawiony na różne formy współpracy ze środowiskiem gospodarczym i społecznym, pracownicy uczestniczą w międzynarodowych projektach badawczych oraz wymianie doświadczeń kadry naukowej i studentów.

1.2.

Uczelnia opracowała koncepcję kształcenia obejmującą studia I i II stopnia, studia podyplomowe oraz seminaria doktorskie, skorelowane z jej celami strategicznymi.

Przyjęta koncepcja kształcenia w Uczelni i na Wydziale oraz systemowe rozwiązania w zakresie rozwoju i zapewnienia wysokiej jakości działań we wszystkich obszarach, pozwoliły na uzyskanie długotrwałych, pozytywnych rezultatów tychże rozwiązań w następujących przekrojach: wysokiej jakości kształcenia, rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej, wysokiego poziomu naukowego, wysokiego poziomu kształcenia, internacjonalizacji kształcenia, rozwoju studentów, dobrej marki Uczelni w zakresie wszechstronnego kształcenia na wszystkich poziomach.

Oferta studiów podyplomowych skupiona jest na tematyce związanej z prowadzonymi kierunkami studiów. Oferta kształcenia na studiach I i II stopnia jest szeroka, obejmuje takie kierunki jak: „zarządzanie”, „ekonomia”, „stosunki międzynarodowe”, „administracja”, „logistyka”, „informatyka”, „pedagogika”, „socjologia”, „filologia”, „bezpieczeństwo międzynarodowe” oraz „fizjoterapia”. Odpowiada ona potrzebom regionu w zakresie kształcenia kadr oraz jest skorelowana z misją i strategią Uczelni. Wszystkie kierunki oferują specjalności, a zatem rozszerzają ofertę kierunkową. Kandydat ma szeroką i zróżnicowaną ofertę kształcenia. Oferta ta jest ściśle powiązana z zakresem prowadzonych badań naukowych w takich dyscyplinach jak nauki o zarządzaniu, informatyka, pedagogika, nauki o bezpieczeństwie a także logistyka.

Trzeba szczególnie podkreślić duże zainteresowanie kandydatów kierunkiem „zarządzanie” (największy odsetek ogółu studentów Uczelni), co wyrasta z wieloletnich i najlepszych tradycji Wydziału, który został powołany właśnie jako Wydział zorientowany dydaktycznie i naukowo na zarządzanie (uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora Wydział posiada również w dyscyplinie nauki o zarządzaniu). Koncepcja kształcenia oparta jest na zasadach Krajowych Ram Kwalifikacji. Cele strategiczne, które odnoszą się do podnoszenia jakości badań naukowych oraz jakości kształcenia integrują te dwa obszary działania Wydziału, co zapewnia wzajemne wspomaganie, sprzyjające podnoszeniu ich jakości.

Kluczowym jest obszar kształcenia studentów. Za najważniejsze działania ujęte w strategii, a dotyczące tego obszaru, należy uznać między innymi upracticznienie kształcenia poprzez rozszerzenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz tworzenie programów kształcenia i realizację projektów zwiększających szanse absolwentów na rynku pracy. W szczególności Wydział dąży do powiązania obszarów kształcenia z potrzebami społeczno-gospodarczymi kraju i regionu, z wykorzystaniem opinii interesariuszy zewnętrznych, m. in. poprzez tworzenie oferty kształcenia zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy, tworzenie programów kształcenia o profilu praktycznym oraz wykraczających poza strukturę kształcenia kierunkowego jednoobszarowego z jednoczesnym podniesieniem stopnia przygotowania absolwentów, aplikowanie w projektach umożliwiających studentom i osobom uczęszczającym na seminarium doktorskie udział w praktykach i stażach w wiodących ośrodkach oraz firmach krajowych i zagranicznych.

Kluczowym jest również umiędzynarodowienie kształcenia poprzez podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności WSB na krajowym i zagranicznym rynku edukacyjnym, tworzenie programów kształcenia w języku angielskim, tworzenie programów kształcenia prowadzonych wspólnie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi w kluczowych obszarach dostosowanych do strategii rozwoju wiodących ośrodków akademickich do 2020, podjęcie działań zmierzających do uzyskania certyfikatów i wyróżnień przyznawanych przez instytucje akredytujące Komisji Europejskiej, wspieranie i upowszechnianie krajowych i zagranicznych programów mobilności studentów. Uczelnia podejmuje wiele intensywnych działań projakościowych polegających na opracowaniu zasad i kryteriów ewaluacji i doskonalenia efektywności Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, wsparciu jakości kształcenia poprzez nawiązywanie współpracy z instytutami PAN, innymi instytucjami badawczymi i jednostkami otoczenia społeczno-gospodarczego, podnoszeniu jakości procesu dydaktycznego poprzez doskonalenie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich, m.in. przez ich uczestnictwo w dydaktycznych stażach zagranicznych i krajowych, wprowadzanie wzorców międzynarodowych w zakresie treści kształcenia oraz form i innowacyjnych metod kształcenia (np. kształcenie problemowe, e-learning), doskonalenie infrastruktury dydaktycznej, m.in. poprzez udział w projektach krajowych i europejskich, przez doskonalenie jakości nauczania języków obcych, doskonalenie zarządzania procesem dydaktycznym, m.in. poprzez informatyzację działań w zakresie toku studiów, monitorowanie losów absolwentów oraz doskonaleniu działalności Biura Karier w kształtowaniu oferty dydaktycznej oraz poprzez organizację Akademickiego Forum Jakości jako miejsca wymiany dobrych praktyk w zakresie jakości kształcenia.

Istotna jest również realizacja idei „uczenia się przez całe życie”, której głównym efektem jest nabywanie kompetencji do wykonywania zadań zawodowych, udział w projektach edukacyjnych promujących „Lifelong Learning Programme” oraz rozwój współpracy z europejskimi ośrodkami akademickimi w organizacji kursów i szkoleń służących doskonaleniu i doksztalceniu, rozwój kształcenia ustawicznego, doskonalenie

oferty studiów podyplomowych i kursów, dostosowanych do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego.

1.3.

Strategia Wydziału przewiduje działania, które pozwalają identyfikować pozycję Uczelni i Wydziału na rynku edukacyjnym regionu. Wydział podejmuje działania w celu podniesienia swojej pozycji naukowej poprzez wystąpienie do CK o kolejne uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie pedagogika, aby oferta kształcenia była bardziej kompleksowa.

Istotnym kierunkiem działania jest zwiększanie konkurencyjności absolwentów Wydziału, jak również zapewnienie i ciągłe doskonalenie jakości kształcenia i dostosowanie programów do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Uwzględniają one nasilenie procesów umiędzynarodowienia kształcenia i obejmują m.in. doskonalenie programów kształcenia, a także programów praktyk studenckich pod kątem rynku pracy, wzmocnienie powiązań Wydziału ze społeczno-gospodarczym otoczeniem zewnętrznym, uruchomienie działań zmierzających do szerszego uwzględniania w programach studiów wzorców międzynarodowych uwzględniających nowe formy i metody kształcenia (kształcenie problemowe, case study, e-learning) oraz przygotowanie oferty prowadzenia zajęć w językach obcych dla studentów z zagranicy i kraju. Ponadto Wydział czyni starania w kierunku wzmocnienia działań zmierzających do efektywnego zdobywania środków na dofinansowanie działalności dydaktycznej (konkursy MNiSW, NCBiR, inne), zwiększania udziału indywidualnych ścieżek kształcenia i opieki nad studentami, zwiększenia mobilności studentów poprzez szerszy udział w programach i projektach studiów, staży i praktyk w krajowych oraz zagranicznych ośrodkach naukowych i firmach. W celu podkreślenia swojej roli na rynku edukacyjnym Wydział sprzyja udziałowi jednostek organizacyjnych w realizacji idei „uczenia się przez całe życie”, poprzez doskonalenie oraz tworzenie nowych przedsięwzięć dydaktycznych, w tym studiów podyplomowych, szkoleń o profilu praktycznym dostosowanych do zmieniającego się rynku pracy, zwiększenie aktywności Rad Ekspertów WSB, uwzględniającej bardziej efektywny udział studentów, absolwentów i przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w opiniowaniu i proponowaniu zmian programów nauczania i praktyk pod kątem lepszego nabywania umiejętności i kompetencji zawodowych.

O dobrej pozycji Uczelni na rynku edukacyjnym, co stanowi jednocześnie potwierdzenie jakości kształcenia, świadczą liczne nagrody, wyróżnienia oraz pozycja w rankingach szkół wyższych. Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej znalazła się na 1 miejscu w województwie i 10 miejscu w Polsce w 2013 roku w rankingu prowadzonym przez Dziennik Rzeczpospolita oraz czasopismo Perspektywy. Wysoko oceniono m.in. warunki studiowania, siłę naukową, a także innowacyjność Uczelni.

Studia podyplomowe prowadzone w Uczelni cieszą się uznaniem rynku edukacyjnego potwierdzonym w rankingu czasopisma Home&Market. W rankingu tym Uczelnia zajęła 1 miejsce w Polsce jako uczelnia kształcąca na studiach podyplomowych. Wysoko oceniono m.in.: szeroką ofertę kierunków kształcenia, innowacyjność programów nauczania, prowadzenie zajęć przez praktyków-specjalistów, nowoczesną infrastrukturę, możliwość uzyskania dodatkowych certyfikatów oraz kwalifikacji, a także dofinansowanie studiów ze środków Unii Europejskiej.

Ponadto Uczelnia jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, m.in. wyróżnienie Śląskiego Stowarzyszenia Menadżerów w kategorii "Uczelnia Roku", przyznanie Odznaki

Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego, uzyskanie Diamentu Forbesa 2012, otrzymanie prestiżowej nagrody Gepard Biznesu 2010, itp.

Uzyskane nagrody i wyróżnienia świadczą o bardzo dobrej identyfikacji Uczelni i Wydziału przez rynek edukacyjny, również na szczeblu ponadlokalnym.

1.4.

Wydział współpracuje z interesariuszami wewnętrznymi jak i zewnętrznymi w zakresie budowania kultury jakości kształcenia. Strategia Wydziału wyznaczająca kierunki jego rozwoju opracowana została przez Zespół ds. Opracowania Strategii Rozwoju pod przewodnictwem prorektora ds. rozwoju i spraw studenckich przy udziale prorektorów, dziekana, prodziekanów, kierowników katedr (15 osób) oraz przedstawicieli Rady Ekspertów. Samorząd Studencki był zaangażowany w opiniowaniu strategii. Strategia przeszła szczeble konsultacyjne z udziałem studentów i słuchaczy studiów podyplomowych i została zatwierdzona na posiedzeniu Rady Wydziału przy udziale 70% uprawnionych do głosowania (100% głosów pozytywnych). W obradach tych brali udział studenci, pracownicy administracji i nauczyciele akademicy, którzy mogli w dyskusji przedstawić swoją opinię. Interesariuszom wewnętrznym, w skład których wchodzi m.in. pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz pracownicy administracyjni, studenci, słuchacze studiów podyplomowych przypisuje się również szczególną rolę w budowaniu kultury jakości, wysokiej jakości kształcenia oraz kształtowania oferty edukacyjnej.

W zespole opracowującym strategię Uczelni biorą udział również interesariusze zewnętrzni. Są to przede wszystkim członkowie Rady Ekspertów WSB, w skład której wchodzi przedstawiciele obszaru biznesu, instytucji administracji publicznej, instytucji i organizacji społecznych, ale także inni eksperci współpracujący z Uczelnią w różnych formach. (por. dalej p. 6.4). Z dokumentacji przedstawionej podczas wizyty Zespołu Oceniającego wynika, że generalne spostrzeżenia formułowane przez interesariuszy otoczenia społeczno-gospodarczego w odniesieniu do kierunków strategicznych Uczelni i celów operacyjnych dotyczyły:

- uwzględnienia działań mających na celu tworzenia projektów badawczych i badawczo-rozwojowych użytecznych dla praktyki gospodarczej (także w ramach prac dyplomowych),
- szerokiego korzystania w dydaktyce z doświadczeń wykładowców - praktyków,
- konieczności kształcenia studentów w zakresie dobrej znajomości branżowych języków obcych,
- standaryzacji obowiązków pracowników, zwłaszcza organizacyjnych, a w szczególności obsługi, przy wykorzystaniu wzorców zaczerpniętych ze sfery biznesu.

Wszystkie te postulaty znalazły swoje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Wyższej Szkoły Biznesu na lata 2014-2020 w celu strategicznym: „Znaczący wpływ na otoczenie społeczne, kulturowe i gospodarcze”. Poszczególne działania w tym zakresie, (2.1-2.15) precyzują te postulaty a jednocześnie odnoszą się do wielu innych form i zakresów współpracy z pracodawcami, takich na przykład jak wspieranie pracowników i studentów w uczestnictwie w projektach B+R realizowanych we współpracy z podmiotami publicznymi lub gospodarczymi regionu.

Postulaty te zostały uwzględnione i doprecyzowane w strategii rozwoju wizytowanego Wydziału (Cel 3. „Nawiązywanie efektywnej współpracy i partnerskich relacji z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego”). Szerszą informację o formach i zasadach tej współpracy zawiera p. 6.4.

Interesariusze zewnętrzni uczestniczyli nie tylko w opracowaniu strategii. Podkreślić należy, że w WSB współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma charakter już wieloletni i trwałą. Współpraca ta ma też ramy formalne w postaci funkcjonowania Rady Ekspertów (przy każdym z wydziałów). Rada Ekspertów zrzesza przedstawicieli przedsiębiorstw, organów samorządu terytorialnego i instytucji. W jej skład wchodzi przedstawiciele 25 następujących firm i instytucji, w tym: ENEA S.A., Wasko S.A., Getin-Noble Bank S.A., Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Kamsoft S.A., Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., GE Power Controls Sp. z o.o., Grupa PZU S.A. w Katowicach, BZW BK S.A., COIG S.A., Węgłokoks S.A., Kroll Ontrack S.A., NadzórKorporacyjny.pl Sp. z o.o., Grupa Kapitałowa Fasing S.A., ZETO Sp. z o.o., Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A., Famur S.A., BCC, Kanclerz Łoży Częstochowskiej, Górnośląski Związek Metropolitalny, Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza, Prezydent Świętochłowic, Specjalistyczny Szpital w Dąbrowie Górniczej, ISV Technology Manager IBM Polska, Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu, Zespół Szkół Fundacji "Elemantarz" oraz Śląska Izba Budownictwa.

Wydział utrzymuje oraz systematycznie nawiązuje nowe kontakty z instytucjami samorządowymi, biznesowymi oraz edukacyjnymi, stale rozpoznaje oczekiwania i szanse pojawiające się w otoczeniu gospodarczym i społecznym, co stanowi podstawę dla rozwoju Uczelni oraz umożliwia doskonalenie oferty dydaktycznej, a także tworzenie nowych kierunków studiów, uwzględniających zmiany w rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

Uczelnia aktywnie uczestniczy w życiu społeczno – gospodarczym miasta, regionu i kraju, a także w projektach międzynarodowych. WSB ściśle współpracuje z Urzędem Miasta w Dąbrowie Górniczej przy realizacji szeregu projektów edukacyjnych, gospodarczych i społecznych. Wspólnie z instytucjami administracji lokalnej i przedsiębiorcami organizowany jest w mieście Tydzień Przedsiębiorczości.

Uczelnia jest również członkiem Dąbrowskiej Rady Biznesu – organu powołanego przy Prezydencie Miasta Dąbrowa Górnicza. W grupie interesariuszy o regionalnym zasięgu działania, współpracujących z Uczelnią, znajdują się w szczególności: Urząd Wojewódzki w Katowicach, Śląski Urząd Marszałkowski, urzędy sąsiadujących z Dąbrową Górniczą miast i gmin, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Śląska Izba Budownictwa. Na szczeblu krajowym Uczelnia współpracuje m.in. z: Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Skarbu Państwa, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, Komendantem Głównym Policji w Warszawie, Związkiem Banków Polskich w Warszawie oraz innymi partnerami biznesowymi i administracyjnymi. Uczelnia pełni aktywną rolę jako popularyzator nauki w środowisku regionalnym. Dbając o popularyzację nauki i rozszerzenie programu kształcenia uczniów szkół ponadgimnazjalnych, WSB prowadzi Akademię WSB (cykl szkoleń i warsztatów z zakresu zarządzania, informatyki, finansów i ekonomii), Młodzieżową Akademię WSB (cykl warsztatów dziennikarskich, organizowanych wspólnie przez WSB i Gazetę Wyborczą Katowice).

Szczególnie istotna, zarówno dla rozwoju Wydziału i Uczelni, ale i potencjału jej oddziaływania na otoczenie, jest współpraca ze środowiskiem biznesu. WSB podpisała umowy z wiodącymi przedsiębiorstwami regionu, które potwierdzają współpracę w zakresie prowadzenia wspólnych przedsięwzięć naukowo-dydaktycznych i badawczo-rozwojowych, wzajemne wykorzystanie (w celach naukowych) osiągnięć i doświadczeń, opracowywania nowych rozwiązań gospodarczych, organizowania dla studentów praktyk (staży) zawodowych bezpośrednio w przedsiębiorstwach, organizowania szkoleń, wykorzystanie wiedzy praktycznej menedżerów w realizacji procesu dydaktycznego.

Rector Uczelni jest Wiceprzewodniczącą Rady Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach oraz zasiada w Radzie Głównej Konfederacji Pracodawców Lewiatan,

stanowiącej organ o charakterze nadzorczy – kontrolnym w organizacji. Jest również członkiem Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji przy Marszałku Województwa Śląskiego.

Uczelnia aktywnie działa w siedmiu klastrach. Należą do nich: Śląski Klaster Transportu Miejskiego, Śląski Klaster Rewitalizacji i Technologii Środowiskowych, Klaster Business Process Outsourcing, Klaster pod nazwą: „Utworzenie centrum pomiarowo-rozliczeniowego dla niektórych sektorów infrastrukturalnych oraz działalności prosumenckiej”, Klaster MediVite, Klaster Silesia Smart City oraz Klaster Ratownictwa, Bezpieczeństwa, Ochrony Ludności i Środowiska Naturalnego. Działalność w klastrach pozwala na realizację wspólnych przedsięwzięć badawczych i biznesowych z przedstawicielami bardzo szerokiego środowiska praktyki gospodarczej, administracji, służb mundurowych czy też organizacjami non – profit.

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej dokłada wszelkich starań, aby aktywizować współpracę z praktyką gospodarczą w zakresie wspólnych przedsięwzięć organizacyjnych oraz projektów naukowo-wdrożeniowych, które w bezpośredni sposób angażują grupy interesariuszy w procesie kształtowania oferty edukacyjnej jednostki oraz budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce

Wydział Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej to jeden z 6 wydziałów Uczelni, którego studenci stanowią 73,8% ogółu wszystkich studentów Uczelni. Studenci studiów stacjonarnych I i II stopnia stanowią 66,5% ogółu tych studentów Uczelni, zaś studenci studiów stacjonarnych Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych stanowią 37,7% ogółu studentów tego Wydziału.

W ostatnich pięciu latach obserwuje się wzrost o 13,5% liczby studentów w Uczelni. Na Wydziale wzrost ten wyniósł 11,2%.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	Uczelni	Jednostki	Uczelni	Jednostki	Uczelni	Jednostki
studia stacjonarne	2.408	1.601				
studia niestacjonarne	3.346	2.645				
RAZEM:	5.754	4.246			1.642	1.642

Dane z raportu samooceny

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego – ocena: wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Cele sformułowane w strategii działalności i rozwoju Wydziału są w pełni zbieżne z misją i strategią Uczelni. Strategiczne cele zarówno na poziomie Uczelni, jak również Wydziału obejmują takie priorytety jak m.in.: zapewnienie jakości kształcenia, prowadzenie badań naukowych oraz działalność Wydziału w kontekście zaspokojenia

potrzeb otoczenia społeczno – gospodarczego. Struktura dokumentów strategicznych wyraźnie rozgranicza szczeble: strategiczny, operacyjny i wspomagający. Cele strategiczne na poziomie Uczelni i Wydziału są tożsame. Cele operacyjne Wydziału, przy pełnej zgodności z celami operacyjnymi Uczelni, są dostosowane do specyfiki i potrzeb Wydziału. Działania wspomagające osiąganie celów operacyjnych są specyficzne dla Wydziału. Sposób sformułowania działań strategicznych na wymienionych trzech szczeblach zapewnia pełną jednokierunkowość i zgodność działań Wydziału i Uczelni w obszarach jakości kształcenia, prowadzenia badań naukowych i kształtowania relacji z otoczeniem. Stosowane rozwiązania w tym zakresie można uznać za wzorcowe.

1.2) Koncepcja kształcenia przyjęta na Wydziale obejmuje studia I i II stopnia oraz studia podyplomowe. Wydział w ramach metodycznego i merytorycznego przygotowania do pisanie rozpraw doktorskich prowadzi również seminaria dyplomowe. Wiodącym kierunkiem na Wydziale jest „zarządzanie” (łącznie 26,8% ogólnej liczby studentów Wydziału). W dyscyplinie nauk o zarządzaniu Wydział prowadzi badania naukowe, jak również posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora. Tematyka studiów podyplomowych prowadzonych przez Wydział jest związana z prowadzonymi kierunkami studiów. Odpowiada ona również kierunkom prowadzonych badań oraz potrzebom otoczenia społeczno – gospodarczego (co przejawia się m.in. dużym udziałem interesariuszy zewnętrznych w prowadzonych studiach podyplomowych). Koncepcja kształcenia przyjęta przez Wydział jest wewnętrznie spójna i jednokierunkowa, obejmująca wszystkie rodzaje i poziomy studiów. Oferta kształcenia jest bardzo bogata, spośród której wyróżniają się studia podyplomowe, które stanowią istotny element kształcenia na Wydziale, podkreślający specyfikę obranych kierunków strategicznych.

1.3) Rozwiązania stosowane na Wydziale świadczą o spójności kierunków działań strategicznych z koncepcją kształcenia oraz prowadzoną działalnością naukowo-badawczą. Przyjęty przez Uczelnię i Wydział kierunek działania zapewnia silny związek Wydziału z otoczeniem społeczno – gospodarczym, w tym z rynkiem edukacyjnym. Prowadzone działania w tym zakresie przyczyniają się do doskonalenia programów studiów oraz samego procesu kształcenia, wpływając w konsekwencji na ciągłe doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym Wydziale. Można je określić jako wzorcowe.

1.4) Rola interesariuszy zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze w określaniu strategicznych celów kształtowania oferty kształcenia oraz budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia zasługuje na wyróżnienie. Przedstawiciele tego środowiska są członkami Zespołu ds. Opracowania Strategii Rozwoju i ich spostrzeżenia oraz postulaty znalazły wyraz w Strategii Uczelni na lata 2011-2020. Znalazły się także bezpośrednio w celach strategicznych wizytowanej jednostki. Przede wszystkim dotyczy to celu 3 odnoszącego się do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Podkreślić należy, że nie tylko interesariusze wewnętrzni, ale również zewnętrzni, uczestniczą praktycznie na wszystkich etapach procesu kształcenia, a ich rola jest znacząca. Współpracę Uczelni oraz Wydziału z interesariuszami można ocenić jako wyróżniającą.

2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

2.1.

W Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej pierwsze systemowe rozwiązania projakościowe funkcjonowały już w 2005 roku, a następnie były konsekwentnie rozwijane i doskonalone. W 2008 r. wprowadzono formalnie Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, a w roku akademickim 2012/2013 Uczelniany Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (Zarządzenie Rektora nr 86/2012/2013 z 21.09.2012 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia). Działania w zakresie jakości kształcenia skojarzone są ze Strategią Rozwoju Uczelni i Strategią Rozwoju Wydziału na lata 2014-2020. Wśród celów strategicznych znalazł się cel bezpośrednio odnoszący się do doskonalenia i rozwoju systemu zapewnienia jakości kształcenia (cel szczegółowy 3.5 w ramach celu 3 – „jakość nauczania na najwyższym poziomie”).

Zasadniczymi celami systemu jakości kształcenia są: diagnozowanie istniejącego stanu jakości kształcenia, doskonalenie procesów jakości kształcenia zwiększające zdolność Uczelni do spełniania wymagań w tym zakresie, zapewnienie realizacji bieżących działań w ramach poszczególnych procesów jakości kształcenia, kształtowanie postaw projakościowych w środowisku uczelnianym oraz budowanie kultury jakości.

Formalna struktura Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje 7 procesów głównych, w ramach których zdefiniowano łącznie 21 procedur. Procesy główne obejmują: doskonalenie kadry, projektowanie i monitoring programów kształcenia, organizację i realizację procesu dydaktycznego, wsparcie studentów, działalność naukowo – badawczą, nadzór nad infrastrukturą i zasobami materialnymi Uczelni oraz doskonalenie systemu. Szczegółowe procedury w ramach wymienionych procesów są kompletne i obejmują wszystkie istotne elementy warunkujące i umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia, a w szczególności dotyczą: jakości kadry naukowo – dydaktycznej, zasad przeprowadzania oceny okresowej, przeprowadzania hospitacji zajęć, zasad tworzenia, zatwierdzania i przeglądów programów kształcenia i efektów kształcenia, ocenę prowadzonych zajęć dydaktycznych, procesu weryfikacji efektów kształcenia, procesów dyplomowania i realizacji praktyk studenckich, zasady indywidualizacji toku studiów, rozpatrywania skarg i wniosków studentów oraz zasady i kryteria oceny i weryfikacji zasobów infrastruktury dydaktycznej i naukowej uczelni. W procedurach przewidziano również tryb dokonywania przeglądów WSZJK.

Ponadto z dokumentacją systemu skorelowane są dokumenty powiązane precyzujące wybrane działania, np.: Regulamin studiów, Regulamin organizacyjny, Statut, wybrane zarządzenia Rektora, regulaminy stypendialne, itd.

Integralną częścią UWSZJK jest „Polityka jakości kształcenia”. Zarządzanie jakością w uczelni ma charakter zinstytucjonalizowany i systemowy. W Uczelni system decyzyjny odnoszący się do zarządzania jakością jest zgodny z kompetencjami powołanych do tego organów kolegialnych (np.: Senat, Rada Wydziału, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Komisja ds. Badań i Wydawnictw) i jest wspomagany inicjatywami oddolnymi (np.: spostrzeżenia pracowników, studentów, słuchaczy studiów podyplomowych) oraz instytucjonalnymi (np.: analiza wyników przeprowadzonych audytów, badań).

Struktura podejmowania decyzji i odpowiedzialności w zarządzaniu jakością zapewnia udział pracowników, studentów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz interesariuszy zewnętrznych. W proces zarządzania jakością zaangażowani są, zgodnie z kompetencjami: Senat, Rektor, prorektorzy, Rada Wydziału, dziekan wydziału oraz prodziekani. W celu

lepszego koordynacji działań podejmowanych w ramach UWSZJK został powołany Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. W Uczelni powołano także audytorów wewnętrznych.

W Uczelni powołano Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia (Zarządzenie Rektora nr 88/2011/2012 z dn. 21.09.2012 r.), której zadaniem jest m.in.: koordynacja prac i współdziałanie z poszczególnymi jednostkami Uczelni w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia, gromadzenie informacji dotyczących funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia, opracowywanie oraz przedkładanie władzom Uczelni wniosków dotyczących usprawnienia działania systemu. W skład Komisji wchodzi: przedstawiciele kadry dydaktycznej, przedstawiciele wszystkich wydziałów Uczelni, kierownik studiów podyplomowych oraz reprezentanci studentów (15 osób, w tym 2 studentów). Komisja pełni funkcję doradczą, zbiera się minimum 2 razy w semestrze (np.: 14.05.2015, 15.04.2015, 25.02.2015, 27.02.2014, 24.09.2014), corocznie składa Rektorowi sprawozdanie ze swojej działalności oraz ściśle współpracuje z Pełnomocnikiem Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w realizacji działań pro jakościowych przejawia się na wiele sposobów, w tym m.in.:

- nauczyciele akademicy (kierownik katedry, nauczyciele stanowiący minimum kadrowe, nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku) biorą udział w opracowaniu koncepcji kształcenia, celów i efektów kształcenia, opracowaniu programów zajęć, dokonują oceny stopnia weryfikacji efektów kształcenia oraz biorą udział w przeprowadzaniu wewnętrznych audytów. Realizują to m.in. poprzez udział w pracach poszczególnych komisji i zespołów, m.in.: Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Zespołów ds. Oceny Stopnia Weryfikacji Efektów Kształcenia, Zespołów ds. Wdrażania KRK na wybranych kierunkach studiów),
- studenci i absolwenci biorą udział w badaniach jakości kształcenia, ocenie pracy jednostek administracyjnych, w badaniach losów zawodowych absolwentów, ocenie jakości kształcenia specjalizacyjnego, ocenie programów mobilnościowych. Zadania te realizują m.in. poprzez udział w posiedzeniach Senatu, Rady Wydziału, Komisji Stypendialnej oraz Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia,
- pracodawcy (członkowie powołanej w 2013 r. Rady Ekspertów WSB) biorą udział w opiniowaniu programów studiów oraz podnoszeniu standardów kształcenia.

Tematyka związana z jakością kształcenia jest podejmowana zarówno w trakcie posiedzeń Senatu jak i Rady Wydziału (potwierdzeniem są stosowne protokoły przedstawione do wglądu podczas wizytacji) i obejmuje takie zagadnienia jak m.in.: opiniowanie procedur UWSZJ, zatwierdzanie przeglądów UWSZJ, prezentację wyników badań jakości kształcenia, opracowanie planów rozwoju systemu jakości, ocenę procesu rekrutacyjnego, opiniowanie i zatwierdzanie programów studiów, programów specjalności, itp.. Oceny funkcjonowania USZJK dokonuje Senat Uczelni w każdym roku akademickim na podstawie sprawozdania Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia (24.09.2014, 21.09.2013).

Z uwagi na to, iż Uczelnia posiada strukturę jednowydziałową, wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia został stworzony i jest doskonalony na jednym poziomie. Studenci mają zapewnioną możliwość udziału w pracach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Do Komisji formalnie powołano 2 studentów wydelegowanych przez właściwy organ samorządu studenckiego. Podkreślić należy, że przedstawiciele studentów w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili, że są zapraszani na spotkania Komisji z odpowiednim wyprzedzeniem oraz przesyłane są im wszelkie niezbędne materiały i dokumenty, co należy ocenić pozytywnie.

Studenci na przestrzeni ostatnich dwóch lat zgłosili szereg postulatów dotyczących kształcenia w ocenianej jednostce. Postulowali oni między innymi zmianę sekwencji przedmiotów w planie studiów, zwiększenie ilości godzin zajęć praktycznych oraz dodanie do planu studiów nowych kursów. Wszystkie postulaty studentów, o ile były racjonalnie uzasadnione, zostały uwzględnione przez władze ocenianej jednostki. Oznacza to, że wpływ studentów na doskonalenie jakości kształcenia jest w ocenianej jednostce rzeczywisty, a ich zdanie jest traktowane z należytą uwagą. Przedstawiciele samorządu studenckiego w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA przyznali, że jednostka zabiega o wyrażenie przez studentów opinii we wszystkich sprawach ich dotyczących. Poza Uczelnianą Komisją ds. Jakości Kształcenia przedstawiciele studentów mogą zgłaszać opinie i postulaty na posiedzeniach Senatu, który zatwierdza zmiany proponowane przez Komisję.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA byli zorientowani w przedmiocie działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Potrafili oni wymienić organy uczelni wchodzące w jego skład. Sama jakość kształcenia została przez nich skojarzona z profesjonalizmem kadry dydaktycznej oraz wysokimi wymaganiami egzaminacyjnymi. Należy zauważyć, że jednostka cyklicznie organizuje wydarzenia związane z jakością kształcenia jak Forum Jakości Kształcenia, w którym mogą wziąć udział także studenci.

Na stronie internetowej Uczelni przewidziana została specjalna zakładka dotycząca jakości kształcenia, w której umieszczona została pełna dokumentacja dotycząca wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Na stronie głównej Uczelni pojawiają się informacje na temat działań i sukcesów wewnętrznego systemu. O pracach podejmowanych w ramach systemu i ich rezultatach studenci dowiadują się również za pomocą kanałów informacyjnych samorządu studenckiego.

Podsumowując, stwierdzić należy, że jednostka buduje wśród studentów kulturę jakości kształcenia i zapewnia im szeroki udział w pracach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

2.2.

System obejmuje wszystkie formy kształcenia (studia I, II stopnia, studia podyplomowe) i formy studiów (stacjonarne, niestacjonarne) prowadzone na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych oraz Wydziałach Zamiejscowych Uczelni. Integralną częścią UWSZJK jest Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości na Studiach Podyplomowych. Wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia obowiązujące na Wydziale mają charakter kompleksowy i w szczególności umożliwiają:

a)

Kierunkowe efekty kształcenia zostały wprowadzone uchwałą Senatu nr 65/2011/2012 w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunków realizowanych w WSB. Efekty kształcenia realizowane w ramach studiów podyplomowych wprowadzone są dla poszczególnych kierunków studiów uchwałami Senatu.

Programy kształcenia każdego z prowadzonych kierunków zawierają następujące elementy: opis koncepcji i celu studiów, opis efektów kształcenia, wskaźniki sumaryczne, sylwetkę absolwenta poszczególnych specjalności studiów, plan zajęć wraz z punktami ECTS, podziałem godzin pracy studenta na pracę z nauczycielem akademickim i pracę własną, wymagania zaliczeniowe, matrycę odniesienia efektów kierunkowych do efektów przedmiotowych.

Wytyczne do tworzenia programów kształcenia określa dokument UWSZJK „Zasady tworzenia, zatwierdzania i przeglądu programów kształcenia i efektów kształcenia”. Zgodnie z jego zapisami (§ 3, pkt.2) „Program kształcenia tworzony jest w zgodzie z misją i strategią uczelni oraz w oparciu o: analizę zapotrzebowania rynku pracy na określoną wiedzę i umiejętności, wzorce międzynarodowe oraz przykłady dobrych praktyk, wyniki monitorowania kariery zawodowej absolwentów, wzorcowe efekty kształcenia dla rozpatrywanego lub pokrewnych kierunków studiów, opinie interesariuszy zewnętrznych, standardy kształcenia, zasoby i możliwości uczelni niezbędne do realizacji procesu dydaktycznego prowadzącego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, wymagania i zalecenia komisji akredytacyjnych, wymagania i zalecenia stowarzyszeń i organizacji zawodowych”.

Ponadto w Uczelni wdrożono procedurę: „Projektowanie i ocena zajęć prowadzonych na odległość w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej” odnoszący się do zajęć e-learning i blended-learning.

W Uczelni powołano Zespoły ds. Wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, których zadaniem było przygotowanie programów kształcenia zgodnie z obowiązującymi zasadami. Na etapie projektowania i doskonalenia programów specjalności angażowani są pracodawcy opiniujący treści programowe.

Za całościową ocenę stopnia realizacji efektów odpowiadają Zespoły ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia, w skład których wchodzi nauczyciele stanowiący minimum kadrowe na danym kierunku studiów. Zadaniem zespołów jest dokonywanie corocznej oceny stopnia realizacji efektów kształcenia na danym kierunku studiów oraz sformułowanie stosownych rekomendacji (potwierdzeniem są sprawozdania ze spotkań zespołów). Ocena stopnia realizacji założonych w programach kształcenia efektów kształcenia obejmuje:

- ocenę zgodności założonych kierunkowych efektów kształcenia z efektami obszarowymi oraz standardami kształcenia, o ile dany kierunek studiów wymaga ich realizacji,
- ocenę zgodności efektów kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych modułów z efektami kierunkowymi (analiza treści sylabusów),
- ocenę właściwego doboru narzędzi walidacji efektów kształcenia założonych w danym programie kształcenia,
- analizę zrealizowanych efektów kształcenia w ramach praktyk studenckich. Analizy dokonuje się po zasięgnięciu opinii Pełnomocnika rektora ds. praktyk studenckich,
- ocenę zgodności założonych efektów kształcenia z oczekiwaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi interesariuszy,
- analizę rozkładu ocen zaliczeń i egzaminów,
- przegląd jakości prac dyplomowych i prawidłowości stosowania zasad ich oceniania,
- analizę efektywności kończenia studiów, skali odsiewu i jego przyczyn,
- przegląd wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów uczelni.

Rekomendacje sformułowane przez członków Zespołów dotyczą zmian w planie zajęć, zwiększenia nadzoru nad wybranym procesem, np. zalecane audyty prac dyplomowych, zmian w dokumentacji (np.: wprowadzenie karty zaliczenia zajęć klinicznych), zwiększenia liczby godzin w danym module zajęć, zmian walidacji efektów kształcenia w danym module, zalecenie zwiększenia współpracy w danym obszarze z praktykami, np. poprzez zaopiniowanie programu specjalności studiów.

Na ostatnim Senacie zamykającym dany rok akademicki dziekan Wydziału przedstawia sprawozdanie z nadzoru nad procesem dydaktycznym w zakresie oceny realizacji efektów kształcenia w roku akademickim, w oparciu o wyniki prac Zespołów, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, kierowników katedr, prodziekanów, opiekunów modułów poszczególnych zajęć, Pełnomocnika rektora ds. praktyk, audytorów wewnętrznych, pracodawców jako interesariuszy zewnętrznych oraz studentów (sprawozdanie dziekana w ramach posiedzenia Rady Wydziału z dn. 25.09.2014, 26.09.2013).

b)

Uczelnia intensywnie współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie określania i oceny efektów kształcenia, zarówno na studiach I, II stopnia jak i podyplomowych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi znajduje odniesienie w Strategii Rozwoju Uczelni – wśród wybranych celów strategicznych określonych w Strategii Rozwoju Wydziału na lata 2014-2020 znajdują się: dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy oraz lokalnego środowiska gospodarczego, nawiązywanie partnerskich relacji z podmiotami otoczenia społecznego i gospodarczego.

W Uczelni od 2013 roku funkcjonuje Rada Ekspertów WSB, do zadań której należy: udział w opracowywaniu efektów kształcenia w ramach poszczególnych kierunków i specjalności studiów, udział w opracowywaniu metod walidacji efektów kształcenia, opiniowanie programów nauczania, określanie zapotrzebowania na konkretne kwalifikacje zawodowe wśród absolwentów uczelni wyższych, udział w procesie dyplomowania, wypracowanie mechanizmów służących nawiązywaniu współpracy pomiędzy pracodawcami. Ponadto Uczelnia aktywnie poszukuje ekspertów w danej dziedzinie, którzy opiniują programy specjalności studiów I i II stopnia oraz studiów podyplomowych.

Uczelnia dostarczyła obszerną dokumentację zawierającą wskazania i opinie interesariuszy zewnętrznych odnoszące się zarówno do formułowania efektów kształcenia, jak i programów studiów I i II stopnia („zarządzanie” i „ekonomia” – 11 opinii, „pedagogika” – 10 opinii, „administracja” – 3, „bezpieczeństwo narodowe” – 3, „fizjoterapia” – 2, „filologia” – 4, „socjologia” – 6, „logistyka” – 5, „informatyka” – 6). Udokumentowano także współpracę z przedstawicielami rynku pracy przy opracowywaniu efektów kształcenia i programów studiów podyplomowych (por. dalej p.3.3)

Przykładami w tym zakresie mogą być: specjalność „ekonomia menedżerska”, która została oceniona przez przedstawiciela firmy Fasing S.A., program studiów na kierunku „zarządzanie”, do którego uwagi przedstawili przedstawiciele firm MOJ S.A. oraz Stalprofil S.A., specjalność „rachunkowość i podatki” na kierunkach „zarządzanie” oraz „ekonomia” zaopiniował przedstawiciel Metal Holding, specjalności „zarządzanie w administracji” oraz „administracja samorządowa” były opiniowane przez Urząd Miasta w Dąbrowie Górniczej, program specjalności „ochrona informacji w administracji i biznesie” przez Krajowe Stowarzyszenie Informacji Niejawnych, program specjalności „logistyka i transport” zaopiniował Raben Polska Sp. z o.o., specjalność realizowana na kierunku informatyka „bezpieczeństwo w systemach komputerowych” opiniował Kroll Ontrack, program specjalności „resocjalizacja” zaopiniował Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej, „zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne” - Kuratorium Oświaty w Katowicach; „projektowanie i organizacja szkoleń” w ramach kierunku „socjologia” zaopiniowało Stowarzyszenie Konsultantów i Trenerów Matrik, program na kierunku „fizjoterapia” – Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Fizjoterapii, itp. Powyższe przykłady świadczą o bardzo starannym doborze ekspertów, wspomagających projektowanie i

doskonalenia programów studiów na poszczególnych kierunkach, specjalnościach oraz studiach podyplomowych.

Udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w kształtowaniu oferty kształcenia oraz budowaniu wysokiej kultury jakości kształcenia jest możliwy dzięki podpisanym umowom z przedsiębiorcami i instytucjami wspomagającymi proces kształcenia. W roku akademickim 2014/2015 w proces dyplomowania na kierunku „informatyka” włączono przedstawicieli pracodawców w charakterze promotorów pomocniczych-mentorów. Ponadto Uczelnia włącza do kadry nauczycieli akademickich - praktyków na każdym kierunku studiów, a standardem jest organizacja w ramach zajęć tzw. spotkań z praktykiem, których celem jest poruszanie specjalistycznych zagadnień poszerzających treści kształcenia (przykładowa tematyka spotkań to m.in.: „Bezpieczne bankowanie”, „Rozwój talentów”, „Dług suwerenny i możliwość jego spłaty”, „Koszty stopy procentowej bliskiej zera”, „Dbanie o dobrostan pracowników i Employer Branding- nowe wyzwania działów HR”, „Zarządzanie w sektorze publicznym w praktyce”, „Budżet partycypacyjny jako instrument dialogu”, „Współpraca z organizacjami pozarządowymi i konsultacje”, „Implementacja systemu klasy ERP w przedsiębiorstwie”, „Zastosowanie Enterprise Content Management w przedsiębiorstwie”, „Programowanie gier wideo”, „Marketing Automation – nowoczesne narzędzia”, „Zarządzanie zespołami wirtualnymi w środowisku projektowym”, „Praktyka realizacji inicjatyw CSR”, „Organizacja konferencji sprawiedliwości naprawczej”, „Dozór elektroniczny jako alternatywna forma wykonywania kary pozbawienia wolności”, „Praktyczne zastosowanie procedury Niebieskiej Karty”, „Podejście motywujące – praca z klientem w oporze”, „Tłumaczenia w chmurze”, itd.).

Uczelnia poszukując sposobów włączenia elementów praktycznego kształcenia do procesu budowania wysokiej kultury kształcenia praktycznego i przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy wykorzystwała możliwości jakie daje współpraca z przedstawicielami rynku pracy w ramach projektów finansowanych ze środków unijnych organizując dodatkowe płatne praktyki i staże (w ramach projektów: „Informatyka w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej - studia z przyszłością”, „Nowoczesne kształcenie – pewna przyszłość”, „Nowoczesna wiedza = Nowoczesna gospodarka – program rozwoju potencjału wyższej szkoły biznesu w Dąbrowie Górniczej”, „Zaprogramuj swoją przyszłość - inform@tyka w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej”).

Wizytowany Wydział badan również opinie pracodawców o poziomie kompetencji absolwentów Uczelni, w tym wizytowanej Jednostki. Ich uwagi, spostrzeżenia i sugestie co do ewentualnych działań na rzecz lepszego dopasowania kompetencji absolwenta do potrzeb działalności zawodowej są wnikliwie analizowane. Podczas wizytacji Zespół Oceniający zapoznał się z obszernymi raportami z badań losów absolwentów przeprowadzonych drogą elektroniczną, opiniami pracodawców na kierunkach usytuowanych na wizytowanym Wydziale, w tym w szczególności na kierunkach „informatyka”, „zarządzanie” oraz „pedagogika”.

Wśród wielu wyników badań wskazywano przede wszystkim na konieczność pełniejszego dostosowania programów kształcenia do warunków panujących na rynku pracy, a w szczególności na konieczność lepszego przygotowania zawodowego absolwentów, między innymi poprzez większą kontrolę nad procesem realizacji praktyk.

Obszerne raporty dały informację o kierunkach zmian jakie powinny zostać wprowadzone do programów czy też nawet koncepcji kształcenia, zgodnie z bieżącymi wymaganiami rynku pracy. W konsekwencji analizy losów zawodowych absolwentów zwiększono liczbę zajęć praktycznych na każdym kierunku studiów: ćwiczenia, wizyty

studyjne, spotkania z praktykiem; wdrożono program „2 dni pracujesz 3 dni studiujesz” (por. p. 6.4).

c)

Uczelnia prowadzi od wielu lat badania losów zawodowych absolwentów w celu monitorowania jakości kształcenia w Uczelni, ale także uzyskania sugestii absolwentów poszczególnych kierunków, pozwalających dokonywać modyfikacji programów kształcenia. Jako przykład zrealizowania tego typu badań mogą posłużyć: badania losów zawodowych absolwentów kierunku „zarządzania” (zrealizowane w roku 2008 r. oraz 2012), „socjologii” (2008 r.), badanie „Absolwenci kierunków pedagogicznych a rynek pracy” (2010 r.), badanie losów zawodowych absolwentów kierunku „logistyka” (2012 r.), badanie oczekiwań edukacyjnych absolwentów kierunków ekonomicznych i pedagogicznych (2013 r.).

Z uwagi na zakończenie cyklu kształcenia w ramach programów dostosowanych do KRK wdrożono platformę do badania losów zawodowych absolwentów. Opracowano metodologię badania oraz nowe narzędzie badawcze odwołujące się do efektów kształcenia realizowanych w ramach nowych programów kształcenia wprowadzonych w 2012 roku. Aktualnie trwają ostatnie testy elektronicznej platformy. Badania będą realizowane w następujących odstępach czasowych: przed obroną oraz po 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Dodatkowo w roku akademickim 2014/2015 zostanie przeprowadzone badanie losów absolwentów studiów podyplomowych.

Ponadto w ramach prowadzonych badań ewaluacyjnych Uczelnia zrealizowała badania wśród studentów ostatnich semestrów wybranych kierunków studiów w celu poznania opinii na temat jakości kształcenia specjalizacyjnego (np.: ocena specjalności „zarządzanie zasobami ludzkimi” na kierunku „socjologia”, ocena kształcenia na specjalności „filologia tłumaczeniowa i filologia nauczycielska”, ocena jakości kształcenia w ramach specjalności „zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne” oraz „resocjalizacja” na kierunku „pedagogika”, ocena jakości kształcenia w ramach międzynarodowego rankingu Multirank).

W oparciu o podejmowane działania, odbyte spotkania oraz przedstawione opracowania można stwierdzić, że Uczelnia przywiązuje dużą wagę do badania opinii absolwentów i ich karier zawodowych w procesie podnoszenia jakości kształcenia. Już w 2007 roku powstało w Uczelni opracowanie monograficzne „Absolwenci wyższych uczelni ekonomicznych na rynku pracy, Unii Europejskiej (międzynarodowe badania porównawcze)”, Wydawnictwo Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, w którym przedstawiono między innymi wyniki porównań przeprowadzonych na podstawie specjalnego badania ankietowego dla pięciu krajów Unii - Węgry, Holandia Niemcy, Belgia, Polska. Refleksje końcowe dostarczają wielu informacji na temat kompetencji absolwentów w analizowanych krajach oraz oczekiwań pracodawców. W kolejnej monografii autorstwa pracowników wizytowanej Jednostki „Kształtowanie kluczowych kompetencji inżynierskich w perspektywie oczekiwań podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego (Wydawnictwo Wyższej Szkoły Biznesu, 2014) przedstawiona zastała przekrojowa, głęboka analiza wyników badań ankietowych absolwentów kierunków technicznych i inżynierskich.

d)

W Uczelni w ramach bieżących konsultacji z pracownikami katedr oraz w sposób formalny raz na dwa lata prowadzony jest monitoring programów kształcenia. W 2014 roku w

ramach prac Zespołów ds. Oceny Stopnia Weryfikacji Efektów Kształcenia przeprowadzono przegląd programów na każdym prowadzonym w Uczelni kierunku studiów.

Przegląd obejmuje: analizę programów kształcenia pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, ocenę koncepcji kształcenia, ocenę opisu sylwetki absolwenta, planu studiów i sylabusów w kontekście tworzenia spójnej całości, weryfikację systemu punktów ECTS, sprawdzenie spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego i kwalifikacji zespołu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów, analizę wyników monitorowania karier studenckich oraz opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Kryteria, według których dokonuje się przeglądu programów kształcenia określa dokument UWSZJK pn. „Zasady tworzenia, zatwierdzania i przeglądów programów kształcenia i efektów kształcenia”. Programy podlegają także monitoringowi w ramach procedur ewaluacji jakości kształcenia (np. ocena jakości kształcenia specjalizacyjnego przez studentów ostatnich semestrów studiów), w ramach bieżących spotkań Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz spotkań prodziekanów ze studentami kierunków, które nadzorują. Przykładem zmian programowych wdrożonych dzięki monitoringowi są: wprowadzanie do siatek zajęć nowych przedmiotów (np.: na studiach II stopnia przedmiotu „zarządzanie publiczne”), zmiany w wymiarach godzin wybranych zajęć (np.: zwiększenie wymiaru godzin przedmiotu „zastosowanie metod statystycznych w biznesie”, zwiększenie liczby ćwiczeń w module „rachunkowość i podatki”), wprowadzenie modułowego zaliczenia w ramach przedmiotów „finanse przedsiębiorstw”, „analiza ekonomiczna i controlling finansowy”, podział zajęć „makroekonomia” na część wykładową i ćwiczeniową, zmiana sekwencji przedmiotów realizowanych w ramach modułu „programowanie” na kierunku „informatyka”, modyfikacje w ramach specjalności studiów (np.: wprowadzenie do specjalności „bezpieczeństwo i edukacja w ochronie przeciwpożarowej” treści kształcenia pozwalających na realizację pełnego programu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej, rozszerzenie w specjalności „bezpieczeństwo informacji w administracji i biznesie” treści kształcenia w przedmiocie „zarządzanie bezpieczeństwem informatycznym”, zmiany w zakresie specjalności „resocjalizacja” i uzupełnienie jej o zajęcia z zakresu profilaktyki społecznej), wprowadzenie większej ilości godzin ćwiczeń z zakresu przedmiotu „prawo cywilne” z zakresu umów w administracji, zwiększenie wymiaru godzin zajęć z badań jakościowych na kierunku „socjologia”, na podstawie analizy statystyk ocen na kierunku „filologia” - przesunięcie wybranych zajęć na wyższe semestry, zwiększenie ilości godzin w ramach modułów praktycznej nauki języka angielskiego.

W tym obszarze zaleca się jednak ocenianej jednostce szersze włączenie przedstawicieli studentów w prace związane z przygotowaniem raportów oraz w proces tzw. monitoringu programów kształcenia.

e)

Zasady oceniania studentów bazują na Regulaminie Studiów, Regulaminie Studiów Poddyplomowych oraz na dokumentacji UWSZJK. W obszarze potwierdzania i weryfikacji efektów na każdym etapie kształcenia zastosowanie mają następujące procedury UWSZJK: „System weryfikacji efektów kształcenia”, „Ramowy system oceny studentów”, zasady odbywania praktyk studenckich, „Procedura dyplomowania”, „Procedura antyplagiatowa”, „Zasady archiwizacji prac studentów”. Ponadto sposób weryfikacji efektów kształcenia założonych w poszczególnych modułach jest określony w sylabusie.

Oceny studentów są odnotowywane w protokole zaliczenia przedmiotu określającym kierunek, poziom kształcenia, nazwę kursu, nazwisko prowadzącego, dane studenta, formę zaliczenia, ocenę oraz datę. Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez:

- zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych modułów),
- weryfikację efektów kształcenia uzyskiwanych w trakcie praktyk,
- weryfikację założonych w programie kształcenia efektów kształcenia poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego,
- weryfikację efektów kształcenia w trakcie badania losów zawodowych absolwentów.

W Uczelni, w ramach ostatniej modyfikacji dokumentacji UWSZJK wprowadzono zmiany w zakresie kryteriów ocen i zrezygnowano z kryteriów ilościowych, tzn. dokonano opisu ocen (od 2.0 – 5.0) za pomocą kryteriów jakościowych (np.: *ocena 3.0 – student opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej, posiada ogólną znajomość tematu, realizuje powierzone zadanie popełniając nieznaczne błędy, korygując je po podpowiedzi nauczyciela, korzysta z właściwych metod i narzędzi, ale wynik jego pracy posiada nieznaczne, nieistotne błędy. Nie poszukuje samodzielnie dodatkowych informacji, ma świadomość np.: etycznych lub społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań ale nie odnosi się do nich w realizowanym zadaniu. Prezentuje wyniki swojej pracy*).

Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne oraz indywidualne projekty studentów są archiwizowane w celu dokonywania cyklicznych ich przeglądów, dodatkowo przeprowadzane są w każdym semestrze analizy uzyskiwanych przez studentów ocen, analizy terminowości ukończenia studiów i przyczyn odsiewu studentów, badania jakości kształcenia. Cyklicznie przeprowadza się audyty procedury dyplomowej, audyt jakości prac przejściowych, czego potwierdzeniem są stosowne raporty i sprawozdania.

Zasady określania i weryfikacji efektów kształcenia na studiach podyplomowych reguluje Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej nr 65/2013/2014 w sprawie zmiany Regulaminu Studiów Podyplomowych. W dokumencie tym określono główne wytyczne dotyczące zasad wyceny punktowej ECTS przedmiotów, warunków zaliczania semestru studiów oraz metod weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia. Mechanizmy weryfikacji osiągnięć studenta, wyrażanych za pomocą punktów ECTS, stosowane na Wydziale są zgodne z regulacjami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 3 października 2006 roku. (Dz. U. 2006 nr 187 poz.1385). Przyjęte w ocenianej jednostce rozwiązania są transparentne i prawidłowe.

Za analizę zasad oceniania studentów odpowiedzialny jest Zespół ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia, w skład którego wchodzi nauczyciele akademicki stanowiących minima kadrowe na poszczególnych kierunkach. Zespoły po dokonaniu oceny sporządzają sprawozdanie i przedstawiają je władzom Uczelni oraz przedstawicielom samorządu studenckiego. Sprawozdanie zawiera przedmiot i zakres oceny oraz wnioski z przeprowadzonych analiz i ewentualne propozycje modyfikacji w zakresie zapewnienia realizacji efektów kształcenia. Przedstawiciele studentów potwierdzili, że nie biorą czynnego udziału w pracach dotyczących weryfikacji efektów kształcenia.

W dalszej kolejności wskazać należy, że w pracach Uczelnianej Komisji często pojawia się zagadnienie zasad oceniania studentów na poszczególnych kursach oraz w przypadku praktyk studenckich i procesu dyplomowania. Ponadto, należy podkreślić, że studenci wypełniający ankietę oceny jakości zajęć dydaktycznych, mają możliwość wyrażenia

swojej opinii na temat sposobu weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia oraz zasad oceniania.

Podsumowując, udział studentów w procedurze oceny zasad oceniania studentów i weryfikacji efektów kształcenia jest zadowalający.

f)

Uczelnia zatrudnia 126 pracowników na etacie oraz 116 w ramach współpracy na podstawie umów cywilnoprawnych. Wśród kadry zatrudnionej na podstawowym miejscu pracy w roku akademickim 2014/2015 było 89 osób (12 profesorów, 19 doktorów habilitowanych, 45 doktorów, 13 magistrów). W ramach dodatkowego miejsca pracy Uczelnia zatrudnia 24 pracowników (8 profesorów, 8 doktorów habilitowanych, 8 doktorów). Charakterystyczne dla struktury zatrudnienia kadry na Wydziale jest stosunkowo duża reprezentacja nauczycieli – praktyków, którzy najczęściej prowadzą zajęcia specjalizacyjne.

Ogólny wzrost liczby zatrudnionych w ostatnich latach wynika z intensywnego rozwoju Uczelni i poszerzania oferty edukacyjnej o nowe kierunki studiów, potrzeby jakościowego rozwoju poszczególnych obszarów kształcenia (np. uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie nauki o zarządzaniu).

Kluczowym kryterium doboru kadry są kompetencje dydaktyczne i naukowe oraz doświadczenie praktyczne i kompetencje uzyskane poza uczelnią – wpisujące się w specjalności prowadzone na poszczególnych kierunkach studiów, a także wpisujące się w zakres działalności naukowo-badawczej prowadzonej w Uczelni. Zatrudnieni w Uczelni nauczyciele podlegają co 2 lata okresowej ocenie kadry naukowo-dydaktycznej. Oceny dokonuje Komisja ds. Oceny Kadry. W ocenie pracowników naukowo-dydaktycznych uwzględnia się cztery zakresy działalności, tj.: kształcenie i wychowanie studentów, dorobek naukowy, udział w pracach organizacyjnych Uczelni oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Przy ocenie nauczyciela akademickiego w zakresie kształcenia i wychowania studentów uwzględnia się m.in.: poziom merytoryczny i aktualność wiedzy przekazywanej przez ocenianego nauczyciela, wyniki hospitacji zajęć oraz wyniki studenckich ocen jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez ocenianego nauczyciela.

Ponadto nauczyciele prowadzący zajęcia na studiach I, II stopnia oraz na studiach podyplomowych podlegają w każdym semestrze studenckiej ocenie jakości kształcenia WSB. Zasady studenckiej ocenie określa dokument UWSZJK „Zasady prowadzenia ewaluacji jakości kształcenia wśród studentów i słuchaczy studiów podyplomowych”. Ocenie podlegają wszystkie formy zajęć, w tym osobno seminaria, lektoraty oraz zajęcia prowadzone w formule blended-learning.

Oceniając jakość kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na studiach podyplomowych należy podkreślić, że oferta studiów podyplomowych na Wydziale jest wyjątkowo bogata. Co ważne, spośród 31 kursów, na które prowadzony jest nabór słuchaczy udało się uruchomić 27. Dla wszystkich 31 kierunków studiów opracowano pełną dokumentację w postaci programów nauczania. Na 27 studiach podyplomowych realizowanych przez WSB w roku akademickim 2014/2015 zajęcia prowadziło 293 nauczycieli akademickich, w tym 4 profesorów, 19 doktorów habilitowanych, 109 doktorów i 161 magistrów. Niepokoili relatywnie mały udział samodzielnych pracowników naukowych w procesie dydaktycznym.

Zarówno struktura kwalifikacji kadry, jak i obsada zajęć na poszczególnych studiach podyplomowych jest prawidłowa. W przedstawionej Zespołowi Oceniającemu PKA, bardzo starannie sporządzonej dla każdego spośród 31 proponowanych do uruchomienia studiów

podyplomowych, dokumentacji znajduje się obsada kadrowa zajęć. Kadra realizująca zajęcia dydaktyczne na danym kierunku studiów podyplomowych liczy przeciętnie około 10 osób, specjalistów w danej dziedzinie. Władze dziekańskie starają się pozyskiwać najlepszych praktyków gospodarczych oraz powierzać im prowadzenie zajęć na kursach podyplomowych. Celem tak prowadzonej polityki kadrowej jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia biznesowego, opartego o aktualną wiedzę, nowe trendy i innowacje w poszczególnych sektorach i branżach gospodarki.

Władze dziekańskie oraz kierownicy studiów podyplomowych przeprowadzają ewaluację jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez poszczególnych wykładowców. W tym celu wykorzystywany jest kwestionariusz anonimowej ankiety, w której słuchacze studiów podyplomowych oceniają nauczycieli akademickich. W kwestionariuszu ankietowym wykorzystywana jest klasyczna pięciostopniowa skala Likerta. Słuchacze każdego studium podyplomowego ustosunkowują się do 10 stwierdzeń.

Druga część formularza zawiera pytania otwarte, w którym respondenci mogli przykładowo postulować zmiany w programie nauczania.

Zespołowi Oceniającemu udostępniono raport z badań jakości kształcenia, które zostały zrealizowane na grupie 2.094 respondentów, którymi byli słuchacze studiów podyplomowych. Ankietyzacja ich opinii została przeprowadzona w roku akademickim 2013/2014. Rezultatem badań było wdrożenie zmian zalecanych przez słuchaczy, takich między innymi jak: podniesienie standardów obsługi w dziekanacie, zmiana lokalizacji palarni papierosów, poprawa jakości usług świadczonych przez Klub Studencki Amigo, zwiększenie liczby miejsc siedzących na korytarzach Uczelni, zaoferowanie studentom ich prawnej obsługi w indywidualnych przypadkach oraz wprowadzenie zmian w salach językowych

W trakcie wizytacji Zespołowi Wizytującemu PKA udostępniono również dokumentację na temat ewaluacji jakości pracy jednostek administracyjnych obsługujących studia podyplomowe, takich jak Akademickie Biuro Karier, Biblioteka Główna, Dziekanat, Kasa, Rektorat, Pełnomocnik ds. Praktyk, Prodziekani, Punkt Rekrutacyjny, Dział stypendiów oraz Dział Współpracy z Zagranicą.

Ankietyzacja jakości zajęć prowadzonych przez wykładowców dotyczy wszystkich studiów podyplomowych. Procedury zarządzania jakością kształcenia na studiach podyplomowych realizowane są na bardzo wysokim poziomie, co jest efektem wieloletnich doświadczeń i udoskonaleń.

Analizując zatrudnienie nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na studiach podyplomowych poza macierzystą uczelnią należy stwierdzić, że część wykładowców (67) prowadzi zajęcia w innych szkołach wyższych w ramach umów cywilno-prawnych oraz druga grupa (w sumie 228 osób) wykonuje pracę w przedsiębiorstwach i instytucjach. Najczęściej są to praktycy gospodarczy realizujący ćwiczenia i wykłady specjalnościowe w ramach podyplomowych studiów z zakresu finansów, ekonomii i zarządzania.

Ponadto na podkreślenie zasługuje relatywnie wysoka stabilność kadry naukowo-dydaktycznej, która w większości jest związana z Uczelnią od co najmniej kilku lat, a niekiedy od początku jej istnienia, czyli roku 1995. Głównym kryterium doboru kadry dydaktycznej są kompetencje oraz praktyczne doświadczenie uzyskane poza uczelnią, które wpisują się w tematykę poszczególnych kursów, a także w zakres działalności naukowo-badawczej Uczelni. WSB dokłada należytych starań, aby stwarzać dogodne warunki rozwoju – szczególnie pracownikom zatrudnionym w podstawowym miejscu pracy.

Studenci uczestniczą w ocenie jakości kadry prowadzącej zajęcia poprzez wypełnianie ankiet oceny jakości zajęć dydaktycznych. Badanie ankietowe odbywa się regularnie co

semestr i dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich, z którymi student miał zajęcia w danym semestrze. Student wypełnia ankiety w formie elektronicznej, po zakończeniu sesji egzaminacyjnej. Wyniki badania przekazywane są Rektorowi oraz Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Zbiorcze wyniki badania są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Pozytywnie należy ocenić udostępnianie szczegółowych wyników badania przedstawicielom studentów w Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Mają oni możliwość zapoznania się z wynikami badania, jak również z komentarzami wpisywanymi przez studentów.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili jednomyślnie, że zauważają rzeczywisty wpływ badania ich opinii na doskonalenia jakości kształcenia. Wynika to przede wszystkim ze skutecznego systemu wymiany informacji pomiędzy Uczelnią a studentami oraz z efektywnych działań mających na celu zwiększenie świadomości studentów w przedmiocie konieczności ewaluacji zajęć dydaktycznych.

W ramach prac Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia omawiane są mechanizmy oceny nauczycieli akademickich przez studentów. Z relacji przedstawicieli studentów oraz protokołów wynika, że biorą oni aktywny udział w tych dyskusjach. Wydział przeprowadza także ocenę kadry wspomagającej proces kształcenia. Studenci cyklicznie wypełniają ankiety oceny. Z badania powstaje raport, który jest przedmiotem oceny przez Uczelnianą Komisję.

Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym słuchacze potwierdzili, że prowadzone badania studiów podyplomowych pokazują, że wiedza i umiejętności kadry naukowo-dydaktycznej w pełni pokrywają wszystkie obszary programowe, zawarte w programie kształcenia.

Podsumowując, wewnętrzne procedury zapewnienia jakości kształcenia zapewniają w pełni możliwości oceny kadry prowadzącej i wspierającej kształcenie zarówno studentów, jak i słuchaczy. Oceniana jednostka analizuje ich opinie w przedmiocie sposobu przeprowadzania badania ankietowego oraz w przedmiocie jego wyników.

g)

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w wyniku przeprowadzonej w 2013 r. oceny parametrycznej przyznał Wydziałowi Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych, na podstawie decyzji nr 928/KAT/2013, kategorię A. Oprócz oceny parametrycznej poziom naukowy Uczelni i Wydziału jest weryfikowany poprzez szereg innych działań. Uczelnia w latach 2012-2015 zorganizowała 51 konferencji naukowych, a kolejnych 15 zostanie zrealizowanych do końca 2015 roku. Podkreślić należy, że Wydział posiada uprawnienia naukowe do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie nauki o zarządzaniu.

Uczelnia posiada własne wydawnictwo naukowe oraz wydaje kwartalnik "Forum Scientiae Oeconomia", w którym publikowane są artykuły z zakresu nauk ekonomicznych, społecznych i humanistycznych. Czasopismo ma charakter międzynarodowy, co potwierdza zarówno wielonarodowy skład Rady Naukowej, jak i autorzy pochodzący z różnych zagranicznych ośrodków naukowych.

Ponadto poziom naukowy jednostki jest weryfikowany poprzez: osiągnięcia naukowe pracowników wyrażane m.in. liczbą punktowanych publikacji, aktywność w pozyskiwaniu środków na naukę, liczebność oraz stabilność kadrową, potencjał rozwojowy wyrażany nowymi zatrudnieniami (na stanowisko asystenta, adiunkta oraz profesora uczelnianego) oraz awansami wewnętrznymi. Wszystkie te działania są wspierane w ramach funkcjonujących procedur WSZJK.

h)

W celu doskonalenia procesu weryfikacji zasobów materialnych w ramach systemu jakości kształcenia wprowadzono „Procedurę oceny i weryfikacji zasobów infrastruktury dydaktycznej i naukowej uczelni”, która określa zasady:

- zapewnienia zasobów materialnych wspomagających wysokiej jakości proces kształcenia oraz badania naukowe,
- dostosowanie wyposażenia sal dydaktycznych i biblioteki do potrzeb związanych z kształceniem w ramach prowadzonych kierunków studiów,
- modernizacji i odnawiania zasobów informatycznych wymaganych do procesu kształcenia i prowadzenia badań naukowych,
- wspierania osób niepełnosprawnych w procesie kształcenia przez dostosowywanie bazy materialnej do ich potrzeb.

Wydział prowadzi szczegółową kontrolę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Zgodnie z procedurą raz na rok przeprowadzany jest przegląd infrastruktury, a przed rozpoczęciem roku akademickiego na podstawie danych zebranych z przeglądu, informacji pozyskanych od nauczycieli, studentów, prodekanów, kierowników Biblioteki, Specjalistę ds. osób niepełnosprawnych, przygotowywany jest plan modyfikacji infrastruktury. W ramach działań doskonalących proces weryfikacji zasobów materialnych uczelnia aktywnie pozyskuje informacje w tym zakresie od nauczycieli i studentów. Co dwa lata studenci w ramach badania oceny jakości pracy jednostek administracyjnych wyrażają opinię na temat oceny infrastruktury Uczelni. Konsekwencją ostatniego badania jest zwiększenie ilości miejsc siedzących na korytarzach, przeniesienie palarni, modernizacja Klubu Amigo. W oparciu o informacje uzyskane w ramach cyklicznych zebrań katedr oraz bieżącej współpracy z dydaktykami uczelnia dokonuje zakupów wyposażenia specjalistycznych laboratoriów. Biblioteka planuje zakupy w oparciu o wykaz literatury zamieszczonej w sylabusach do zajęć oraz w oparciu o analizę rynku wydawniczego.

Posiadaną przez Wydział infrastrukturę dydaktyczną wysoko ocenili również słuchacze studiów podyplomowych. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym podkreślali oni pełną możliwość korzystania z istniejącej bazy dydaktycznej i infrastruktury naukowej.

Uczelnia aktywnie pozyskuje fundusze unijne, które pozwalają na bieżące doskonalenie infrastruktury (np.: Uczelnia uzyskała dofinansowanie ze środków unijnych projektu pt. „Komputerowe laboratoria dydaktyczne i biblioteka multimedialna Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej” (kwota projektu 1,075 mln zł), „Adaptacja i wyposażenie laboratoriów dydaktycznych, pracowni komputerowych i biblioteki Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej” (5,0 mln zł) „Nowa jakość zarządzania – zintegrowany system wspomagania zarządzania w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej” (3,0 mln zł).

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia ocenianej jednostki w swojej procedurze nie przewiduje sformalizowanego, przewidzianego w procedurach, udziału studentów w dokonywaniu oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej a także środków wsparcia dla studentów. Jednak studenci mają możliwość zgłaszania swoich postulatów w tym zakresie za pośrednictwem swoich przedstawicieli w organach zajmujących się jakością kształcenia. Warto jednak zauważyć, że oceniana jednostka prowadzi wśród studentów badania ankietowe oceny wsparcia dla studentów oferowanego przez WSB, którego część dotyczy zasobów materialnych i infrastruktury. Wyniki badania są omawiane na posiedzeniach Uczelnianej Komisji. Studenci obecni na

spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA przyznali, że jednostka bardzo szybko reaguje na potrzeby studentów związane z infrastrukturą dydaktyczną, co ocenia się pozytywnie.

i)

Uczelnia gromadzi i analizuje informacje służące doskonaleniu jakości kształcenia na wiele sposobów, w szczególności poprzez:

- prowadzenie badań ilościowych i jakościowych wśród studentów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz absolwentów (np.: cosemestralna ocena jakości zajęć dydaktycznych w Uczelni, raz na dwa lata ocena pracy jednostek administracyjnych, bieżąca ocena jakości kształcenia i wsparcia studentów obcokrajowców oraz uczestniczących w międzynarodowych programach wymiany studenckiej i staży, badania losów zawodowych absolwentów, dodatkowe badania ewaluacyjne, takie jak: wywiady wśród studentów niepełnosprawnych, badania wśród studentów kończących zajęcia specjalizacyjne);
- prowadzenie badań wśród pracodawców, np.: „Ocena przydatności modelu kształcenia na kierunkach ekonomicznych – badanie miejsca absolwentów WSB na rynku pracy”, badanie opinii pracodawców zatrudniających absolwentów kierunków technicznych (m.in. „informatyka”, badanie „Jakość kształcenia w opinii śląskich pracodawców”, itp.,
- prowadzenie audytów wewnętrznych, zgodnie z harmonogramem audytów lub w razie bieżących potrzeb,
- przeprowadzanie corocznych przeglądów działania UWSZJK,
- prowadzenie hospitacji zajęć,
- bieżące spotkania z nauczycielami (w ramach spotkań katedr, posiedzeń Senatu i Rady Wydziału),
- bieżące spotkania prodziekanów, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia Prorektora ds. studenckich ze studentami,
- spotkania z pracodawcami w ramach posiedzeń Rady Ekspertów oraz bieżącej analizy efektów kształcenia programów studiów.

Ponadto Uczelnia w ramach doskonalenia jakości kształcenia organizuje cykliczne fora jakości, które mają postać otwartych spotkań panelowych adresowanych do przedstawicieli polskich uczelni wyższych, w ramach których prezentowane są dobre praktyki w zakresie tworzenia i doskonalenia systemów jakości (I Akademickie Forum Jakości zorganizowane wraz z Uniwersytetem Śląskim 25.02.2015, II Akademickie Forum Jakości 25.05.2015 r.) Dodatkowo wydano publikację „Jakość kształcenia w szkołach wyższych w perspektywie interesariuszy” prezentującą badania przeprowadzone wśród studentów śląskich uczelni ekonomicznych oraz pracodawców regionu.

Pozyskane w ten sposób informacje stają się podstawą działań doskonalących, np.: zmian w programach kształcenia, modernizacji infrastruktury dydaktycznej, wprowadzaniu nowych procedur lub modyfikacji już istniejących, wprowadzania zmian w zespole kadry dydaktycznej, organizacji szkoleń z zakresu obsługi studentów. Dzięki temu UWSZJK jest permanentnie doskonalony o czym świadczą kolejne zarządzenia Rektora wprowadzające zmiany (m.in. Zarządzenia nr: 86/2011/2012, 3/2012/2013, 42/2012/2013, 32/2013/2014, 66/2013/2014, 31/2014/2015).

j)

Uczelnia zapewnia dostęp do informacji dotyczących programów kształcenia, organizacji i procedur toku studiów, publikując następujące informacje na stronie internetowej: oferta kształcenia, opis efektów kształcenia, regulaminy, zarządzenia Rektora, sylabusy do zajęć. W ramach strony internetowej utworzono specjalne podstrony, na których publikowane są informacje z danego zakresu tematycznego, np.: plany zajęć, kwestionariusze ankiet, informacje dotyczące kalendarza roku akademickiego, instrukcje, godziny konsultacji, terminy sesji dostępne są dla studentów poprzez platformę Wirtualna Uczelnia. Informacje dotyczące jakości kształcenia (w tym pełna dokumentacja UWSZJ, Strategia Rozwoju Uczelni i Wydziału znajdują się na specjalnej podstronie poświęconej tej tematyce). Oddzielne podstrony poświęcone są wsparciu finansowemu studentów, praktykom studenckim, współpracy międzynarodowej oraz studiom podyplomowym.

W Uczelni wdrożono zintegrowany system informatyczny Uczelnia XP, który pozwala na zarządzanie informacjami w zakresie dydaktyki, spraw kadrowych i finansowych. Użytkownikami systemu są: władze Uczelni, pracownicy naukowcy oraz administracyjni oraz studenci. W celu usprawnienia procesu pozyskiwania informacji przez kandydatów na studia Uczelnia uruchomiła na swojej stronie internetowej platformę rekrutacyjną, na której kandydat może znaleźć informacje nt. sylwetki absolwenta danego kierunku, partnerów uczelni, zasad rekrutacji oraz wysokości opłat.

Do dyspozycji studentów i nauczycieli dydaktycznych pozostaje Wirtualna Uczelnia – platforma, na której każdy użytkownik posiada swoje własne konto. W ramach WU student ma dostęp do informacji o programie kształcenia, planu zajęć, informacji finansowych, ankiet, wyszukiwarki nauczycieli dydaktycznych. W ramach WU nauczyciele wypełniają elektroniczne protokoły, listy obecności, mają dostęp do planu zajęć, mogą wyszukiwać plan studentów i innych nauczycieli, udostępniać informacje na temat swojego dorobku naukowego.

W celu doskonalenia w zakresie tworzenia i udostępniania sylabusów aktualnie uczelnia wdraża specjalną aplikację Generator sylabusów. Trwają prace nad zmianą struktury strony WWW tak by zwiększyć jej czytelność i dostosować ją do przeglądania na urządzeniach mobilnych. W ostatnim czasie w celu przyspieszenia przekazywania ważnych informacji pracownicy dziekanatu przesyłają informacje za pomocą SMS-ów.

Warto zaznaczyć, że co dwa lata w ramach badania oceny jakości pracy jednostek administracyjnych studenci oceniają działanie strony internetowej oraz platformy Wirtualna Uczelnia, dzięki czemu podejmowanie są działania doskonalące w tym zakresie.

Studenci mają dostęp do aktualnych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia zarówno kierunkowych jak i przedmiotowych, organizacji i procedurach toku studiów, które są publikowane za pośrednictwem systemu Wirtualny Dziekanat. W czasie spotkania z zespołem oceniającym PKA potwierdzili, że nie mają problemów z dotarciem do niezbędnych dla nich informacji w tym przede wszystkim do sylabusów.

Podobne opinie wyrażali słuchacze studiów podyplomowych, twierdząc, że mają zapewnioną pełną informację o programach kształcenia oraz wszelkich zmianach dotyczących tych programów.

Podkreślić jednak należy, że wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia nie przewiduje procedury oceny sposobu przedstawienia aktualnych informacji o programach kształcenia oraz o organizacji toku studiów. Oceniana jednostka nie przeprowadza sformalizowanego badania satysfakcji studentów z dostępu do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów. Studenci mogą jednak zgłaszać swoje uwagi na organizowanych cyklicznie spotkaniach z władzami Uczelni lub za pośrednictwem swoich

przedstawicieli w samorządzie studenckim. Z uwagi na fakt, iż studenci nie zgłosili problemów z dostępem do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów, należy uznać, że nieformalne działania w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia są skuteczne, a przez to wystarczające.

2.3.

W toku analiz Zespoły ds. Oceny Stopnia Weryfikowania Efektów Kształcenia formułują rekomendacje w zakresie doskonalenia programów kształcenia oraz weryfikacji efektów kształcenia. Poniższe zestawienie podaje przykłady działań wprowadzonych po rekomendacjach Zespołów.

Na kierunku „zarządzanie”:

- wypracowano rozwiązanie w zakresie dokumentowania egzaminów ustnych, polegające na tym, że prowadzący zajęcia, który zamierza przeprowadzić egzamin ustny określa pulę pytań, które realizują wszystkie efekty określone w programie autorskim. Dokumentację potwierdzającą weryfikację efektów kształcenia stanowić będzie wykaz wszystkich zadanych pytań z przedmiotu, który zarchiwizowany zostanie zgodnie z procedurami (na podstawie Sprawozdania z prac Zespołu ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „zarządzanie” z dnia 26.09.2013),
- wprowadzono na studiach II stopnia przedmiot „Zarządzanie publiczne”. Tematyka wykładu obejmuje zagadnienia z zakresu koncepcji rozwoju, roli państwa w gospodarce rynkowej, dobra wspólnego, zarządzania publicznego, planowania strategicznego, znaczenia obszarów strategicznych i innych kluczowych aspektów kształtowania ładu społeczno-gospodarczego,
- dokonano zmian w treści i formie realizacji przedmiotu „Przedsiębiorczość”. Moduł ten realizowany będzie w formie blended learning, gdzie oprócz zajęć kontaktowych studenci przygotowują projekt w zakresie prowadzenia własnej działalności. Weryfikacja efektów kształcenia odbędzie się poprzez ocenę projektu, ocenę umiejętności i kompetencji zaobserwowanych podczas pracy nad projektem oraz podczas jego prezentacji i dyskusji o planowanej działalności,
- przeniesiono przedmiot podstawy marketingu na semestr 2 (o jeden wcześniej niż pozostałe przedmioty z tego modułu),
- wprowadzono modułowe zaliczenie w ramach przedmiotów: badania marketingowe, zarządzanie marketingowe, strategie marketingowe w praktyce,
- zweryfikowano zakres efektów kształcenia realizowanych w module dyplomowanie (na podstawie Oceny realizacji efektów kształcenia przez Zespół ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „zarządzanie” w roku akademickim 2013/14 z dnia 18.09.2014 r.).

Na kierunku „ekonomia”:

- wprowadzono praktykę dokumentowania egzaminów ustnych, polegającą na tym, że prowadzący zajęcia, który zamierza przeprowadzić egzamin ustny określa pulę pytań i zostawia ją w dziekanacie po egzaminie celem archiwizacji (Sprawozdanie z prac Zespołu ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „ekonomia” z dnia 23.09.2013),

- przygotowano rekomendację do Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia dotyczącą odejścia od zapisów proceduralnych wskazujących jaki poziom procentowy możliwych do zdobycia punktów musi uzyskać student, aby uzyskać daną ocenę,
- zwiększono ilość godzin ćwiczeń kosztem wykładów w zakresie modułu specjalizacyjnego „rachunkowość i podatki”,
- wprowadzono modułowe zaliczenie w ramach przedmiotów: „finanse przedsiębiorstw” oraz „analiza ekonomiczna i controlling finansowy”,
- podzielono przedmiotu makroekonomia na część wykładową i część ćwiczeniową,
- wprowadzono do modułu specjalizacyjnego „ekonomia menedżerska” warsztaty praktyczne poświęcone zagadnieniom umów w działalności gospodarczej (Ocena realizacji efektów kształcenia przez Zespół ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „ekonomia” w roku akademickim 2013/14 z dnia 23.09.2014).

Na kierunku „bezpieczeństwo narodowe”:

- przyjęto zasadę o składaniu do archiwizacji prac zaliczeniowych po pierwszym terminie sesji egzaminacyjnej/zaliczeniowej, a po zakończeniu sesji poprawkowej uzupełnienie zbioru o prace z II terminu (Sprawozdanie z prac Zespołu ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe” z dnia 17.09.2013),
- wprowadzono do specjalności „bezpieczeństwo i edukacja w ochronie przeciwpożarowej” treści kształcenia pozwalające na realizację pełnego programu szkolenia inspektorów ochrony przeciwpożarowej,
- rozszerzono treści kształcenia przedmiotu „bezpieczeństwo pożarowe obiektów” o zabezpieczenie instalacji i urządzeń technologicznych,
- wprowadzono przedmiot „Metodyka prowadzenia szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej”,
- zrealizowano praktyki w ramach szkolenia w Centralnej Szkole PSP w Częstochowie,
- przesunięto przedmiot „teoria bezpieczeństwa” na semestr II,
- wprowadzono na I semestr przedmiot „źródła i instytucje prawa w Polsce i UE” (Ocena realizacji efektów kształcenia przez Zespół ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „bezpieczeństwo narodowe” w roku akademickim 2013/14 z dnia 22.09.2014).

Na kierunku „administracja”:

- wprowadzono do programu kształcenia przedmiot: „zarządzanie nieruchomościami w administracji publicznej”,
- wprowadzono specjalność „bezpieczeństwo informacji w administracji i biznesie”,
- rozszerzono treści kształcenia na przedmiocie „zarządzanie bezpieczeństwem informatycznym” i pogrupowano je w dwóch przedmiotach: „zarządzanie bezpieczeństwem informacji” oraz „zarządzanie bezpieczeństwem sprzętowym i sieci”,
- przesunięto przedmiot „kontrola w administracji publicznej” na semestr piąty,
- wprowadzono większą ilość godzin ćwiczeń z przedmiotu „prawo cywilne” z umowami w administracji kosztem godzin wykładów, co pozwoli na lepszą weryfikację umiejętności oraz kompetencji społecznych,
- zmieniono nazwę przedmiotu z „Podstawy prawoznawstwa” na „Podstawy prawa” lub „Prawoznawstwo” (Ocena realizacji efektów kształcenia przez Zespół ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „Administracja” w roku akademickim 2013/14 z dnia 24.09.2014r.)

Na kierunku „socjologia”:

- w ramach zajęć „projektowanie badania jakościowego” wybrano konkretny rodzaj badań wykonywany oraz prezentowany przez studentów. W ramach badań jakościowych prowadzone są badania fokusowe oraz badania etnograficzne (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „socjologia” z dn. 12.09. 2013),
- zwiększono ilość godzin poświęconych na realizację seminarium badawczego, wprowadzenie do puli przedmiotów obieralnych warsztatu medialnego (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „socjologia” 19 września 2014 r.)

Na kierunku „filologia”:

- na podstawie analiz statystyk ocen i odsiewu przesunięto zajęcia z zakresu „literatury amerykańskiej i brytyjskiej” z semestru 1 na semestr 2 i 3 oraz zwiększono liczbę godzin z „Praktycznej Nauki Języka Angielskiego”,
- na podstawie analizy opinii interesariuszy zewnętrznych zwiększono liczbę zajęć z komputerowych narzędzi wspomaganie tłumaczeń, wprowadzono w postaci krótkich zajęć (spotkania z praktykiem) dodatkowe treści specjalistyczne, np.: zagadnienia tłumaczeń w chmurze oraz zagadnień związanych ze specyfiką rynku pracy tłumaczy,
- zwrócono uwagę w programie zajęć z „technologii informacyjnej” na zastosowanie narzędzi pakietu Office w pracy tłumacza (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „filologia” z dn. 23 września 2014).

Na kierunku „fizjoterapia”:

- zorganizowano wizytę w Ośrodku Hipoterapeutycznym Padok w Katowicach (22.10.2013 r.) oraz w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla dzieci słabowidzących i niewidomych w Dąbrowie Górniczej (styczeń 2014 r.),
- w ramach doskonalenia infrastruktury laboratoryjnej zakupiono: aparat do laseroterapii z aplikatorem skanującym POLARIS oraz aparat do terapii prądami interferencyjnymi (elektroterapii),
- zakupiono zestaw do analizy ruchu szyjnego i lędźwiowego kręgosłupa ZEBRIS, zestaw do pomiaru zakresu ruchu szyjnego odcinka kręgosłupa CROM DELUXE, bieżnię, aparat USG, platformę dynamograficzną do analizy równowagi i chodu, stoły do masażu i rehabilitacji (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „fizjoterapia” z dn. 13.09.2013 r.),
- wprowadzono dodatkowe wystandaryzowane dokumenty („Karta zaliczenia zajęć klinicznych”),
- przeprowadzono hospitację zajęć klinicznych w wybranych placówkach medycznych,
- zakupiono dodatkowe elementy wyposażenia laboratoriów (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „fizjoterapia” z dn. 12.09.2014).

Na kierunku „pedagogika”:

- poszerzono moduł metodologiczny w ramach studiów I stopnia o elementy statystyki,
- przeanalizowano treści specjalności w ramach studiów II stopnia i dokonano ewentualnych modyfikacji w celu uaktualnienia ich treści – w efekcie w 2014 r. zmodyfikowano wszystkie specjalności na studiach II stopnia w porozumieniu z

interesariuszami zewnętrznymi (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „pedagogika” z dn., 13 września 2013),

- zorganizowano wizyty studyjnej w Areszcie Śledczym w Katowicach w semestrze 2014/2015,
- włączono do programu zajęć „Treningu zastępowania agresji” AMITY,
- zaplanowany audyt prac dyplomowych, do realizacji po sesji letniej 2014/2015 (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „pedagogika” z dn. 19 września 2014 r.).

Na kierunku „logistyka”:

- uzupełniono program specjalności „Logistyka i Transport” o komponent „Europejska polityka transportowa” w miejsce przedmiotu „Spedycja krajowa i międzynarodowa” (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „logistyka” z dn. 15 września 2013 r.),
- zwiększono ilość zajęć realizowanych w konwencji „spotkanie z praktykiem” i „wizyta studyjna” (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „logistyka” z dn. 19 września 2014 r.).

Na kierunku „informatyka”:

- przeanalizowano treści specjalności „Bezpieczeństwo informacji w systemach komputerowych” w ramach studiów II stopnia i dokonano modyfikacji w celu uaktualnienia ich treści – w efekcie zmodyfikowano specjalność w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „informatyka” z dn., 18 września 2014),
- wprowadzono dodatkowe zajęcia dla studentów kierunku „informatyka” z zakresu praktycznych aspektów związanych z technologią MainFrame'a. Działanie to było wynikiem konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi (firma IBM Polska, ZETO S.A.) oraz potrzebami rynku pracy (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „informatyka” z dn., 18 września 2014),
- dokonano zmiany sekwencji przedmiotów realizowanych na studiach I-go w ramach modułu „Programowanie” (studia I-go stopnia). Przedmiot „Algorytmy i struktury danych” będzie realizowany w semestrze III, natomiast przedmiot „Programowanie obiektowe” w semestrze IV (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „informatyka” z dn., 18 września 2014).

Na kierunku „stosunki międzynarodowe”:

- uzupełniono program kształcenia w module „Gospodarka światowa” o metodę dydaktyczną studium przypadku, m.in. w ramach przedmiotów: „Podstawy organizacji i zarządzania” oraz „Negocjacje i kontrakty w handlu międzynarodowym”. (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „stosunki międzynarodowe” z dn., 22 września 2013),
- zwiększono liczbę wizyt studyjnych i zajęć praktycznych w środowisku pracy (m.in. zorganizowano wizytę studyjną do Konsulatu Generalnego Stanów Zjednoczonych w Krakowie oraz Dział obsługi klienta zagranicznego Raben Polska (Sprawozdanie z prac Zespołu. ds. Oceny Stopnia Realizacji Efektów Kształcenia na kierunku „stosunki międzynarodowe” z dn., 18 września 2014).

Zmian w funkcjonowaniu Uczelni i Wydziału dokonano również na skutek ewaluacji jakości pracy jednostek administracyjnych. Do tych zmian można zaliczyć m.in.: zwiększenie liczby miejsc siedzących na korytarzach, zwiększenie zasięg Wi-Fi w Uczelni, modernizacja Klubu Studenckiego Amigo, itd.

By zwiększyć udział studentów w doskonaleniu jakości kształcenia uruchomiono elektroniczną oraz tradycyjną Skrzynkę Studencką, do której studenci mogą zgłaszać swoje postulaty udoskonaleń.

Z przedstawionych informacji oraz na podstawie rozmów podczas wizytacji można jednoznacznie stwierdzić, że Wydział dokonuje systematycznych analiz poszczególnych elementów procesu kształcenia, inicjuje działania doskonalące, które prowadzą do konkretnych decyzji i rozwiązań. Tym samym można stwierdzić, że występuje duża skuteczność stosowania procedur systemu zarządzania jakością. Odnosi się to również do WSZJK. Stosowane procedury zapewniają doskonalenie samego systemu i jego funkcjonowania.

Załącznik nr 4 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego – ocena: wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

2.1) Uczelnia ma wieloletnie doświadczenie w budowie i rozwijaniu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Zarówno w Uczelni, jak i na Wydziale funkcjonuje wiele organów, które bezpośrednio lub pośrednio związane są z doskonaleniem jakości kształcenia. W gremiach tych uczestniczą zarówno interesariusze wewnętrzni, jak również zewnętrzni. Można stwierdzić, że stosowane rozwiązania mają charakter systemowy, zapewniający sprawne podejmowanie decyzji. Pod tym względem strukturę i podział zadań w WSZJK, również z uwzględnieniem interesariuszy zewnętrznych można uznać za wyróżniającą. Również w opinii studentów struktura zarządzania jakością kształcenia jest przejrzysta i w pełni umożliwia studentom udział w podejmowaniu istotnych decyzji dotyczących jakości kształcenia.

2.2) Struktura WSZJK na Wydziale przewiduje realizację 27 procedur w ramach 7 zidentyfikowanych procesów. Rozwiązania w zakresie zarządzania jakością mają charakter kompleksowy, obejmują wszystkie poziomy i formy kształcenia, w tym również studia podyplomowe. Zapewniają weryfikację i ocenę efektywności m.in. takich elementów zarządzania jakością jak: ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia, udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w określaniu i ocenie efektów kształcenia, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, okresowe przeglądy programów kształcenia, ocenę zasad oceniania, ocenę jakości kadry prowadzącej zajęcia, ocenę poziomu naukowego jednostki, ocenę zasobów materialnych, funkcjonowanie systemu informacyjnego oraz publiczny dostęp do istotnych informacji dotyczących procesu kształcenia.

2.3) Z przedstawionych informacji oraz na podstawie rozmów podczas wizytacji można jednoznacznie stwierdzić, że Wydział dokonuje systematycznych analiz poszczególnych elementów procesu kształcenia, inicjuje działania doskonalące, które prowadzą do konkretnych decyzji i rozwiązań. Skuteczność stosowanych procedur systemu zarządzania jakością należy ocenić bardzo wysoko.

3. Spójność stosowanego w jednostce opisu celów i efektów kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich i podyplomowych oraz sprawność i wiarygodność systemu weryfikującego i potwierdzającego ich osiągnięcie.

3.1.

Nie dotyczy.

Wydział Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych od 2012 r. ma prawo nadawania stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu, przyznane decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów nr BCK-II-U/dr-676/11.

Na Wydziale nie są prowadzone studia doktoranckie. WSB prowadzi natomiast seminaria doktorskie. Obecnie seminaria doktorskie prowadzone są w trzech około 20-osobowych grupach na różnych semestrach. Słuchaczami tych studiów są menedżerowie dużych korporacji, jak również innych organizacji oraz eksperci z przedsiębiorstw różnych branż. Są to osoby posiadające wysoki poziom wiedzy i pragnące w przyszłości uzyskać stopień naukowy doktora. Ich zainteresowanie doktoratem wynika z potrzeby samorealizacji lub chęci dalszego awansu zawodowego. Ponad $\frac{3}{4}$ uczestników seminariów doktorskich to praktycy biznesu. Rekrutacja na seminaria polega na organizacji rozmów kwalifikacyjnych, prowadzonych przez komisję trzech profesorów. Ich celem jest poznanie potencjału danego kandydata poprzez zajęcia seminaryjne. Prowadzenie seminariów doktorskich ma charakter elitarny, ale jednocześnie charakter promocyjny, prowizerski, lokujący Wyższą Szkołę Biznesu w Dąbrowie Górniczej w korzystnym miejscu na lokalnym rynku edukacyjnym.

3.2.

Wydział Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych posiada bardzo bogatą ofertę studiów podyplomowych. Niemal wszystkie trwają 2 semestry i realizowane są w systemie niestacjonarnym. Wyjątkiem pod tym względem są czterosemestralne studia z Logopedii oraz 6 kierunków studiów trysemestralnych. Rekrutacja na studia jest otwarta i odbywa się na zasadzie kolejności zgłoszeń. Ukończenie studiów wymaga zaliczenia wszystkich przedmiotów przewidzianych w programie oraz złożenia egzaminu końcowego.

Spośród oferowanych 31 studiów podyplomowych, Wydział uruchomił w roku akademickim 2014/2015 27 kierunków. W poniższej tabeli zamieszczono zagregowane informacje na ich temat.

Studia podyplomowe, które zostały uruchomione przez Wydział Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych w roku akademickim 2014/2015.

Studia podyplomowe	Liczba								
	słuchaczy w roku 2014/2015	przewidzianych w programie studiów podyplomowych:						wykładowców prowadzących zajęcia	
		deklarowanych efektów kształcenia			Przedmio-ty	godzin zajęć	punktów ECTS		
		W	U	K				ogółem	w tym prof. i dr hab.
1. Akademia Administratorów CISCO	5	7	6	5	15	234	60	7	0
2. Akademia menedżera sprzedaży	-	7	8	4	9	180	60	7	0
3. Akademia Profesjonalnego	14	7	6	6	22	200	60	4	0

Coachingu									
4. Akademia Trenerów Biznesu	8	8	8	4	13	220	60	4	0
5. Aktywizacja i rozwój społeczności lokalnych	30	17	15	16	26	210	60	11	4
6. Autyzm, Zespół Aspergera oraz inne całościowe zaburzenia rozwojowe - diagnoza i terapia	17	7	7	5	20	370	90	16	2
7. Controling i audit w przedsiębiorstwie	11	10	9	6	17	165	60	9	2
8. Doradca Podatkowy	19	8	7	4	27	180	60	9	0
9. Edukacja i Rehabilitacja Osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną	16	7	6	6	20	295	90	13	2
10. Grafika komputerowa i multimedia	16	11	10	4	12	188	60	8	0
11. Gerontologia społeczna	30	11	10	7	23	230	60	17	2
12. Kadry i płace w praktyce	31	10	10	5	19	176	60	10	0
13. Kwalifikacyjne pedagogiczne Studia Podyplomowe	24	11	17	8	27	380	90	21	7
14. Logistyka i spedycja dla nauczycieli	20	10	11	7	19	260	90	13	1
15. Logopedia	23	9	6	5	34	600	120	22	2
16. Menedżer Logistyki	13	10	11	7	17	200	60	11	1
17. Menedżerskie studia podyplomowe	53	11	11	8	32	200	60	19	1
18. Menedżer Jakości	15	8	6	4	19	168	60	7	0
19. Neurorehabilitacja	8	9	7	5	17	300	60	6	0
20. Ochrona danych osobowych w administracji i w biznesie	17	9	12	5	17	160	60	12	2
21. Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	11	7	8	7	21	182	60	9	0
22. Rachunkowość i Finanse	18	9	7	5	23	200	60	18	2
23. Terapia Pedagogiczna z Elementami Rewalidacji	12	11	7	7	18	350	90	13	1
24. Zarządzanie projektami	13	7	6	4	11	175	60	7	0
25. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	36	10	8	8	17	240	60	12	0
26. Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Wychowanie Przedszkolne	44	12	17	8	23	360	90	15	3
27. Zarządzanie placówkami oświatowymi	19	7	9	6	21	240	60	15	0
28. Zintegrowany system zarządzania	-	11	14	6	10	200	60	5	1

bezpieczeństwem w transporcie kolejowym									
29. Zarządzanie zasobami ludzkimi dla górnictwa	-	12	11	5	17	170	60	11	0
30. Zarządzanie zasobami ludzkimi	20	12	11	5	18	170	60	11	0
31. Zarządzanie zasobami ludzkimi dla Straży Pożarnej	-	9	10	5	17	206	60	7	1

Kierownicy poszczególnych studiów podyplomowych oraz władze dziekańskie powinny dążyć do pozyskania, większej liczby aniżeli dotychczas, samodzielnych pracowników naukowych i zaangażowania ich w procesie dydaktycznym.

Liczba słuchaczy studiów podyplomowych wzrosła w latach 2010-2014 w Uczelni o 16% - z 1.416 do 1.642. Jest to wynik bardzo dobry, osiągnięty w realiach generalnego spadku zainteresowania studiami podyplomowymi w ostatnich latach, m.in. z powodu pogorszenia się sytuacji ekonomicznej części potencjalnych kandydatów. W przeszłości bowiem większym zakresie niż obecnie w kosztach studiów partycypowali pracodawcy i Urzędy Pracy, a obecnie coraz częściej słuchacze muszą samodzielnie ponosić cały wysiłek finansowy. Nie bez znaczenia jest także duże nasycenie rynku ofertą konkurencyjnych uczelni.

Najlepszą formą promocji studiów podyplomowych jest tzw. marketing szeptany, czyli ich usatysfakcjonowani absolwenci przekazujący rekomendacje kolejnym osobom oraz informacje zamieszczane na stronie internetowej Uczelni i Wydziału. Konieczna jest również dalsza dbałość o jakość kształcenia, gdyż ma to duży wpływ na skalę rekrutacji słuchaczy w następnych latach. Warto także kontynuować monitoring opinii absolwentów tych studiów. Dobrą okazją, wykorzystywaną przez aktywną marketingowo Uczelnię jaką jest WSB, jest nagłaśnianie oferty podczas konferencji, seminariów, warsztatów szkoleniowych i targów edukacyjnych. Ponadto należy w dalszym ciągu wykorzystywać takie formy reklamy wizualnej jak banery i postery. Niewątpliwie Uczelnia powinna nagłaśniać wysokie miejsca w rankingach Perspektyw i Rzeczpospolitej.

Dla każdego z prowadzonych studiów podyplomowych przygotowano wykazy planowanych do osiągnięcia efektów kształcenia. Ich liczba i sposób uszczegółowienia jest różnorodny. Z powyższej tabeli wynika bowiem, że o ile na kierunku studiów podyplomowych „Zarządzania projektami” założono do zrealizowania tylko 17 efektów (7W, 6U, 4K), to na kierunku „Aktywizacja i rozwój społeczności lokalnych” ich liczba wynosi 48 (17W, 15U, 16K). Pewną wątpliwość budzi również fakt, iż rodzaj realizowanych efektów kształcenia nie zawsze jest adekwatny do formy prowadzonych zajęć. Chodzi tu o sytuację, gdy w strukturze zadeklarowanych efektów kształcenia przeważają te związane umiejętnościami, a nie wiedzą, czemu towarzyszy relatywnie zbyt duży udział wykładów w całkowitej liczbie zajęć.

Efekty kształcenia i programy nauczania każdego ze studiów podyplomowych, na które rekrutowani są kandydaci zostały w odpowiednim trybie zatwierdzone stosownymi uchwałami Rady Wydziału. Tworzenie programów kształcenia w ramach studiów podyplomowych regulują następujące przepisy:

- 1) Zarządzenie nr 22/2011/2012 z dn. 02.12.2011 r. w sprawie powołania Zespołów ds. Wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej,

- 2) Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej nr 65/2011/2012 w sp. zatwierdzenia efektów kształcenia dla kierunków realizowanych w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej,
- 3) Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej nr 56/2012/2013 w sp. zatwierdzenia wytycznych do planów studiów i programów kształcenia dla kierunków realizowanych w WSB,
- 4) Zarządzenie nr 48/2011/2012 z dn. 02.04.2012 r. w sprawie punktów ECTS.
- 5) Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej nr 65/2013/2014 z dn. 24. 09.2014 r. w sp. zmiany Regulaminu Studiów Podyplomowych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej,

Szczegółowa analiza dokumentacji każdego z tych studiów daje podstawę do stwierdzenia, że programy i plany wymienionych studiów podyplomowych umożliwiają realizację zakładanych efektów kształcenia. Dokumentacja przebiegu i ukończenia studiów podyplomowych przez słuchaczy prowadzona jest poprawnie. Przyjęte rozwiązania i sposób ich wdrożenia ocenia się jako prawidłowe.

Podczas spotkania ze słuchaczami studiów podyplomowych zgłaszano następujące opinie:

- 1) Podkreślano, iż poziom i jakość prowadzonych zajęć są bardzo wysokie. Wśród wykładowców są specjaliści z różnych branż. Cechą zajęć jest ich warsztatowy charakter. Cenione przez słuchaczy są zajęcia praktyczne o charakterze warsztatowym, przykładowo nowo uruchomiana „Akademia menedżera sprzedaży”, która przygotowuje do pracy w charakterze profesjonalnego menedżera w firmach handlowych. Zajęcia w ich ramach prowadzą praktycy z aktualną wiedzą i doświadczeniem zawodowym. Podobnie w przypadku „Akademii trenerów biznesu” niemal wszystkie z zajęć mają charakter warsztatowy. Program studiów jest metodycznie bardzo dobrze zbilansowany pod względem kształcenia twardych i miękkich kompetencji. Bardzo ważnym zagadnieniem jest certyfikacja kompetencji. Słuchacze są zainteresowani uzyskaniem konkretnych certyfikatów, które pomagają na rynku pracy.
- 2) Ważnym kryterium wyboru WSB jest bardzo dobra lokalizacja w aglomeracji śląskiej. Niewątpliwie istotne znaczenie ma również rekomendowanie Uczelni wśród znajomych, a także jednorazowe umożliwianie słuchaczom bezpłatnego skorzystania z zajęć w ramach innego studium. Wśród słuchaczy panuje przekonanie, że wiele osób kontynuuje edukację na kolejnym studium, gdyż są zadowoleni z pierwszego. Bardzo często słuchaczami są absolwenci studiów I i II stopnia, którzy otrzymują informacje z Biura Karier o ofercie edukacyjnej WSB. Uczelnia jest również bardzo aktywna na Targach Pracy. Bardzo ważne znaczenie odgrywają uroczysta inauguracja oraz gala wręczenia dyplomów. Wydarzenia te posiadają istotną rolę wizerunkową.
- 3) Niektóre spośród studiów podyplomowych np. „Akademia profesjonalnego coachingu” funkcjonują od wielu edycji (13). Inne uruchamiane są na zamówienia konkretnych podmiotów. W strukturze wszystkich 31 kursów wyodrębnić można trzy zasadnicze ich grupy:
 - związane z finansami, doradztwem podatkowym i zarządzaniem zasobami ludzkimi,
 - związane ze zmianami przepisów prawnych,
 - uruchamiane na zamówienie przedsiębiorstw lub instytucji.

Na ofertę kursów bardzo duży wpływ mają zmiany w regulacjach prawnych. Przykładowo doradztwo podatkowe jest obecnie zawodem deregulowanym podobnie jak z zawodami związanymi z wyceną nieruchomości. Przez wiele lat powodzeniem cieszyły

się studia podyplomowe z zakresu ZZL, lecz obecnie preferowane są studia i szkolenia dotyczące twardych kompetencji w zakresie HR. Również sporą popularnością cieszy się ochrona danych osobowych w administracji i biznesie. Do niedawna powodzeniem cieszyło się kształcenie w zakresie ZZL w górnictwie, co było efektem porozumienia z Urzędem Górnictwa. Osoby prowadzące zajęcia to często szefowie firm doradztwa personalnego.

- 4) Programy kształcenia w ramach poszczególnych kursów są systematycznie modyfikowane. Niekiedy powstają jako pokłosie obrad konferencyjnych oraz dyskusji z interesariuszami zewnętrznymi. Przykładowo warto było zmienić nazwę „Zarządzanie Jakością” na „Menedżera Jakości”, uaktualnić program zajęć oraz wyposażyć absolwentów w certyfikaty, co poskutkowało bardzo dobrą rekrutacją. Ponadto występuje grupa studiów podyplomowych, które są bardzo wrażliwe na zmiany przepisów prawa np. „Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy”, „Zarządzanie placówkami oświatowymi”, itp.
- 5) O stopniu zainteresowania poszczególnymi kursami przesądza również poziom nasycenia wykształconymi już kadrami. Często niższe szczeble są już nasycone, ale kadra na najwyższych szczeblach wymaga systematycznego uzupełniania kwalifikacji. Nie bez znaczenia jest fakt, że studia te są w znacznym stopniu finansowane przez pracodawców słuchaczy. Uczelnia stosuje bonifikaty np. gdy pięciu słuchaczy pochodzi z jednej firmy.
- 6) Weryfikacja wiedzy uczestników studiów podyplomowych odbywa się zgodnie z zapisami regulaminu studiów. Spora część zajęć kończy się projektem zaliczeniowym. Słuchacze podkreślali, że testy egzaminacyjne są bardzo wymagające, zestawy egzaminacyjne znajdują się w zalakowanych kopertach, a sam egzamin przypomina maturę.
- 7) Organizacja studiów jest wysoko oceniana przez słuchaczy, którzy podkreślali bardzo dobry kontakt z wykładowcami i dziekanatem, w tym dzięki platformie elektronicznej. Jest bardzo dobra informacja zwrotna. Plany ułożone są w taki sposób, że nie ma zbędnych okienek. W opinii słuchaczy w ostatnich 2 latach zajęcia nigdy nie zostały odwołane, zdarzały się natomiast zastępstwa. Zajęcia odbywają się na ogół co dwa tygodnie w godzinach 8.00 – 16.00. Specyfika niektórych ze studiów np. „Akademia profesjonalnego coachingu” sprawia, że grupa nie może być większa niż 12 osób. Normą są grupy warsztatowe liczące około 20 osób.
- 8) Uczelnia stara się być konkurencyjną cenowo. Działania te są bardziej widoczne na przykładzie systemu stypendialnego adresowanego do studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. W przypadku studiów podyplomowych, np. logopedycznych zniżka dla absolwentów WSB wynosi 20%. Za drugi kurs jest 50% bonifikaty, obowiązuje także wygodny system płatności w ratach.
- 9) Wśród wykładowców są specjaliści z różnych branż. Cechą zajęć jest ich warsztatowy charakter. Wiele zmienia się w oczekiwaniach służb mundurowych, np. pod względem zarządzania kompetencjami kadr policyjnych. Inne kursy są dedykowane konkretnym przedsiębiorstwom i instytucjom takim jak Straż Pożarna, Straż Graniczna oraz Służby Celne.

3.3.

Współpraca Wydziału z otoczeniem gospodarczym jest bardzo aktywna. Na spotkania w różnych gremiach, w tym związanych z jakością kształcenia, regularnie zapraszani są przedstawiciele biznesu. Uczestniczą oni również w ważnych uroczystościach akademickich. Ponadto notuje się wzrost zainteresowania interesariuszy zewnętrznymi tworzeniem

zamawianych kierunków studiów podyplomowych. Opinie na temat programów studiów podyplomowych zbierane są cyklicznie u pracodawców i absolwentów.

Opinie dotyczące koncepcji kształcenia i efektów kształcenia na studiach podyplomowych w zależności od rodzaju studiów zwykle były opiniowane przez 2-4 przedstawicieli rynku pracy.

Poniżej wymieniono interesariuszy zewnętrznych, z którymi współpracuje Wyższa Szkoła Biznesu w ramach określania koncepcji kształcenia i wdrażania programów nauczania dla poszczególnych studiów podyplomowych:

1. Akademia profesjonalnego coachingu	• Centrum Szkoleń i Psychologii Biznesu w Warszawie • Noble Manhattan Coaching • ASK Expert
2. Akademia trenerów biznesu	• Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Rozwiń Skrzydła.
3. Akademia administratorów CISCO	• CISCO światowy lider w dziedzinie rozwiązań sieciowych
4. Autyzm, Zespół Aspergera oraz inne całościowe zaburzenia rozwojowe - diagnoza i terapia	• NZOZ dla osób z Autyzmem - Poradnia dla Dzieci z autyzmem i innymi zaburzeniami rozwoju w Krakowie. • Przedszkola z oddziałami integracyjnymi „Wesołe Słoneczka” w Katowicach • Śląskie Kuratorium Oświaty
5. Doradca podatkowy	• Śląski Oddział Krajowej Izby Doradców Podatkowych.
6. Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną	• Szkoły i przedszkola.
7. Grafika komputerowa i multimedia	• Agencje reklamy: The Farm 51, Agencja reklamowa Interakcja
8. Kadry i płace w praktyce	• Państwowa Inspekcja Pracy • Zakład Ubezpieczeń Społecznych • Kancelarie prawne
8. Kwalifikacyjne pedagogiczne studia podyplomowe	• Śląskie Kuratorium Oświaty • Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
9. Logopedia	• Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Centrum Urazowe nr 5 w Sosnowcu • Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne. • Gabinety logopedyczne • Polskie Towarzystwo Logopedyczne
10. Menedżerskie studia podyplomowe	• Doradztwo Personalne Menedżer Sp. z o.o. • Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Rozwiń Skrzydła. • Johnson Electric Poland Sp. z o.o. • TÜV NORD Polska Sp. z o.o.
11. Menedżer logistyki	• Raben Polska Sp. z o.o. • Experience Group. • BPSC S.A.
12. Menedżer jakości	• TÜV NORD Polska Sp. z o.o.
13. Neurorehabilitacja	• 1. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Centrum Urazowe nr 5 w Sosnowcu.

14. Ochrona danych osobowych w administracji i w biznesie	• Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. • Krajowe Stowarzyszenie Ochrony Informacji Niejawnych. • Proinfosec. • Urząd Miasta Dąbrowa Górnicza.
15. Rachunkowość i finanse	• Comarch S.A. • Regionalna Izba Gospodarcza • Ottima plus Sp. z o.o. • Rewido Sp. z o.o.
16. Zarządzanie projektami	• OMEC (Open Management Education Center) • PMbooster
17. Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy	• Wyższy Urząd Górniczy. • TÜV NORD Polska Sp. z o.o. • Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP • Kancelarie prawne
18. Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne	• Śląskie Kuratorium Oświaty. • Centrum Nowoczesnych Metod i Technologii Edukacyjnych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej. • Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny Metis w Katowicach • Przedszkola, szkoły
19. Zarządzanie placówkami oświatowymi	• VULCAN Sp. z o.o. • TÜV NORD Polska Sp. z o.o. • Śląskie Kuratorium Oświaty.
20. Controlling i audit w przedsiębiorstwie	• OTTIMA Sp. z o.o. • Stalprofil S.A.
21. Logistyka i spedycja dla nauczycieli	• Raben Polska Sp. z o.o. • Experience Group.
22. Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	• Państwowa Inspekcja Pracy • Zakład Ubezpieczeń Społecznych • Kancelarie prawne
23. Zarządzanie zasobami ludzkimi	• Doradztwo Personalne Menedżer Sp. z o.o. • Johnson Electric Poland Sp. z o.o.
24. Terapia pedagogiczna z elementami rewalidacji	• Szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne
25. Kwalifikacyjne pedagogiczne studia podyplomowe	• Śląskie Kuratorium Oświaty • Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie • Centrum Nowoczesnych Metod i Technologii Edukacyjnych WSB
26. Gerontologia społeczna	• Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego
27. Aktywizacja i rozwój społeczności lokalnych	• Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego

Studia podyplomowe tworzone są przy bezpośrednim udziale interesariuszy zewnętrznych, zwłaszcza dotyczy to branżowych studiów, których cele i efekty kształcenia formułowane są pod kątem konkretnych potrzeb pracodawców reprezentujących określone branże gospodarki. Studia o bardziej szerokim gronie słuchaczy są opiniowane przez organizacje pracodawców zrzeszające w swoim gronie przedstawicieli różnych branż (BCC,

Lewiatan etc.). Zespół Oceniający miał możliwość zapoznania się z tymi opiniami. Dla przykładu można podać m.in. opinie dotyczące specjalności „Aktywizacja i rozwój społeczności lokalnych”, które zawierały sugestie zapoznania uczestników studiów z zasadami prawa administracyjnego, w szczególności z prawidłowością wydawania decyzji administracyjnych, czy też zwiększenia liczby godzin z praktykami gospodarczymi z zakresu pomocy i integracji społecznej. Innym przykładem są studia podyplomowe na kierunku „kadry i płace w praktyce”. Opinie zawierają argumentację wskazującą na konieczność korekt programu, takich między innymi, jak wprowadzenie do programu kształcenia zasad kontroli PIP, czy też zapoznania słuchaczy z pakietami komputerowymi (Płatnik, Symfonia). Łatwo było zauważyć analizując ostateczny program studiów, że uwagi te zostały uwzględnione.

Podkreśleniem udziału interesariuszy zewnętrznych w opiniowaniu koncepcji kształcenia jest działalność Rady Ekspertów. Jej misją jest integracja środowisk nauki i praktyki życia gospodarczego oraz nawiązanie pomiędzy nimi ścisłej współpracy. Do zadań Rady Ekspertów należy:

- udział w opracowywaniu efektów kształcenia w ramach poszczególnych kierunków i specjalności studiów, określonych w sylwetce absolwenta,
- określanie zapotrzebowania na konkretne kwalifikacje zawodowe wśród absolwentów uczelni wyższych,
- opiniowanie programów nauczania i treści zajęć w kontekście ich dostosowania do wymogów rynku pracy,
- określanie perspektyw zmian w zakresie kształcenia odpowiadającego na zapotrzebowanie rynku pracy,
- udział w opracowywaniu metod walidacji założonych do realizacji w ramach danego kierunku studiów efektów kształcenia,
- wsparcie merytoryczne w procesie dyplomowania (udział w wyznaczaniu kierunków rozwoju tematyki prac dyplomowych),
- identyfikacja barier i trudności w nawiązywaniu współpracy,
- wypracowanie mechanizmów służących nawiązywaniu współpracy pomiędzy pracodawcami.

Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo owocne spotkanie Zespołu Oceniającego PKA z grupą ponad 50 interesariuszy zewnętrznych Uczelni. Pracodawcy podkreślali, że finalny efekt jakości nauczania najlepiej weryfikuje się obserwując absolwentów WSB w pracy zawodowej. Stwierdzili również, że ich współpraca z WSB polega na aktywnym:

- inspirowaniu studentów do pisania prac dyplomowych, w których rozwiązywane są konkretne problemy np. zarządcze, logistyczne czy finansowe,
- zapraszaniu studentów na staże i praktyki zawodowe, podczas których przydzielani są im opiekunowie praktyk. Zauważali przy tym, że bardziej efektywne jest przyjęcie studenta na trzymiesięczne praktyki zawodowe pod koniec studiów, aniżeli trzykrotne praktyki w jednomiesięcznym wymiarze.

Podkreślano ponadto, że Uczelnia jest kreatywna, mobilna i szybko reaguje na potrzeby pracodawców oraz że urzeczywistnia praktyczny charakter biznesowego kształcenia. W wypowiedziach licznej grupy lokalnych przedsiębiorców i przedstawicieli władz samorządowych prezentowano Uczelnię w samych superlatywach.

Podsumowując, należy podkreślić dużą aktywność w opiniowaniu programów kształcenia przez zewnętrznych interesariuszy (w tym BCC i Lewiatana). W dokumentacji przedłożonej ZO znajdują się opinie wielu przedsiębiorstw i instytucji dotyczące programów

kształcenia i organizacji studiów. Uczelnia uczestniczy także w Forum Jakości poświęconym relacjom nauka – biznes. W dokumentacji znajdują się opinie kilkunastu słuchaczy studiów podyplomowych na temat potrzeby modyfikacji planowanych do realizacji efektów kształcenia i programów nauczania studiów podyplomowych.

3.4.

Efekty kształcenia i wymiar punktów ECTS są omawiane podczas spotkań z przedstawicielami praktyki gospodarczej, a sylabusy przedmiotów umożliwiają ich usystematyzowanie. W przeszłości zdarzało się, że praktycy prowadzący zajęcia na studiach podyplomowych mieli problem z prawidłowym wypełnieniem sylabusów, a szczególnie przyporządkowaniem efektów przedmiotowych do kierunkowych. Z drugiej jednak strony przedstawiciele praktyki gospodarczej bardzo trafnie wskazują na potrzebę modyfikacji problematyki zajęć i sekwencji wykładanych przedmiotów.

Dla wszystkich aktualnie prowadzonych studiów podyplomowych sformułowano efekty kształcenia oraz punktację ECTS. Zgodnie z przyjętymi wymogami studia podyplomowe bazują na systemie punktów ECTS, który precyzyjnie określa liczbę punktów odpowiadającą realnemu nakładowi pracy słuchacza w czasie zajęć kontaktowych i w ramach pracy własnej. Liczba punktów ECTS na dwusemestralnych studiach podyplomowych wynosi dokładnie 60, natomiast wymiar godzinowy zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego mieści się w przedziale od 160 do 300 godzin. Tak istotne zróżnicowanie wymiaru zajęć wynika ze specyfiki studiów, ponieważ ich tematyka lokuje się nie tylko w zarządzaniu, ale także w informatyce, pedagogice, administracji i innych dyscyplinach naukowych.

3.5.

Wydział prowadzi systematyczną ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W ramach procedur WSZJK cyklicznie odbywają się posiedzenia Zespołów ds. weryfikacji stopnia osiągniętych efektów kształcenia w ramach danego kierunku studiów. Wydział przedstawił wyniki prac Zespołów za semestr letni 2013/2014. W zakresie oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia formułowano wiele uwag dotyczących, m.in.: struktury prowadzonych zajęć (zwiększenie liczby zajęć ćwiczeniowych, warsztatowych), różnic występujących pomiędzy efektami kształcenia określonymi w sylabusach a udokumentowanymi na pracach zaliczeni, niewystarczającym wyposażeniem laboratoriów w sprzęt specjalistyczny, itp. W przedstawionych informacjach określony był tryb dalszego postępowania w celu likwidacji zdiagnozowanych problemów, wraz z określeni osób odpowiedzialnych oraz określeniem daty wprowadzenia zmiany. Z analizy dokumentów wynika, że zdecydowana większość zauważonych niedociągnięć została poprawiona.

Prezentowane dokumenty zawierające analizę oraz określające postulowane zmiany są powszechnie dostępne. Należy zauważyć, że poszczególne grupy interesariuszy są szeroko reprezentowane w pracach gremiów odpowiedzialnych za jakość kształcenia (m.in. zespoły, osoby funkcyjne).

Również dokumentacja programów studiów podyplomowych jest zestandaryzowana. Jej elektroniczna wersja zawiera szablon, w którym zawarto dla każdego z 31 kursów następujące informacje: nazwa kierunku, czas trwania studiów podyplomowych, liczba punktów ECTS, cele studiów, adresaci studiów, wykaz szczegółowych efektów kształcenia, z przypisaniem ich do efektów kierunkowych, program kształcenia oraz sposób zaliczenia studiów.

W dokumentacji znajdują się prawidłowo sporządzone matryce pokrycia efektów kształcenia. Ponadto Zespołowi Oceniającemu udostępniono elektroniczne wersje planów zajęć dla każdego z uruchomionych 27 studiów podyplomowych dla każdego kursu.

Dokumentacja efektów i programów kształcenia prowadzona jest należycie. Informacje o programach studiów podyplomowych, kierunkowych i przedmiotowych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów dostępne są na stronie internetowej Uczelni www.wsb.edu.pl/ w zakładce Centrum Studiów Podyplomowych i Szkoleń oraz Kierunki studiów podyplomowych. Są również cyklicznie drukowane w niskonakładowych informatorach. Ponadto są także dostępne w wersji papierowej w Dziekanacie i u kierowników studiów podyplomowych. W rezultacie zarówno studenci jak i nauczyciele akademicy posiadają elektroniczny dostęp danych na ten temat.

Oceniana jednostka wypracowała i wdrożyła spójny i powszechnie dostępny system, który umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Rozwiązania te są zgodne z ideą Krajowych Ram Kwalifikacji, który zastąpił charakterystykę sylwetki absolwenta, wykazem deklarowanych efektów kształcenia i matrycą ich pokrycia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego – ocena: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Nie dotyczy

3.2) Oferta studiów podyplomowych jest wyjątkowo bogata i obejmuje 31 kursów, z których 27 zostało uruchomionych w bieżącym roku akademickim. O wysokiej jakości nauczania świadczy także wzrost liczby słuchaczy studiów podyplomowych w minionych 5 latach o 16%, co nie jest zjawiskiem często spotykanym w polskich realiach. U źródeł tego sukcesu leży wiele czynników, w tym wysoka jakość kształcenia, sprofilowanie kursów do konkretnych przedsiębiorstw i instytucji oraz profesjonalne działania marketingowe na rzecz rekrutacji słuchaczy. Oferta studiów podyplomowych jest systematycznie modyfikowana. Zasoby materialne i kadrowe oraz programy i plany poszczególnych kursów umożliwiają realizację zakładanych efektów kształcenia.

3.3) Władze Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych wypracowały korzystne i długofalowe relacje z interesariuszami zewnętrznymi, a szczególnie tymi zrzeszonymi w Radzie Ekspertów WSB. Należy wysoko ocenić udział interesariuszy rynku pracy przy formułowaniu celów i efektów kształcenia na studiach podyplomowych, dotyczy to przede wszystkim tzw. branżowych studiów podyplomowych, których koncepcja, cele i efekty kształcenia są formułowane przy bezpośrednim udziale zainteresowanych pracodawców.

3.4) System ECTS jest wewnętrznie spójny i poprawnie odzwierciedla nakład pracy związany z osiąganiem planowanych efektów kształcenia.

3.5) Wydział prowadzi systematyczną ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W ramach procedur WSZJK cyklicznie odbywają się posiedzenia Zespołów ds. weryfikacji stopnia osiągniętych efektów kształcenia w ramach danego kierunku studiów. Analiza prac tych Zespołów pozwala stwierdzić, że Wydział szczegółowo analizuje, diagnozuje oraz wprowadza zmiany doskonalące w zakresie stopnia weryfikacji zakładanych efektów kształcenia.

Wydział na studiach podyplomowych wypracował i wdrożył mechanizmy umożliwiające ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Dla każdego z prowadzonych studiów podyplomowych opracowano wykazy przedmiotowych i kierunkowych efektów kształcenia. Słuchacze są z nimi zapoznawani na pierwszych zajęciach oraz posiadają do nich dostęp na stronie internetowej Uczelni, bądź u kierownika studiów podyplomowych.

4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę dla realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

4.1.

Zasady polityki kadrowej reguluje Zarządzenie Rektora nr 3/2013/2014 w sprawie zasad polityki kadrowej w odniesieniu do nauczycieli akademickich zatrudnianych w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej.

Zasady polityki kadrowej zakładają m.in. priorytet zatrudniania osób o dorobku naukowym i dydaktycznym odpowiednim ze względu na prowadzone kierunki studiów oraz zatrudniania w Uczelni jako w podstawowym miejscu pracy. W razie rekrutacji w związku z kierunkami o profilu praktycznym do wiodących kryteriów oceny kandydatów dołącza się doświadczenie zawodowe. Rektor może postanowić o zastosowaniu w konkretnym przypadku procedury konkursowej prowadzonej przez komisję, której sam przewodniczy.

Dbłość o dobór w pierwszym rzędzie kadr wiążących się z Uczelnią jako z podstawowym miejscem pracy jest widoczna w praktyce. Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę w podstawowym miejscu pracy w ciągu 10 lat wzrosła z 8 do 100. Istotne też, że - w odróżnieniu od wielu innych uczelni niepublicznych – wiele jest w tej grupie osób w wieku wyrażnie przedemerytalnym. Udział zatrudnionych na podstawie umów o pracę w ogólnej liczbie osób prowadzących zajęcia dydaktyczne jest typowy dla uczelni niepublicznych i wynosi kilkanaście procent, ale ich udział w prowadzeniu zajęć jest znacznie większy, a w badaniach naukowych wręcz dominujący.

W Uczelni dba się i rozwój kadr. Obok opieki naukowej ze strony doświadczonych nauczycieli akademickich, prowadzeniu seminariów doktorskich, polega to na stwarzaniu dobrych warunków do korzystania z zasobów Uczelni wykorzystywanych w badaniach naukowych, włączaniu młodych pracowników nauki do zespołów badawczych oraz wsparcia finansowego, o którym będzie mowa poniżej.

Kadra Wydziału składa się z osób o wysokich i odpowiednio różnorodnych kwalifikacjach. Wśród zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy około 40% stanowią osoby z tytułami naukowymi lub stopniami doktora habilitowanego, a nieco ponad 40% doktorzy. Wśród zatrudnionych na podstawie umów o pracę w dodatkowym miejscu pracy tzw. samodzielni stanowią większość. Prowadzący zajęcia dydaktyczne na studiach I i II stopnia na ocenianym Wydziale reprezentują obszary nauk humanistycznych, nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, nauk społecznych oraz nauk technicznych, a w ich ramach 19 dyscyplin naukowych. Wobec prowadzenia 11 kierunków studiów jest to różnorodność uzasadniona. Dzięki niej na każdym kierunku są osoby o właściwych kwalifikacjach.

Obsada zajęć odbywa się z należyтым uwzględnieniem zgodności kwalifikacji pracowników z zakładanymi efektami kształcenia i treściami programowymi. Nie stwierdzono istotnych naruszeń tej zasady. Jedynie niektóre wykłady (36 na wszystkich

kierunkach studiów) za zgodą Senatu powierzane są osobom bez stopni naukowych. Są to jednak wykłady specjalistyczne i w większości na kierunkach o profilu praktycznym. Nie ma więc podstaw, by uznać to za znaczącą nieprawidłowość.

Nauczyciele akademicki podlegają ocenom okresowym – profesorowie z tytułami naukowymi, zatrudnieni na zasadzie mianowania, co 4 lata, pozostali co 2. Oceny obejmują kształcenie i wychowanie studentów, dorobek naukowy, udział w pracach organizacyjnych uczelni i podnoszenie kwalifikacji zawodowych. W ramach pierwszego z wymienionych zakresów ocenia się za udział w przygotowaniu procesu dydaktycznego (podręczniki, skrypty, programy, laboratoria, pomoce praktyczne, programy e-learningowe itp.), a także uwzględnia się wyniki hospitacji zajęć i ankiet studenckich (także ankiet słuchaczy studiów podyplomowych) oceniających jakość zajęć.

Łącznie można ocenić, że polityka kadrowa sprzyja budowaniu potencjału kadrowego umożliwiającego poprawną realizację założonych celów i efektów kształcenia, a na bieżąco zapewnia dobrą obsadę i realizację programów zajęć dydaktycznych na poszczególnych kierunkach i poziomach studiów.

W ocenie studentów obecnych w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, nauczyciele akademicki prezentują wysoki poziom merytoryczny. Studenci są zadowoleni z uczęszczania na zajęcia prowadzone przez specjalistów z danej dziedziny, którzy najczęściej są również praktykami w swoim zawodzie, dzięki czemu mogą uczyć studentów praktycznych umiejętności. W szczególności, studenci są zadowoleni z indywidualnego podejścia nauczycieli akademickich do każdego studenta oraz z ich otwartości i chęci pomocy. Studenci mają możliwość wyrażenia swojej opinii o kadrze dydaktycznej w badaniu ankietowym jakości zajęć dydaktycznych przeprowadzanym po zakończeniu każdego semestru. Wyniki badań są częścią składową procesu oceny okresowej nauczycieli akademickich.

Studenci podkreślili również, że ich zdaniem liczebność kadry nauczycieli akademickich jest odpowiednia w stosunku do liczby studentów. Nie uczestniczą oni w zbyt licznych grupach zajęciowych i zawsze mogą liczyć na kontakt z prowadzącym zajęcia zarówno w czasie wyznaczonych godzin konsultacji, jak również poza nimi.

Podsumowując, należy stwierdzić, że oceniana jednostka zapewnia kadrę stosowną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności dydaktycznej i organizacyjnej, co pozwala studentom na osiągnięcie w pełni zakładanych efektów kształcenia.

4.2.

Uczelnia posiada infrastrukturę pozwalającą na realizację kształcenia w ramach kierunków prowadzonych na Wydziale. Siedziba Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych znajduje się w budynku o łącznej powierzchni około 14.000 m², będącym własnością Uczelni. Pomieszczenia dydaktyczne i administracyjne spełniają wymagania określone w przepisach dotyczących BHP, przeciwpożarowych i ochrony środowiska oraz są wyposażone w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny.

Na infrastrukturę dydaktyczną składa się: 16 audiowizualnych sal wykładowych, 34 sale ćwiczeniowe (każda wyposażona w projektor multimedialny), 9 multimedialnych sal językowych (wyposażone w interaktywne tablice do nauki języka obcego). Osobną częścią infrastruktury dydaktycznej są laboratoria. W dyspozycji studentów oraz słuchaczy studiów podyplomowych znajdują się następujące laboratoria: translatoryczne, sztuki artystycznej, technik negocjacyjnych, laboratorium PS IMAGO Statistics, laboratorium CRM, laboratorium ECDL, 3 laboratoria fizjoterapeutyczne oraz 12 laboratoriów komputerowych.

Baza sprzętowa posiada wyłącznie licencjonowane oprogramowanie. Istniejący w Uczelni system IT pozwala na dostęp z każdego miejsca Uczelni do globalnej sieci Internet i cyfrowej telefonii naziemnej pozwalając na pełne wykorzystanie posiadanego systemu. Każda z sal posiada dostęp do bezprzewodowego Internetu poprzez sieć WiFi.

Sal wykładowe i ćwiczeniowe są w pełni zautomatyzowane i klimatyzowane, wyposażone w nowoczesne środki audiowizualne (mini komputery, projektory, tablice interaktywne Smart Board i rzutniki multimedialne, nagłośnienie, wizualizery, odtwarzacze DVD, VHS), dodatkowo w każdej z sal istnieje możliwość podłączenia laptopów celem realizacji zajęć multimedialnych. Wyposażenie sprzętowe jest bardzo dużym atutem Uczelni. Jego ponadprzeciętny poziom jest możliwy między innymi dzięki pozyskaniu funduszy unijnych przeznaczonych na podniesienie potencjału naukowo dydaktycznego WSB (m.in. takie projekty jak: „Nowoczesna wiedza = nowoczesna gospodarka – program rozwoju potencjału Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej”, „Komputerowe laboratoria dydaktyczne i biblioteka multimedialna Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej”, „Adaptacja i wyposażenie laboratoriów dydaktycznych, pracowni komputerowych i biblioteki Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej”, „Nowa jakość zarządzania – zintegrowany system wspomagania zarządzania w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej”, itp.).

Dowodem na dbałość o bazę dydaktyczną jest stałe ponoszenie kosztów na modernizację infrastruktury – tylko w minionym roku akademickim 2013/2014 Uczelnia przeznaczyła na ten cel kwotę 7.1 mln zł, natomiast zgodnie z planem rzeczowo-finansowym na rok akademicki 2014/2015 przeznaczono na ten cel kwotę 7,0 mln zł.

Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej posiada własną Bibliotekę Akademicką im. prof. Jerzego Altkorna. Biblioteka posiada zbiory liczące ponad 70 tys. pozycji, na które składają się zbiory tradycyjne (książki, czasopisma), zasoby elektroniczne (w postaci pełnotekstowych publikacji dostępnych przez katalog biblioteczny i przez stronę www). Ponadto biblioteka posiada w ofercie bogate zbiory audiobooków, e-booków, filmów DVD, w tym dużą ofertę filmów dokumentalnych wykorzystywanych przez studentów i pracowników naukowych.

Biblioteka Akademicka WSB dysponuje bardzo dobrymi warunkami rozwoju. Posiadane pomieszczenia umożliwiają powiększanie księgozbioru o następne 50 tys. woluminów i kilkanaście miejsc pracy dla studentów. Do dyspozycji czytelników pozostaje 58 stanowisk komputerowych z dostępem do wszystkich zasobów informacyjnych tj. katalogu zasobów biblioteki, baz elektronicznych pełnotekstowych, baz bibliograficznych, norm w wersji elektronicznej, bibliotek cyfrowych i szerokopasmowego Internetu. W czytelni znajduje się 58 miejsc pracy własnej. Studenci, słuchacze studiów podyplomowych i nauczyciele akademicy posiadają swobodny dostęp do zasobów książek i czasopism. Do dyspozycji czytelników jest również samoobsługowa kserokopiarka i skaner.

W 2011 roku wdrożono w Bibliotece Akademickiej WSB system RFID - radiowego zabezpieczenia zbiorów. Implementacja technologii radiowej miała na celu stworzenie komfortu dla użytkowników polegającego na jeszcze większym samodzielnym dostępie do zbiorów. Dzięki technologii RFID użytkownicy biblioteki mogą samoobsługowo wypożyczać znajdujące się w wolnym dostępie zasoby, mogą również dokonywać zwrotów, poprzez urządzenie do samodzielnego zwrotu wypożyczonych książek. Systemem tym dysponują nieliczne uczelnie publiczne i niepubliczne w Polsce.

Biblioteka współpracuje z niemal 60 ośrodkami informacji naukowej, informacji biznesowej i bibliotekami różnego szczebla i typu w celu pozyskania i wymiany informacji na potrzeby studentów i pracowników naukowo-dydaktycznych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Ich wykaz zamieszczono w załączniku nr 6 do Raportu Samooceny.

Biblioteka i czytelnia otwarte są 7 dni w tygodniu w godzinach dostosowanych do potrzeb studentów i słuchaczy studiów podyplomowych.

Czytelnia czasopism udostępnia niemal 200 tytułów polskich i obcojęzycznych czasopism naukowych w wersji papierowej i elektronicznej. Od 2015 r. studenci mogą korzystać z Cyfrowej Biblioteki Publikacji Naukowych ACADEMICA. W ramach projektu zostało zeskanowanych i udostępnionych badaczom - za pośrednictwem sieci bibliotek naukowych i akademickich - 170 tysięcy najważniejszych publikacji naukowych.

Oprócz pomieszczeń dydaktycznych, na terenie Uczelni znajdują się pomieszczenia siłowni, a także sala fitness, wyposażone w atestowany, profesjonalny sprzęt sportowy. WSB zawarła również umowy, dzięki którym studenci WSB mogą korzystać z hal sportowych zarówno w czasie zajęć jak i po ich zakończeniu. Na terenie Uczelni znajduje się także stołówka, w której studenci mogą zakupić posiłek. Do dyspozycji studentów pozostaje studencki klub Amigo.

Słuchacze 27 studiów podyplomowych, prowadzonych w roku akademickim 2014/2015, posiadają do dyspozycji całą infrastrukturę dydaktyczną Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Słuchacze studiów z zakresu finansów, w ramach zajęć komputerowych korzystają z programu PŁATNIK, System Comarch OPTIMA oraz programu SYMFONIA - Premium. Zajęcia na kierunku „Grafika komputerowa i multimedia” odbywają się w nowoczesnych laboratoriach, wyposażonych w wysokiej klasy sprzęt komputerowy (w tym wysokowydajne stacje graficzne) oraz oprogramowanie (m.in. Adobe Photoshop, Corel Draw, 3ds Max, AutoCAD, Gimp, Blender).

Uczelnia posiada również certyfikowane laboratoria, w których słuchacze kierunków oświatowych mają możliwość zdawania egzaminów pozwalających na uzyskanie certyfikatów ECDL. Na studiach podyplomowych z zakresu fizjoterapii zajęcia odbywają się w specjalistycznych laboratoriach kinezyterapii i fizykoterapii.

W ramach zajęć specjalistycznych, słuchacze studiów „Menedżer logistyki”, korzystają z pracowni wyposażonych w specjalistyczne oprogramowanie VISSIM oraz VISUM. Słuchacze kierunku „Zarządzanie projektami” wykorzystują aplikację Microsoft Project do wspomagania zarządzania zasobami, czasem i finansami projektu.

Reasumując, jakość bazy dydaktycznej na WSB zasługuje na ocenę wyróżniającą i w pełni umożliwia studentom i słuchaczom studiów podyplomowych osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Infrastruktura techniczna Uczelni należy bez wątpienia do bardzo silnych jej stron – jest nowoczesna i funkcjonalna.

Również w opinii studentów infrastruktura dydaktyczna WSB prezentuje bardzo wysoki poziom. W Uczelni jest wystarczająca liczba sal wykładowych, są one w stanie pomieścić wszystkich studentów. Sale wykładowe są bardzo dobrze wyposażone, w każdej znajduje się sprzęt audiowizualny, który wykorzystywany jest do wyświetlania prezentacji oraz dodatkowo, w większych salach wykładowych znajduje się nagłośnienie. Sale przeznaczone do nauki języków obcych są zaopatrzone w tablice interaktywne. Laboratoria związane z kierunkami technicznymi oraz laboratorium fizjoterapeutyczne wyposażone jest w nowoczesny sprzęt, pozwalający studentom na zdobywanie umiejętności na najwyższym poziomie. Studenci ocenili stan techniczny budynku jako bardzo dobry i pozwalający w pełni na realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia zadbała również o dostęp do internetu bezprzewodowego w budynku Uczelni. Studenci w przerwach między zajęciami używając własnego sprzętu elektronicznego mogą korzystać z internetu. Ponadto Uczelnia udostępniła studentom dużą ilość stanowisk komputerowych z dostępem do internetu, z których mogą korzystać w czasie obecności na terenie Uczelni.

WSB posiada własną bibliotekę, z której zasobów mogą korzystać studenci. W ich opinii biblioteka jest bardzo dobrze zaopatrzona w wymagane na ocenianym kierunku publikacje naukowe. Studenci potwierdzili, że w bibliotece do ich dyspozycji znajduje się literatura wymagana przez prowadzących zajęcia w wystarczającej ilości. W Uczelni działa system informatyczno-biblioteczny umożliwiający łatwe znalezienie szukanej pozycji książkowej. Studenci mają możliwość samodzielnego wypożyczenia książek przy pomocy znajdujących się w bibliotece automatów. Studenci podkreślili, że przeprowadzono dla nich szkolenie biblioteczne dlatego bardzo dobrze radzą sobie z obsługą systemu. Pozytywnie należy ocenić fakt, że zarówno biblioteka jak i czytelnia, są otwarte również w soboty i w niedziele w czasie zjazdów studentów niestacjonarnych.

Uczelnia zadbała o udostępnienie studentom czytelnia, która znajduje się przy bibliotece. Studenci ocenili, że liczba miejsc jest dla nich odpowiednia. Miejsce przeznaczone na czytelnia w ocenie studentów dostosowane jest do pracy wymagającej skupienia, dlatego bardzo często z niej korzystają.

Pozytywnie należy odnieść się do faktu, że WSB w swoim budynku zapewnia studentom możliwość korzystania z profesjonalnej siłowni i klubu fitness. Uczelnia posiada również umowy, dzięki którym studenci WSB mogą korzystać z hal sportowych zarówno w czasie zajęć jak i po ich zakończeniu. Na terenie Uczelni znajduje się również stołówka, gdzie w przystępnej cenie studenci mogą zakupić posiłek. Uczelnia udostępnia studentom również miejsca parkingowe przy budynku Uczelni.

Na wyróżniającą ocenę zasługuje także przystosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W budynkach dydaktycznych znajdują się windy umożliwiające studentom niepełnosprawnym dotarcie na każdy poziom budynku Uczelni. Student niepełnosprawny ma również możliwości swobodnego dostępu do gabinetu Rektora jak również do poszczególnych sekretariatów. W Uczelni znajdują się również toalety dostosowane do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Sale wykładowe wyposażone są w specjalny system nadawczy i odbiorczy dla osób niedosłyszących, którego zadaniem jest wzmacnianie transmisji dźwięku. Uczelnia zatrudnia również 16 tłumaczy, którzy przekładają wykładane treści na język migowy, jeśli w zajęciach uczestniczy chociaż jeden głuchoniemy student.

Na uwagę zasługują również pełne dostosowanie biblioteki i czytelnia do potrzeb osób niepełnosprawnych. Biblioteka zaopatrzona jest w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie umożliwiające m.in.: powiększanie tekstu, czytanie stron internetowych przez program komputerowy, skaner czytający książki dla osób niewidzących, monitor brajlowski oraz drukarkę umożliwiającą drukowanie tekstu alfabetem brajla. W szczególności sprzęt dla osób niepełnosprawnych obejmuje takie udogodnienia jak: program LUPA dla studentów z dysfunkcją wzroku - aplikacja powiększająca tekst widoczny na ekranie monitora), IVONA - aplikacja do „czytania” stron internetowych i dokumentów, DOLPHIN CONVERTER - oprogramowanie pozwalające na przekształcanie plików tekstowych w pliki mp3, DOLPHIN READER - profesjonalne oprogramowanie odczytujące dokumenty tekstowe lub książki w formacie DAISY, DOLPHIN SUPER NOVA SCREEN READER - profesjonalne oprogramowanie umożliwiające rozpoznanie zawartości informacji wyświetlanej na monitorze.

4.3.

Uczelnia główne przychody czerpie z opłat za studia, ale znaczące, bo wynoszące w różnych latach od 20% do 40% budżetu, są też wpływy z budżetu państwa (wraz z dotacjami MNiSW oraz grantami NCN), z budżetów samorządów terytorialnych oraz z funduszy

unijnych. Kwoty pozyskiwane z tych źródeł od 2010 r. systematycznie wzrastają i w roku 2014 przekroczyły 7,8 mln zł. O skuteczności starań o tego rodzaju dofinansowanie świadczy uzyskanie przez Uczelnię w latach 2005-2015 dofinansowania z funduszy UE 21 projektów na kwotę ponad 52 mln zł, z czego znaczną większość realizowano na ocenianym Wydziale.

O wyraźnym zorientowaniu na rozwój potencjału dydaktycznego i naukowego oraz na badania naukowe świadczy też struktura wydatków Uczelni. W latach 2010-2014 nakłady inwestycyjne stanowiły od 20% do 25% wydatków, nakłady na rozwój kadry od 10% do 17%, a na badania naukowe od 7% do 14%, a wszystkie te udziały systematycznie rosły.

W Uczelni tworzy się i wykorzystuje fundusz projakościowy. Jego źródła to środki własne Uczelni w wysokości zaplanowanej na każdy rok akademicki, z podziału zysku, z wpłat i darowizn osób fizycznych i prawnych oraz inne pozyskane na realizację zadań projakościowych. Wydatki z tego funduszu obejmują dofinansowanie udziału w konferencjach, stażach naukowych, mobilności dydaktycznej, wymianie dydaktycznej i badaniach zagranicznych, dofinansowanie publikacji we własnym wydawnictwie, modernizację i rozbudowę laboratoriów, zakupy aparatury badawczej, inwestycje w kapitał ludzki (szkolenia, kursy), wsparcie młodych pracowników naukowych (seminaria, dofinansowanie przewodów naukowych), wdrożenie i wykorzystanie mechanizmów pozyskiwania środków na działania projakościowe, w tym stypendia i nagrody. Wydatki tego rodzaju rosły w latach 2010/2011 – 2014/2015 z 2,6 do 11 mln zł.

Ponadto funkcjonuje fundusz stypendialny im. prof. Henryka Walicy, utworzony z własnych środków. Stypendia z tego funduszu (po 1.000 zł miesięcznie) otrzymuje obecnie około 50 osób.

Skuteczność pozyskiwania środków na działania sprzyjające rozwojowi potencjału dydaktycznego i naukowego jest bardzo wysoka. Kierunki wykorzystania tych środków także trzeba uznać za dobre ze względu na krótko-, a zwłaszcza długofalowe potrzeby działalności edukacyjnej i naukowej. Polityka finansowa może zatem być uznana za sprzyjającą realizacji celów strategicznych i doskonaleniu osiągania założonych efektów kształcenia. Dotyczy to również finansowania działalności projakościowej. W Uczelni powołano Fundusz Projakościowy, którego środki (1 mln zł.) przeznacza się na finansowanie działań projakościowych realizowanych w Uczelni. Zestawienie takich działań zostało przedstawione Zespołowi Oceniającemu.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – ocena: wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Dobrze opracowane są zasady i kryteria doboru pracowników, a także ocen okresowych. Jest wyraźny postęp w tworzeniu własnej kadry zatrudnionej w podstawowym miejscu pracy. Poprawna jest obsada zajęć dydaktycznych. W opinii studentów jednostka zapewnia kadrę stosowną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, co pozwala studentom na osiąganie w pełni zakładanych efektów kształcenia. Studenci są bardzo zadowoleni z dużej ilości zajęć z nauczycielami będącymi jednocześnie praktykami w swoim zawodzie.

4.2) Infrastruktura dydaktyczna (sale wykładowe i specjalistyczne pracownie) i naukowa (zasoby biblioteczne) jest dostosowana do procesu kształcenia w ocenianej jednostce i pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wyposażenie sal i laboratoriów należy ocenić wyróżniająco. Uczelnia dba o dalszy rozwój infrastruktury

dydaktycznej, m.in. poprzez inwestowanie w rozwój bazy. Infrastruktura dydaktyczna jednostki jest wszechstronnie dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

4.3) Stosowana w Uczelni i na Wydziale polityka finansowa pozwala na utrzymanie stabilności ich rozwoju. Jako wyróżniające należy ocenić wysiłki Uczelni w celu pozyskania środków na działania projakościowe.

5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Jednostka prowadzi badania naukowe w obszarach , dziedzinach i dyscyplinach naukowych związanych z oferowanymi studiami, a wyniki tych badań oraz najnowsze osiągnięcia nauki w danym obszarze wykorzystuje w procesie kształcenia. Jednostka stwarza doktorantom warunki do prowadzenia samodzielnych badań naukowych, a studentom umożliwia udział w badaniach przez nią prowadzonych.

Badania naukowe na ocenianym Wydziale prowadzi się w ramach różnych dyscyplin naukowych, co pozostaje w związku z dużą różnorodnością realizowanych w jednostce kierunków studiów (11 kierunków, w tym 4 na I i II stopniu). Badania można określić jako intensywne, ale nierównomiernie dotyczą dyscyplin powiązanych z kierunkami studiów. Dobrze należy jednak ocenić, że najbardziej intensywne badania prowadzone są w obszarach zarządzania, informatyki, pedagogiki, a w ostatnich latach także bezpieczeństwa narodowego, ze względu na fakt, że są to kierunki, na których prowadzone jest kształcenia na studiach II stopnia. Także udział pracowników etatowych w pracach badawczych jest nieporównywalnie większy od udziału nauczycieli akademickich pracujących na podstawie umów cywilnoprawnych, a to wywołuje wątpliwości co do możliwości uzyskiwania pozytywnych efektów badań naukowych w pracy dydaktycznej tej drugiej grupy.

O intensywności badań świadczą dość liczne projekty badawcze, w tym granty. W latach 2010-2015 realizowano lub realizuje się następujące projekty badawcze (pominięto granty związane z rozbudową infrastruktury) :

- 3 granty NCN, które w pewnym stopniu wiążą się z kierunkami socjologia i stosunki międzynarodowe, ale nie z kierunkami studiów II stopnia,
- 2 projekty badawcze realizowane w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013, pozostające w związku z pedagogiką,
- 2 projekty badawcze finansowane z Funduszu Wyszehradzkiego pozostające w związku z zarządzaniem,
- 12 projektów finansowanych ze środków UE, wiążących się z zarządzaniem, ekonomią, administracją, informatyką, logistyką, pedagogiką, fizjoterapią,
- 42 projekty dofinansowywane z Funduszu Stypendialnego im. prof. H. Walicy, wiążące się mniej lub bardziej ze wszystkimi kierunkami,
- corocznie po kilka do kilkunastu zadań badawczych w ramach działalności statutowej o podobnie różnych powiązaniach z kierunkami studiów,
- projekt w ramach Programu Mobilność Plus, który można wiązać z administracją.

W ramach wspomnianych 21 projektów uniijnych nie ma projektów typowo badawczych. Dominują edukacyjne, w tym dotyczące studiów podyplomowych, są też inwestycyjne i transgraniczne, dlatego w tym punkcie je pomijamy.

Efekty badań naukowych to przede wszystkim dość liczne i wartościowe publikacje. Wiele z wspomnianych wyżej projektów kończy się monografiami. Także dzięki tym

badaniom notuje się w ostatnich latach około 40-50 przypadków udziału nauczycieli akademickich z Wydziału w konferencjach naukowych. Wydawnictwo Naukowe WSB w Dąbrowie Górniczej wydało w latach 2010-2015 w języku polskim lub angielskim 133 monografie, zeszyty naukowe i podręczniki (te ostatnie nieliczne). Corocznie też Uczelnia organizuje konferencje naukowe i imprezy popularnonaukowe. Ich liczba wzrasta dość systematycznie (w roku 2015 zorganizowano lub planuje się 15, w 2014 było ich 10).

Wyniki badań pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni, również tych prowadzonych wspólnie z partnerami z zagranicy publikowane są często w języku angielskim – komisja PKA w trakcie wizytacji otrzymała listę 11 pozycji opublikowanych w języku angielskim z ostatnich 4 lat z takich dziedzin jak informatyka, zarządzanie, obrona narodowa, edukacja, pedagogika, czyli pokrywających się z kierunkami studiów prowadzonych na Wydziale. Ponadto Uczelnia wydaje od kilku lat w języku angielskim czasopismo naukowe Forum Scientiae Oeconomia, otwarte na publikacje z zewnątrz i recenzowane.

Znaczący jest udział studentów w badaniach naukowych. Skutkuje on także licznymi publikacjami studenckimi. W latach 2011-2015 studenci lub zespoły autorskie z udziałem studentów przygotowały 100 publikacji, w tym kilka jest w druku. Są studenci, którzy dzięki temu mają już po kilka do kilkunastu publikacji. To znakomicie wzbogaca kwalifikacje najzdolniejszych i najbardziej zaangażowanych studentów.

Aktywność naukowa studentów przejawia się głównie poprzez pracę dwunastu kół naukowych. Na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA obecni byli przedstawiciele takich kół naukowych jak: Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego, IT Logistic, Koło Naukowe Zarządzania Wiedzą i Informacją, SKW Fizjoterapii oraz Informatyczne Koło Naukowe. Każde koło naukowe posiada swojego opiekuna, który poza udzielaniem bieżącego wsparcia ma za zadanie motywować studentów do rozwoju naukowego.

Studenci są włączani w badania naukowe kadry poprzez udział w zdobytych grantach jako pełnoprawni ich uczestnicy lub wykonując badania zlecone przez instytucje zewnętrzne. W badania kadry zaangażowani są głównie członkowie kół naukowych, jednak informacja o możliwości wzięcia udziału w badaniach jest ogólnie dostępna dla wszystkich zainteresowanych.

Studenci organizują studenckie konferencje naukowe a także biorą czynny udział w konferencjach organizowanych przez Wydział, poprzez wygłaszanie swoich referatów. Pozytywnie należy ocenić fakt, że Wydział dokłada starań aby studenckie konferencje naukowe były podsumowywane recenzowanymi, zbiorowymi publikacjami naukowymi. Na Wydziale nie są wydawane studenckie zeszyty naukowe, w których studenci mogliby publikować swoje artykuły. Władze wydziału przedstawiły natomiast obszerną listę publikacji naukowych studentów lub z udziałem studentów, co świadczy o dużym zaangażowaniu jednostki w animację studenckiego ruchu naukowego.

Podsumowując należy stwierdzić, że studenci osiągający wysokie wyniki w nauce i wyróżniający się swoją działalnością są aktywnie angażowani w projekty i badania o charakterze naukowym. Pozwala to im na rozwój swojej wiedzy i umiejętności, co należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego – ocena: wyróżniająca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Oceniana jednostka prowadzi badania naukowe, potwierdzone w ocenie parametrycznej kategorią A. Badania naukowe są dobrze zorganizowane, a ich efekty znaczące oraz o inspirującym i wzbogacającym wpływie na realizację celów i efektów kształcenia,

zwłaszcza na kierunkach studiów II stopnia. Nie wszyscy jednak nauczyciele akademicy podobnie jak wiodący pracownicy etatowi angażują się w badania, a zatem i oddziaływanie na realizację efektów kształcenia nie może być powszechne. Trzeba jednak podkreślić, że w Uczelni udział w realizacji zadań dydaktycznych osób prowadzących badania jest większy niż w większości uczelni niepublicznych.

Wizytowana jednostka w sposób kompleksowy zapewnia udział studentów w badaniach naukowych kadry. Studenci chętnie korzystają z oferowanych możliwości. Działalność kół naukowych należy ocenić pozytywnie zarówno na polu organizatorskim jak i ściśle naukowym.

6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami

6.1.

W ramach współpracy międzynarodowej Wydział Zarządzania Informatyki i Nauk Społecznych realizuje zarówno projekty edukacyjno-mobilnościowe jak i badawcze. Podstawowymi mobilnościowymi programami międzynarodowymi, w których uczestniczą studenci i pracownicy Wydziału jest Erasmus Plus oraz Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy, a także DAAD, Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży, Polsko Ukraińska Wymiana Młodzieży. Mobilność studentów i kadry akademickiej jest realizowana również na podstawie umów bilateralnych (Wydział ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus Plus z 73 uczelniami oraz umowy bilateralne z 72 uczelniami zagranicznymi, co stwarza studentom dodatkową możliwość uczestnictwa w mobilności międzynarodowej). W latach akademickich 2010/2011 do 2014/2015 aktywność taką odnotowano dla każdego roku. Liczba studentów wyjeżdżających w ramach programu LPP Erasmus/Erasmus+ wynosiła w poszczególnych latach od 15 na początku analizowanego okresu do 28 w roku akademickim 2014/15. Natomiast liczba studentów przyjeżdżających na Wydział zawierała się w granicach od 8 na początku analizowanego okresu do 24 w ostatnim roku. Łącznie w latach 2010/2011 – 2014/2015 wyjechało 255 studentów, natomiast przyjechało 231. Liczba pracowników wyjeżdżających kształtowała się od 13 do 29 w roku akademickim 2014/2015. Przyjazdy naukowców z ośrodków zagranicznych zamknęły się za cały ten okres liczbą 50. Studenci najczęściej wyjeżdżali do: Hiszpanii, Portugalii, Węgier, Czech, Belgii, Norwegii, Islandii. Oferowane kształcenie w zagranicznych ośrodkach akademickich jest spójne z wybranym kierunkiem kształcenia w macierzystej Uczelni. Uczelnia opracowała zasady wyjazdu pracowników i studentów Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej w ramach programu LPP Erasmus, które zostały zatwierdzone przez Senat Uczelni w styczniu 2013 r.

Proces rekrutacji dotyczący wymiany międzynarodowej programów mobilnościowych ma charakter otwarty, powszechny i kompleksowy, a niezbędne informacje można uzyskać na stronie Internetowej Uczelni. Kwalifikacja na wyjazd odbywa się na Wydziale i jest prowadzona przez Wydziałowych koordynatorów ds. wymiany studentów oraz Komisję Kwalifikacyjną ds. wyjazdów studentów na studentów i pracowników WSB w ramach programu LPP Erasmus. Kryteria kwalifikacji kandydatów na studia obejmują znajomość języka obcego oraz dobre wyniki w nauce.

Wydział podejmuje działania mające na celu promocję uczestnictwa w programach mobilnościowych poprzez spotkania informacyjno-promocyjne organizowane przez Wydział Współpracy z Zagranicą ze studentami wszystkich kierunków, organizację wydarzeń o charakterze międzynarodowym z udziałem studentów i kadry z uczelni partnerskich tj. International Days, także w trakcie spotkań organizowanych przez organizację studencką Erasmus Student Network, działającą w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej w formie dni Erasmusa, a także - jako uczelnia przyjmująca studentów - w trakcie imprez targowych, uczestnictwo w International Week na uczelniach zagranicznych, w trakcie wizyt w uczelniach zagranicznych.

W latach 2010-2015 liczba obcokrajowców uczestniczących w zajęciach dydaktycznych na Wydziale wzrosła ze 13 do 194. Warto podkreślić zwiększenie liczby obcokrajowców studiujących na Wydziale oraz poszerzenie zakresu krajów, z których pochodzą studenci o kraje tj. Islandia, Portugalia, Francja, Bułgaria, Ukraina, Białoruś, Gruzja, Korea. Świadczy to o atrakcyjności oferty dydaktycznej Wydziału oraz wysokiej jakości prowadzonych zajęć. Podkreślić należy również prowadzone aktywnie działania promocyjne Uczelni skierowaną na studentów zagranicznych. Uczelnia ma stronę internetową w różnych językach (angielskim, rosyjskim, ukraińskim, niektóre części strony również w języku chińskim). Realizowane są wizyty uczniów szkół średnich z Ukrainy celem zapoznania się z ofertą i potencjałem Uczelni. Od 2014 r. Uczelnia realizuje cykliczne wydarzenie jakim jest projekt polsko-ukraińskiej wymiany młodzieży, dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury. Celem projektu jest wzajemne poznanie się młodzieży z Polski i Ukrainy oraz zapoznanie się z historią, tradycją i kulturą kraju partnerskiego. W ramach projektu wymiany realizowane są lekcje nauki języka obcego (polskiego i ukraińskiego), warsztaty tematyczne, zwiedzanie atrakcji turystycznych regionu oraz organizacja wieczoru kultury polsko-ukraińskiej. W 2014r. w wymianie udział wzięło 40 uczniów szkół ukraińskich. W 2015r. w ramach programu wymiany polsko-ukraińskiej Wyższą Szkołę Biznesu w Dąbrowie Górniczej odwiedzi grupa 70 osób z Ukrainy.

Wydział oferuje również studentom wyjazdy w ramach programu „double degree” z uczelniami partnerskimi w Danii (The Danish Academy of Business & Technology w Randers), Słowacji (Uniwersytet w Żylinie), realizuje również program podwójnego dyplomowania z Politechniką Lwowską, Uniwersytetem Europejskim w Kijowie, Politechniką Kijowską. W ramach tych programów w latach 2010-2015 przyjechało 95 studentów.

W Uczelni działa Biuro Współpracy Międzynarodowej, które udziela niezbędnych informacji oraz pomaga w trakcie organizacji wyjazdów. Szczegółowe informacje studenci i pracownicy mogą uzyskać w Biurze Współpracy Międzynarodowej, które organizuje także specjalne spotkania, na których przedstawia dostępne programy i możliwości wyjazdu. Obecnie wielu pracowników naukowo-dydaktycznych współpracuje z uczelniami zagranicznymi. Pracownicy naukowcy wydziału podejmują także mobilności w ramach projektów realizowanych z Funduszu Grupy Wyszehradzkiej do uczelni partnerskich na Słowacji, w Czechach i na Węgrzech.

Studenci posiadają pełen dostęp do informacji dotyczących programu Erasmus+ za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, gdzie znajduje się opublikowana lista uczelni partnerskich oraz zasady rekrutacji. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem wizytującym potwierdzili, że informację na temat możliwości wyjazdu są im przekazywane na pierwszym roku studiów przez wydziałowego koordynatora ds. programu Erasmus+ oraz w trakcie tzw. Erasmus Day, organizowanego cyklicznie przez jednostkę. W czasie tego projektu studenci mogą porozmawiać ze studentami, którzy wrócili z wymiany oraz ze studentami

przyjeżdżającymi z zagranicy. Całość działań promocyjnych i zaangażowanie wydziałowego koordynatora należy ocenić pozytywnie.

Uczestnictwo w programie Erasmus cieszy się na ocenianej jednostce dużą popularnością, przez co konieczne jest przeprowadzenie procedury kwalifikacyjnej, która określona jest w regulaminie. Wydział posiada jednolite kryteria rekrutacji do programu Erasmus+. O zakwalifikowaniu decyduje test potwierdzający znajomość języka obcego, średnia ocen oraz rozmowa kwalifikacyjna z koordynatorem. Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że znają przebieg procesu rekrutacyjnego i ocenili go jako przejrzysty i obiektywny.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili, że nie spotkali się z problemem niezaliczenia osiągnięć studenta uzyskanych na uczelni zagranicznej. Zaliczenia dokonuje wydziałowy koordynator, który potwierdził, że jeśli zrealizowane przez studenta kursy są zgodne z wcześniej podpisaną learning agreement, to ich zaliczenie następuje automatycznie, co należy ocenić pozytywnie.

W kontekście powyższego trzeba zauważyć, że Uczelnia zbiera w sposób zorganizowany informację od studentów powracających z wymiany. Studenci mają możliwość wyrażenia swojego zdania na temat jakości kształcenia na uczelniach zagranicznych oraz przedstawienia najważniejszych problemów, z którymi zetknęli się na wymianie, w czasie rozmowy z wydziałowym koordynatorem. Pozwala to wizytowanej jednostce na dokonywanie ciągłej ewaluacji współpracy międzynarodowej. Ponadto należy zauważyć, że studenci z zagranicy mają możliwość oceny zajęć, w których brali udział w czasie swojego pobytu w Polsce.

Podsumowując, całość działań Wydziału mających za zadanie promocję mobilności studenckiej, należy ocenić pozytywnie. Studenci są świadomi korzyści jakie mogą uzyskać poprzez wyjazd na inną uczelnię zagraniczną i często z nich korzystają.

6.2.

Uczelnia realizuje wiele projektów w zespołach międzynarodowych. W latach 2010-2015 pracownicy Wydziału uczestniczyli w realizacji 25 projektów międzynarodowych. Były to projekty realizowane wspólnie z Uczelniami i różnymi instytucjami z Niemiec, Czech, Hiszpanii, Słowacji, Norwegii, Danii, Węgier, Litwy, Islandii. W każdym z projektów brało udział kilku pracowników Wydziału. Celami projektów było m.in. zwiększenie szans studentów i absolwentów uczelni na rynku pracy poprzez wizyty studyjne i udział w stażach zawodowych w zagranicznych przedsiębiorstwach (LPP Leonardo da Vinci – „CATS-City and Transportation System”), wdrożenie internetowego rozwiązania w oparciu o Informacyjną Platformę Społecznościową („Erasmus Mundus „WISHES-Web based Information Services for Higher Education Students”), dostosowanie programu kształcenia do wymagającego rynku pracy poprzez współpracę pomiędzy sektorem nauki i biznesu („Lean Vocational Education”), zapoznanie studentów z rozwiązaniami prawnymi, organizacyjnymi i technologicznymi pozwalającymi na osiągnięcie przez Niemcy najwyższych europejskich poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych (DAAD - „Gospodarka odpadami w Niemczech – systemy, technologie, doświadczenia”).

Większość realizowanych projektów międzynarodowych miała na celu realizację zadań pozwalających na rozwój procesu kształcenia w różnych specjalistycznych obszarach. Natomiast rezultaty prowadzonych w ramach projektów badań pozwalały na ich wykorzystanie dla rozwoju dydaktyki na Wydziale. W ramach projektów opracowywano materiały i przeprowadzano szkolenia dla uczestników projektów, opracowywano narzędzia

dla trenerów i wykładowców, dokonywano adaptacji rozwiązań wypracowanych przez partnerów projektów do potrzeb lokalnych.

Do procesu kształcenia w Wydziale wprowadzono także innowacje będące efektem bezpośredniej współpracy z uczelnią partnerską (nie tylko w oparciu o realizację konkretnych projektów). Przykładem zaimplementowania innowacji w programach dydaktycznych na podstawie współpracy międzynarodowej są: modułowe kształcenie w programie International Business wypracowane we współpracy z Danish Academy of Business & Technology w Randers; implementacja innowacyjnego modelu kształcenia w formule e-learning w uczelni wyższej w oparciu o model „flexible learning” realizowanego w partnerstwie z Nesna University College w Norwegii; wprowadzenie modelu praktycznego kształcenia, budowania portfolio studenta i wspólna realizacja studiów Executive MBA we współpracy z CESTE Escuela Internacional de Negocios z Hiszpanii; implementacja w programach kształcenia metody „Learning by development” umożliwiającej studentom zdobywanie praktycznych umiejętności w ramach współpracy z Bifrost University w Islandii; wspólna realizacja studiów typu MBE (Master of Business Engineering) z University of Technology in Dresden.

Studenci zagraniczni uczestniczą w zajęciach razem z grupą studentów Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych. Uczelnia prowadzi studia w języku angielskim, na studiach I stopnia na kierunku International Relations oraz na studiach II stopnia, na kierunku Zarządzanie, specjalność International Business oraz na kierunku informatyka: specjalność IT Project Manager, w ramach których studiuje znaczna liczba studentów zagranicznych. Ponadto wśród przedmiotów wykładanych w języku angielskim w ramach innych kierunków studiów lub zajęć dodatkowych znajdują się przedmioty związane z integracją europejską, polityką i prawem europejskim, zarządzaniem na jednolitym rynku europejskim, takie jak m.in.: Contemporary political systems, Business English, Management psychology, Communication in business, Promotion Strategy, Doing business with East Asia, Cultural differences in International Business, introduction to political communications, Internet technology, International organizations, Strategic Entrepreneurial Growth. Zajęcia prowadzone są przez wykładowców z Polski i z zagranicy. Udział w zajęciach studentów z zagranicy wraz ze studentami Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej pozwala na poznanie polskiego systemu kształcenia, a także umożliwia poznanie przez studentów z Polski kultury innych krajów. Zajęcia w grupach międzynarodowych mają charakter interdyscyplinarny ze względu na wykorzystanie w trakcie prowadzenia zajęć języka angielskiego jako wykładowego każdego z przedmiotów. Uczelnia kładzie nacisk na nauczanie języków obcych. Studenci Wydziału Zarządzania mają obowiązek intensywnej nauki dwóch języków obcych, w tym języka angielskiego, niemieckiego i hiszpańskiego. Prowadzone są również kursy języka polskiego dla zagranicznych studentów.

Ważnym elementem internacjonalizacji działalności dydaktycznej Wydziału jest organizowana od 2012 roku Szkoła Letnia połączona z nauką języka polskiego. Zainteresowanie szkołą wśród zagranicznych studentów jest bardzo duże czym świadczy rosnąca liczba uczestników. Łącznie od 2012 r. w szkole letniej wzięło udział 205 studentów zagranicznych (w 2012 roku wzięło w niej udział 25 studentów zagranicznych, a w 2015 roku już 80).

Za aktywny wkład w rozwój współpracy z wyższymi uczelniami w Republice Czeskiej, Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej została odznaczona Srebrnym Medalem Jana Masaryka przyznawanym przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej.

Uczelnia jest członkiem Konfederacji Uniwersytetów na Rzecz Demokracji (Alliance of Universities for Democracy - AUDEM), organizacji zrzeszającej ponad 100 uniwersytetów

europejskich i amerykańskich, której głównym celem jest stymulowanie udziału uczelni wyższych w budowie demokratycznych społeczeństw i gospodarki rynkowej. Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej otrzymała certyfikat Europejskiej Federacji dla Bezpieczeństwa (European Association for Security), który rekomenduje instytucje w działalności na rzecz bezpieczeństwa ludzi i firm we wspólnej Europie. Uczelnia podjęła starania o uzyskanie Międzynarodowej Akredytacji Jakości (International Quality Accreditation), o którą starać się mogą szkoły biznesu i inne instytucje zajmujące się rozwojem zarządzania funkcjonujące w dynamicznie rozwijających się środowiskach Europy Środkowej i Wschodniej. Akredytacja nadawana jest przez CEEMAN- międzynarodowe stowarzyszenie na rzecz rozwoju zarządzania, którego celem jest rozwój jakości także w zakresie nauki zarządzania w Europie Środkowej i Wschodniej. Wyższa Szkoła Biznesu zajmuje czołowe miejsce w międzynarodowym rankingu U- Multirank w kategorii uczelni biznesowych. Biorąc pod uwagę ilość uzyskanych ocen bardzo dobrych, następnie dobrych Uczelnia plasuje się na I miejscu. Najwyższe oceny Uczelnia otrzymała w kategoriach: terminowość kończenia studiów, kompetencje kadry dydaktycznej, umiędzynarodowienie. Wysoko oceniono także: upracticznienie studiów, jakość kształcenia, organizację programu, jakość zasobów bibliotecznych, infrastrukturę IT.

Oceniana jednostka organizuje szereg projektów o charakterze międzynarodowym, w których mogą wziąć udział studenci, są to głównie konferencje naukowe lub zawodowe. Uczelnia zabiega również o przyjazd studentów z zagranicy i w tym celu wprowadza obcojęzyczne ścieżki naukowe.

Studenci mają możliwość wyboru kursów fakultatywnych w językach obcych. Podkreślić należy, że oferta lektoratów oferowanych przez Studium Języków Obcych jest spójna z ofertą możliwości wyjazdów w ramach programu Erasmus. Studenci ocenili jakość kształcenia w zakresie języków obcych jako bardzo dobrą. Mają oni możliwość wyboru języka obcego, jak również mogą wybrać poziom na jakim chcą zdobywać nowe umiejętności językowe, co ocenia się pozytywnie.

6.3.

Wydział posiada wiele podpisanych międzynarodowych umów o współpracy w ramach programu Erasmus+ z uczelniami z krajów tj. Hiszpania, Portugalia, Dania, Norwegia, Islandia, Francja, Niemcy, Włochy, Bułgaria, Węgry, Czechy, Słowacja, Rumunia, Chorwacja, Turcja oraz umów bilateralnych m.in. z uczelniami z Ukrainy, Rosji, Gruzji, Białorusi, Korei. Współpraca z uczelniami zagranicznymi polega na realizacji wspólnych projektów edukacyjnych, mobilnościowych oraz badawczych, wspólnych publikacji naukowych oraz konferencji. Prowadzona jest także współpraca dydaktyczna polegająca na prowadzeniu zajęć dydaktycznych dla studentów uczelni partnerskich. Wyniki współpracy są wykorzystywane w działalności dydaktycznej.

W celu intensyfikacji kontaktów ze zjednoczoną Europą, Wydział Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych nieustannie poszerza swoją ofertę współpracy z zagranicznymi placówkami naukowymi oraz przedsiębiorstwami, aby umożliwić studentom szeroki dostęp do najnowszej wiedzy. W celu lepszego dostosowania oferty uczelni do wymagań międzynarodowego rynku pracy uczelnia konsultuje programy studiów oferowane studentom zarówno z przedstawicielami zagranicznych uczelni partnerskich, jak i otoczenia biznesowego, z którymi współpracuje.

W dziedzinie edukacji i nauki, priorytetem jest internacjonalizacja studiów i badań naukowych poprzez współpracę międzynarodową i wysoką mobilność kadry dydaktycznej oraz studentów. Kadra wydziału aktywnie angażuje się w realizację międzynarodowych

projektach naukowych i badawczych, uczestnicząc w międzynarodowych zespołach badawczych takich jak m.in. analiza skłonności do rozwoju powiązań kooperacyjnych pomiędzy sektorem nauki i przedsiębiorczości na pograniczu polsko-czeskim w oparciu o innowacje technologiczne, organizacyjne i marketingowe oraz specjalizację kadry inżynierskiej (Program Operacyjny Współpraca Transgraniczna Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013 - „Program przygotowania zawodowego specjalistów – liderów transferu innowacji i nowoczesnych technologii do firm na pograniczu polsko-czeskim”), badanie determinant konkurencyjności firm przemysłowych na pograniczu polsko-słowackim - uwarunkowania działalności przemysłowego klastra technologicznego (Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska - Republika Słowacka 2007-2013 – „Przemysłowy klastr technologiczny - pro-gospodarczy polsko-słowackiej sieci innowacji i nowych technologii”), badanie dotyczące stanu współpracy nauki z biznesem, przeprowadzone wśród pracowników naukowych, przedsiębiorców, studentów i ekspertów ds. innowacji (Program Operacyjny Kapitał Ludzki – „Innowacyjny model współpracy pomiędzy uczelniami wyższymi i przedsiębiorstwami, oparty na nowym systemie wdrażania technologii”), badanie efektywności wymiany wiedzy i doświadczeń partnerów w mikroprojektach polsko-czeskich w Euroregionie Beskidy w latach 2009-2013 (Program Operacyjny Współpraca Transgraniczna Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska – „Rozwój współpracy naukowo-dydaktycznej uczelni wyższych w Euroregionie Beskidy”). Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału uczestniczą także w komitetach organizujących międzynarodowe konferencje naukowe („Innowacje i przedsiębiorczość. Teoria i praktyka”, „Międzynarodowa Konferencja Naukowa SOCIALIA”, „Nowe trendy w zarządzaniu i inżynierii produkcji – perspektywa regionalna, transgraniczna i globalna”, „Problemy gospodarki przejściowej w kontekście globalizacji”, „WWW. Człowiek w cyberprzestrzeni. Konteksty pedagogiczne i społeczne”, „Internet w Społeczeństwie Informacyjnym”). Pracownicy Wydziału biorą również udział w projektach wielostronnych skupiających grupę uczelni z innych krajów europejskich, które mają na celu opracowanie nowych programów nauczania, modernizowania uczelni oraz współpracy z sektorem biznesu (Międzynarodowe Konsorcjum Uczelni Wyższych - opracowanie wspólnych programów kształcenia, Lean vocational education, JOI.CON: Joint Programme Management- przygotowanie symulacji wspólnych studiów magisterskich). Uczelnia uczestniczy obecnie w realizacji 3 projektów w ramach Programu Operacyjnego Współpraca Transgraniczna Polski z Republiką Czeską i Słowacją. Uczelnia złożyła także aplikację do konkursu Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange w ramach Programu Horyzont 2020 na realizację projektu “COUNTeercity - Global terrorism, local problem – model of the inter-organizational effective cooperation in the system of terrorism counteraction” w partnerstwie z uczelniami: Armed Forces Academy Of General Milan Rastislav Stefanik (Liptovsky Mikulas - Słowacja), Klaipeda University (Litwa), Vassil Levski National Military University (Veliko Tarnovo - Bułgaria), University of Pardubice - Institute for regional and security studies (Czechy). Uczelnia jest również partnerem w projektach, złożonych do konkursów w 2015r. w ramach programu ERASMUS +, Akcja 2, Partnerstwa strategiczne w obszarze szkolnictwa wyższego (Projekt: „The Development of Educational Procedures for Student’s Professional Orientation Support” w partnerstwie z Moravian University College in Olomouc (Czechy) – Lider projektu, University of Maribor (Słowenia)), partnerstwa strategiczne w obszarze edukacji osób dorosłych (Projekt: „Wiedza bez barier - innowacyjne metody nauczania osób dorosłych” w partnerstwie z organizacjami polonijnymi Polish Cultural and Educational Association - Czechy, Lietuvos lenku mokslininku draugija - SNPL (Litwa), RODACY - (Łotwa)), partnerstwa strategiczne na rzecz młodzieży (Projekt: “Film education now! – new

strategies in teaching for children and youth” w partnerstwie z Instytucja Filmowa SILESIA FILM (Polska) - Lider, NARODNI FILMOVY ARCHIV (Czechy), Laterna Magica Kft. (Węgry), UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE (Czechy)).

Uczelnia jest członkiem konsorcjum skupiającego największe uczelnie regionu śląsko-morawskiego, regionu Żyliny oraz województw śląskiego i opolskiego w ramach programu Progress 3.

Istotną rolę w działalności Wydziału odgrywa współpraca prowadzona przez jego pracowników z kilkunastoma krajowymi Uczelniami. Są to m.in. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Śląski, Politechnika Opolska, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Akademia im. Leona Koźmińskiego w Warszawie, Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej Polskiej Akademii Nauk w Gliwicach. Jest to przede wszystkim współpraca naukowa, polegająca na przygotowywaniu publikacji naukowych, prowadzeniu wspólnych projektów badawczych, organizacji i udziale w konferencjach naukowych (konferencje: „Rachunkowość kreatywna a oszustwa księgowe”, „Innowacje i przedsiębiorczość. Teoria i praktyka”, „Akademickie Forum Jakości”), a także zapewnienia ciągłości kształcenia na studiach II stopnia. Przykładem współpracy jest również cykliczna organizacja wydarzeń związanych z upowszechnianiem tematyki doskonalenia jakości kształcenia, np.: Akademickie Forum Jakości organizowane we współpracy z Uniwersytetem Śląskimi oraz Politechniką Opolską.

24 lutego 2014 r. Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej jako jedyna uczelnia niepubliczna z Polski dołączyła do grona trzynastu uniwersytetów z Polski, Słowacji i Republiki Czeskiej współpracujących w ramach konsorcjum PROGRES 3. W tym gronie Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej jest jedyną uczelnią niepubliczną.

Główną misją powołanego projektu jest nawiązanie współpracy naukowej oraz wspieranie rozwoju innowacji pomiędzy uczelniami regionu śląsko-morawskiego, regionu Żyliny oraz województw śląskiego i opolskiego. Dogodne położenie geograficzne i językowe sąsiedztwo członków konsorcjum ułatwią bardziej efektywne wykorzystanie zaplecza laboratoryjnego i badawczego uniwersytetów. Działalność konsorcjum będzie dopełnieniem tworzonego na poziomie regionów Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej TRITIA.

W ramach Konsorcjum realizowane są wspólne działania mające na celu:

- aplikowanie o projekty dofinansowywane ze środków Komisji Europejskiej,
- organizacje warsztatów, konferencji i seminariów,
- wymianę studentów oraz kadry naukowej,
- wymianę wiedzy oraz materiałów promocyjnych wśród członków Konsorcjum

6.4.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma – jak wspomniano – odniesienie w Strategii Rozwoju Uczelni. Wśród wybranych celów strategicznych określonych w Strategii Rozwoju Wydziału na lata 2014-2020 znajdują się: dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy oraz lokalnego środowiska gospodarczego, nawiązywanie partnerskich relacji z podmiotami otoczenia społecznego i gospodarczego.

Oprócz wspomnianego wyżej aktywnego uczestnictwa interesariuszy rynku pracy w opracowywaniu efektów kształcenia oraz opiniowaniu programów studiów realizujących te efekty współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcami) wyraża się m.in. poprzez:

- udział praktyków w procesie kształcenia, w szczególności w ramach prowadzenia zajęć specjalizacyjnych,
- organizację zajęć dla studentów w ramach cyklu „Spotkania z praktykami” organizowanych w każdym semestrze, na każdym kierunku studiów, np.: kierunki ekonomiczne: „Bezpieczne bankowanie”, „Rozwój talentów”, „Dług suwerenny i możliwość jego spłaty”, „Koszty stopy procentowej bliskiej zera”, „Dbanie o dobrostan pracowników i Employer Branding- nowe wyzwania działów HR”, „Zarządzanie w sektorze publicznym w praktyce”, *administracja* - „Budżet partycypacyjny jako instrument dialogu”, „Współpraca z organizacjami pozarządowymi i konsultacje”, „Audyt wewnętrzny a kontrola w administracji wewnętrznej”; *informatyka* - „Implementacja systemu klasy ERP w przedsiębiorstwie”, „Zastosowanie Enterprise Content Management w przedsiębiorstwie”, „Programowanie gier wideo”, „Marketing Automation – nowoczesne narzędzia”, „Zarządzanie zespołami wirtualnymi w środowisku projektowym”; *socjologia* - „Praktyka realizacji inicjatyw CSR”, „Rola ePR i social mediów *pedagogika* - „Organizacja konferencji sprawiedliwości naprawczej”, „Dozór elektroniczny jako alternatywna forma wykonywania kary pozbawienia wolności”, „Praktyczne zastosowanie procedury Niebieskiej Karty”, „Podejście motywujące – praca z klientem w oporze”, *filologia* – „Specyfika i etyka w pracy tłumacza”, „Tłumaczenia w chmurze,
- organizację wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach, np.: IBM Poland, Kroll Ontrack, Comarch, Raben Polska, Opel Gliwice, ING Service, Capgemini, Konsulat Generalny USA w Krakowie, Areszt Śledczy w Katowicach, Centrum Rehabilitacyjne Polanika Zdrój, Sport Klinika Żory,
- organizację praktyk i staży w przedsiębiorstwach,
- włączanie pracodawców w proces dyplomowania w charakterze mentorów (promotorów pomocniczych),
- współpracę z pracodawcami w obszarze organizacji sympozjów, konferencji, seminariów naukowych. Podkreślić tu m.in. należy:
 - organizowanie wraz z Ogólnopolskim Klastrem Innowacyjnych Przedsiębiorstw Cluster World Congress będącym platformą komunikacyjną dla polskich i zagranicznych klastrów,
 - debaty eksperckie w RIG w Katowicach organizowane w ramach projektu debat WSB,
 - organizowanie wraz z RIG Europejskiego Kongresu Gospodarczego małych i średnich przedsiębiorstw,
 - organizowanie forów gospodarczych (m.in. 2014 – II Forum „Polska – Wschód. Praktyczne aspekty współpracy gospodarczej,”
 - autorskie przedsięwzięcia WSB w postaci Konkursu Wizy logistycznej,
 - współdziałanie ze szkołami średnimi, obejmowanie ich patronatem i stworzenie Klubu Szkół Partnerskich.

Wiele innych działalności WSB, a przede wszystkim wizytowanej Jednostki, ma bezpośredni lub pośredni wpływ na proces kształcenia.

WSB ściśle współpracuje z Urzędem Miasta w Dąbrowie Górniczej przy realizacji szeregu projektów edukacyjnych, gospodarczych i społecznych. Wspólnie z instytucjami administracji lokalnej i przedsiębiorcami organizowany jest w mieście Tydzień Przedsiębiorczości. Podstawowy cel wydarzenia to: promocja kreatywności i

przedsiębiorczości oraz zachęcenie młodych osób do podjęcia własnej działalności gospodarczej.

Uczelnia jest również członkiem Dąbrowskiej Rady Biznesu – organu powołanego przy Prezydencie Miasta Dąbrowa Górnicza, którego zadaniem jest opiniowanie i konsultowanie istotnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem i rozwojem miasta.

Przedstawione wyżej przykłady współpracy z Urzędem Miasta w Dąbrowie Górniczej pokazują wpływ Uczelni na lokalne otoczenie społeczne i gospodarcze. Warto podkreślić, że Rektor Uczelni jest Wiceprzewodniczącą Rady Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach oraz zasiada w Radzie Głównej Konfederacji Pracodawców Lewiatan, stanowiącej organ o charakterze nadzorczo – kontrolnym w organizacji. Jest również członkiem Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji przy Marszałku Województwa Śląskiego.

Osobnym obszarem aktywności WSB bezpośrednio wpływającej na proces kształcenia w wizytowanej Jednostce jest działalność klastrowa. Obecnie Uczelnia aktywnie działa w siedmiu klastrach, m.in. w Śląskim Klastrze Transportu Miejskiego, Śląskim Klastrze Rewitalizacji i Technologii Środowiskowych, Klastrze Business Process Outsourcing, Klastrze pod nazwą: „Utworzenie centrum pomiarowo-rozliczeniowego dla niektórych sektorów infrastrukturalnych” - Klaster MediVite, Klaster Silesia Smart City oraz Klaster Ratownictwa, Bezpieczeństwa, Ochrony Ludności i Środowiska Naturalnego. Działalność w klastrach pozwala na realizację wspólnych przedsięwzięć badawczych i biznesowych z przedstawicielami bardzo szerokiego środowiska praktyki gospodarczej, administracji, służb mundurowych czy też organizacji non – profit.

Uczelnia jest certyfikowanym partnerem edukacyjnym firmy Microsoft, Autoryzowanym Akademickim Ośrodkiem Szkoleniowym Cisco, Akademii Oracle, a także partnerem m.in.: TÜV NORD Polska, IFS Poland, WASKO S.A., Simple, Kamsoft S.A. W celu inicjowania i realizowania wśród przedstawicieli środowiska naukowego i praktyki gospodarczej wspólnych projektów badawczych i wdrożeniowych powołano Centrum Zaawansowanych Technologii. Warto dodać, że Uczelnia jest członkiem Polskiej Izby Gospodarczej Zaawansowanych Technologii - ogólnopolskiej inicjatywy, której zadaniem jest tworzenie przyjaznego otoczenia dla sektora nowoczesnych technologii oraz popularyzacji przedsiębiorczości akademickiej, członkiem - założycielem Polskiej Izby Coachingu, której celem jest profesjonalizacja i rozwój coachingu zgodnego z międzynarodowymi standardami etyki i metod pracy, członkiem Polskiego Związku Pracodawców Prywatnych Edukacji zrzeszonego w Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan.

Kolejny obszar aktywności Uczelni w ramach współpracy z partnerami z otoczenia zewnętrznego to kooperacja z ośrodkami naukowo-badawczymi i towarzystwami ekonomicznymi: m.in. Towarzystwem Naukowym Organizacji i Kierowania, Instytutem Informatyki Teoretycznej i Stosowanej Polskiej Akademii Nauk, Polskim Towarzystwem Informatycznym na rzecz wypracowania efektywnych rozwiązań gospodarczych dla regionu.

Szeroka współpraca WSB z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a w szczególności wizytowanej Jednostki, znalazła swoje odzwierciedlenie w spotkaniu Zespołu Oceniającego z pracodawcami, które odbyło się przy licznych udziałach interesariuszy zewnętrznych. Uczestniczyło w nim ponad 40 przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego reprezentujących firmy (m.in. spółki Stalprofil S.A., Ekosystem, spółka zarządzająca Portem Lotniczym, firmy consultingowe i informatyczne), instytucje samorządowe i publiczne (przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Więziennictwa, Policji) oraz organizacje gospodarcze (Regionalna Izba Gospodarcza, BCC, Lewiatan). Wszyscy podkreślali długoletnią współpracę z Uczelnią a w szczególności z wizytowaną Jednostką. Dyskusja rozpoczęła się więc od postawienia przez Zespół Oceniający pytania dotyczącego

zaobserwowanego przez pracodawców rozwoju kompetencji zatrudnianych absolwentów wizytowanego Wydziału i wpływu opinii oraz sugestii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na ten rozwój.

Wszyscy podkreślali współpracę z Uczelnią w kształtowaniu praktycznego profilu absolwenta. W wielu przypadkach (RIG, BCC) współpraca jest długoletnia i oparta na wzajemnym udziale w projektach i badaniach czy pracach w komisjach (np. Komisji Innowacji w RIG przewodniczy przedstawiciel Uczelni) ale także na bezpośrednim uczestnictwie praktyków gospodarczych w procesie kształcenia, z których większość była obecna na spotkaniu. Pracodawcy podkreślali, że dzięki współpracy Uczelni z praktykami gospodarczymi, przede wszystkim poprzez ich wpływ na koncepcje, metody i program kształcenia zmienia się na przestrzeni lat sylwetka absolwenta w kierunku lepszego dopasowania kompetencji absolwenta do potrzeb rynku pracy. Jak wskazywał jeden z uczestników spotkania, reprezentujący spółkę akcyjną, „spojrzenie praktyków pozwala „wyłuskać” z wiedzy to, co jest najważniejsze dla współczesnej praktyki gospodarczej”, ale też formy i metody kształcenia przede wszystkim przy udziale praktyków gospodarczych muszą to zapewnić. Opierając się na własnych doświadczeniach dydaktycznych stwierdził, że bardzo ważne są prace projektowe dotyczące konkretnych zagadnień praktycznych realizowane przez studentów w zespołach, co pozwala ponadto na nabycie kompetencji społecznych. Tym kompetencjom podczas dyskusji poświęcono wiele uwagi, podkreślając, że generalnie kompetencje absolwenta muszą być rozumiane bardzo szeroko jako ogólna korzyść, którą pracownik wnosi do organizacji, cytując jednego z dyskutantów – właśnie to WSB „daje przyzwolenie na to, aby te kompetencje były rozwijane”.

Swoją długoletnią współpracę z Uczelnią i wizytowaną Jednostką podkreślali przedstawiciele firm informatycznych, które chętnie przyjmują studentów na praktyki oraz zatrudniają absolwentów. Sprawują także pewien nadzór nad pracami dyplomowymi, przede wszystkim inspirując ich tematykę. Padło stwierdzenie, że „zwykle poszukuje się stażystów i pracowników, którzy kończyli uczelnie techniczne, ale WSB nie odstaje, czym powinna się pochwalić”.

Uczestnicy spotkania podkreślali szybkość reakcji Uczelni na propozycje dotyczące koncepcji kształcenia płynące ze strony praktyki gospodarczej, głównie w zakresie specjalności, ale także tworzenia nowych kierunków, czy wspólnych inicjatyw (np. utworzenia Akademii Biznesu w ramach współpracy z Częstochowską Łożą BCC).

Przedstawiciel firm logistycznych podkreślał progres jaki obserwuje w dostosowaniu kompetencji absolwentów do potrzeb rynku pracy: zatrudniani absolwenci są praktycznie przygotowani do rozpoczęcia pracy, bowiem na Uczelni kształcenie w zakresie wiedzy jest powiązane z nabywaniem umiejętności praktycznych (poprzez praktyki, korzystania z wizyt studyjnych i pracowni z systemem logistycznym stosowanym w praktyce, które posiada Uczelnia).

Dalsza dyskusja z przedstawicielami rynku pracy zainicjowana przez Przewodniczącego Zespołu Oceniającego dotyczyła proporcji pomiędzy efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dyskutanci podkreślali (m.in. przedstawiciel organizacji Lewiatan), że proporcje na wizytowanym Wydziale są właściwe, bowiem przy nacisku na umiejętności i kompetencje społeczne właściwe miejsce zajmują efekty w zakresie wiedzy.

Wiele miejsca w dyskusji poświęcono także praktykom studenckim. Przedsiębiorcy a także członkowie RIG zdecydowanie popierają system, który jest stosowany na wizytowanym Wydziale. Praktyki miesięczne – jak podkreślali – to strata czasu dla studenta, ale także koszty dla przedsiębiorstwa ponoszone bez zdecydowanego efektu w nabywaniu

umiejętności. Podejście do praktyk powinno być kluczowe. Rozwiązanie przyjęte przez WSB, to jest system dzienny – „3 dni studiujesz, 2 pracujesz” wydaje się najlepszym rozwiązaniem. Alternatywą są trzymiesięczne praktyki po uzyskaniu wiedzy wystarczającej na podjęcie takiej praktyki (pod koniec studiów). To rozwiązanie szczególnie preferowali przedstawiciele firm informatycznych, zwłaszcza przy założeniu, że będzie możliwość przeprowadzenia z kandydatem na staż rozmowy kwalifikacyjnej.

Część dyskusji poświęcona była specyficznym zagadnieniom, a mianowicie związanym z szeroko rozumianym bezpieczeństwem narodowym w związku z prowadzeniem przez Wydział współpracy z instytucjami z tego obszaru w ramach kierunku *bezpieczeństwo narodowe*. Wypowiadali się przedstawiciele tego obszaru będący zarówno pracodawcami (Komendant policji), jak i kształcący w tym zakresie (Komendant Szkoły Policyjnej). Podkreślali, że są to studia specyficzne i współpraca z Uczelnią w tym zakresie jest szczególna.

Wizytowana jednostka posiada stałą i ugruntowaną listę instytucji, w których studenci mogą odbywać obowiązkowe praktyki (ponad 300). Student ma możliwość wyboru podmiotu spoza lisy. W razie problemów ze znalezieniem miejsca praktyki pomoc studentowi świadczy Akademickie Biuro Karier. Studenci w czasie spotkania pozytywnie ocenili działanie systemu praktyk zawodowych w ocenianej jednostce. W szczególności podkreślili, że mają swobodę w wyborze okresu, w którym chcą odbywać praktykę a postawione przed nimi wymagania związane z praktykami nie są zbyt wygórowane.

Wydział dba o poprawność miejsc, w których studenci odbywają praktyki. Opiekun praktyk zatwierdza skierowania na praktykę, dzięki czemu już na wstępnym etapie student posiada informację, czy wybrane przez niego miejsce spełnia wymogi regulaminu praktyk, co ocenia się pozytywnie.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego – ocena; w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

6.1) Uczelnia stwarza duże możliwości uczestniczenia w programach wymiany międzynarodowej. Uwagę zwraca również stosunkowo duża liczba studentów przyjeżdżających. Wydział umożliwia swoim studentom, również wyjazdy w ramach programu podwójnych dyplomów z uczelniami partnerskimi. Studenci ocenianej jednostki są zainteresowani udziałem w wymianach międzynarodowych w ramach programu Erasmus+. Lista uczelni partnerskich jest dostosowana do prowadzonych na Wydziale kierunków studiów. Wizytowana jednostka prowadzi akcje promocyjne, mające na celu zachęcenie studentów do uczestnictwa w wymianach studenckich. Studenci wyjeżdżający nie mają problemów z zaliczaniem osiągnięć uzyskanych za granicą.

6.2) Uczelnia realizuje wiele projektów o charakterze międzynarodowym (w tym LPP Leonardo da Vinci, Erasmus Mundus). Większość projektów dotyczy bezpośrednio rozwoju procesu kształcenia na Wydziale. Oceniana jednostka umożliwia zdobywanie przez studentów umiejętności językowych na wysokim poziomie.

6.3) Współpracę z krajowymi ośrodkami akademickimi skupiono na kontaktach z partnerami o znacznych osiągnięciach i dużych potencjałach naukowych. Jest ona dobrze ukierunkowana i pozytywnie wpływa na rozwój badań naukowych oraz na realizację celów kształcenia.

6.4) Aktywność wizytowanej Jednostki w zakresie współpracy z interesariuszami rynku pracy zasługuje na ocenę wyróżniającą. Współpraca ta ma wieloletnią tradycję, obejmuje znaczącą liczbę, ważnych przede wszystkim dla rozwoju szeroko rozumianego regionu śląskiego, firm, instytucji i organizacji.

Władze Wydziału wypracowały właściwe mechanizmy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które służą osiąganiu deklarowanych efektów kształcenia i optymalizacji programów nauczania. Istotną rolę współpraca ta odgrywa w całym procesie kształcenia wizytowanej Jednostki – począwszy od tworzenia koncepcji i formułowania efektów kształcenia na obu poziomach studiów oraz na studiach podyplomowych, poprzez aktywne uczestnictwo przedstawicieli praktyki gospodarczej w procesie kształcenia i bieżącej weryfikacji efektów kształcenia i wreszcie udzielanie informacji o poziomie kompetencji absolwentów. Współpraca w obszarze badawczym ma przede wszystkim charakter wspólnych projektów realizowanych w celu rozwiązywania określonych problemów gospodarczych regionu śląskiego. Wydział ponadto przejawia wiele inicjatyw społeczno-gospodarczych mających istotne znaczenie dla społeczności lokalnej i regionalnej, a w szczególności dla młodzieży szkół średnich.

Oceniana jednostka prowadzi systematyczną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w przedmiocie organizacji praktyk studenckich. Studenci pozytywnie ocenili system organizacji praktyk, który pozwala w pełni na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się

7.1.

Studenci, potwierdzili, że są zawsze informowani na pierwszych zajęciach o zakresie wymagań egzaminacyjnych oraz o formie zaliczenia kursu. Ponadto wiedzę na temat kryterium zaliczenia mogą czerpać z udostępnionych im przez Wydział, za pośrednictwem systemu Wirtualny Dziekanat, sylabusów. Potwierdzili oni, że nie zdarzyła się sytuacja, w której wykładowca nie przestrzegałby przyjętych przez siebie kryteriów zaliczenia przedmiotu. Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że forma zaliczenia kursów, jest zawsze prawidłowo dostosowana do prezentowanych treści, co należy ocenić pozytywnie.

Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA pozytywnie ocenili organizację sesji egzaminacyjnej. Nie spotkali się oni z sytuacją konieczności zdawania więcej niż jednego egzaminu dziennie. Ponadto są oni informowani z odpowiednim wyprzedzeniem o terminach egzaminów oraz zaliczeń. Studenci pozytywnie ocenili, także organizację egzaminów przedterminowych, które pozwalają na staranne zaplanowanie nauki do sesji egzaminacyjnej.

Zasady dyplomowania w ocenianej jednostce wynikają z Regulaminu Studiów. Zostały one doprecyzowane w dokumencie określającym wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia. Studenci mają możliwość wyboru promotora swojej pracy dyplomowej spośród kadry nauczycieli akademickich. Mają oni też możliwości swobodnego wyboru tematu pracy dyplomowej. W ocenie studentów grupy seminaryjne nie są liczne, dzięki czemu mają oni poczucie indywidualnej opieki naukowej promotora, co ocenia się pozytywnie.

Każdy z prowadzących zajęcia w ocenianej jednostce ma określone godziny swoich konsultacji dla studentów. Informacje te są publikowane i na bieżąco aktualizowane na stronie

internetowej Uczelni, co ocenia się pozytywnie. Studenci potwierdzili, że zazwyczaj prowadzący zajęcia są obecni na swoich konsultacjach i chętnie udzielają wtedy odpowiedzi na wątpliwości studentów.

Studenci ocenianego Wydziału, jak sami potwierdzili, mają swobodny dostęp do Rektora oraz do Prorektora ds. Rozwoju i Spraw Studenckich, zarówno w sprawach indywidualnych jak i dotyczących wszystkich studentów Wydziału. Wymienione osoby mają wyznaczone dyżury, w których przyjmują studentów. Studenci, bardzo pozytywnie ocenili pracę jednostek administracji wydziału, w tym sekretariatu ds. studenckich. Studenci mają niektórych możliwość załatwienia spraw administracyjnych za pośrednictwem systemu informatycznego Wirtualny Dziekanat. Działanie systemu, który jest ciągle doskonalony zostało pozytywnie ocenione. Poza sprawami administracyjnymi, studenci wykorzystują system do kontaktów z wykładowcami.

Studenci niepełnosprawni są na wizytowanej jednostce obejmowani indywidualną opieką ze strony prowadzących zajęcia jak i władz Wydziału, które pozostają w stałym kontakcie z Kierownikiem Centrum ds. osób niepełnosprawnych. Studenci ocenianego Wydziału mogą liczyć na indywidualną organizację studiów oraz dostosowanie formy egzaminu do swoich potrzeb, co należy ocenić pozytywnie. Uczelnia wdrożyła skutecznie program przyznawania studentom niepełnosprawnym indywidualnych asystentów. Ocenia jednostka dba aby większość pomocy dydaktycznych była odpowiednio przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych, co należy ocenić wyróżniająco.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje w ocenianej jednostce jednolity dla całej Uczelni Regulamin przyznawania bezzwrotnej pomocy materialnej dla studentów z dnia 16 marca 2015 r. Akt ten kompleksowo określa system przyznawania każdego rodzaju pomocy materialnej zagwarantowanej studentom przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym. Akt ten został dostosowany do zmienionych przepisów ustawy. Studenci podkreślili, że świadczenia pomocy materialnej wypłacane są terminowo. Informacje na temat pomocy materialnej są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Studenci ocenili kwoty wsparcia jako adekwatne.

Z analizy przykładowych decyzji stypendialnych wynika, że spełniają one wszystkie wymagania formalne stawiane przez art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, w tym szczegółowe uzasadnienie decyzji oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, co należy ocenić pozytywnie. Oceniana jednostka prawidłowo stosuje procedury związane z rozpatrywaniem odwołań oraz uchylaniem decyzji w trybie nadzoru.

Samorząd studencki wyraził na piśmie swoją pozytywną opinię w przedmiocie przyjęcia zmian do Regulaminu Pomocy Materialnej. Uczelnia wypełniła tym samym wymóg wynikający z art. 186 ust. 1 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. Dokumentacja przedstawiona przez Uczelnię jak również relacja przedstawiciela samorządu studenckiego potwierdza, że podział dotacji na fundusz pomocy materialnej, ustalenie wysokości stawek stypendiów, jak również ustalenie wysokości miesięcznego dochodu przypadające na jednego członka rodziny studenta uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, następuje w porozumieniu z właściwym organem samorządu. Porozumienia poświadczone są zawsze pisemnym dokumentem sporządzonym przez samorząd studencki.

System pobierania opłat od studentów na wizytowanej Uczelni określają zarządzenia Rektora w sprawie odpłatności za studia pierwszego i drugiego stopnia. Uczelnia nie pobiera od studentów dodatkowych opłat wykraczających poza katalog określony w ustawie, co należy ocenić pozytywnie.

Warunki studiowania na ocenianym Wydziale określa każdorazowo umowa o świadczenie usługi edukacyjnej na studiach stacjonarnych lub niestacjonarnych, zawierana

ze studentem. Umowa w sposób kompleksowy określa prawa i obowiązki studenta. Wzorzec umowy nie zawiera klauzul analogicznych do uznanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone, co należy ocenić pozytywnie.

Podsumowując, należy stwierdzić, że system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej funkcjonuje w ocenianej jednostce prawidłowo. Studenci nie spotykają się na co dzień z problemami, które utrudniałyby im zdobywanie wiedzy. Oceniana jednostka zadbała aby oceniany system uwzględniał również potrzeby niepełnosprawnych studentów. System wsparcia studentów jest istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w ocenianej jednostce. Każdy aspekt zmian w systemie wsparcia jest konsultowany ze studentami lub wprowadzany na ich wniosek. Studenci mają możliwość oceny wsparcia poprzez wypełnianie ankiet oceny wsparcia studentów oferowanego przez WSB. Oceniana jednostka na bieżąco reaguje na zgłaszane przez studentów problemy.

7.2.

Studenci ocenianej jednostki mają możliwość przedstawiania swoich skarg i wniosków władzom Uczelni. Studenci potwierdzili, że otrzymują oni pisemne odpowiedzi na swoje wnioski w stosunkowo krótkich okresach czasu, co ocenia się pozytywnie. W czasie spotkania z zespołem oceniającym PKA, przedstawiciele samorządu studenckiego podkreślili, że mają oni możliwość przedstawiania swoich pomysłów i opinii Prorektorowi ds. Rozwoju i Spraw Studenckich, które zazwyczaj są uwzględniane. Oceniana jednostka organizuje również otwarte spotkania ze studentami na temat problemów, które pojawiają się w toku studiów. Oceniana jednostka wprowadziła również mechanizm „skrzynki studenckiej”, do której studenci mogą wrzucać swoje uwagi odnośnie sposobu kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu potwierdzili, że nigdy nie spotkali się z sytuacją konfliktową pomiędzy studentem a nauczycielem akademickim lub władzami Wydziału. Podkreślić jednak należy, że oceniana jednostka wdrożyła formalne procedury niezbędne do przeprowadzania postępowań dyscyplinarnych wobec studentów i nauczycieli akademickich.

Również słuchacze studiów podyplomowych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie wskazywali na żadne sytuacje, które mogłyby spowodować konieczność rozpatrywania skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

7.3.

Na WSB w Dąbrowie Górniczej struktura samorządu studenckiego zorganizowana jest jednostopniowo na poziomie uczelni. Struktura samorządu studenckiego oraz podział kompetencji pomiędzy poszczególne organy określony jest w Regulaminie Samorządu Studenckiego WSB z dnia 17 grudnia 2014 r., który został zatwierdzony zgodnie z ustawą prawo o szkolnictwie wyższym przez Senat WSB uchwałą również z dnia 17 grudnia 2014 r.

Samorząd Studencki corocznie otrzymuje od władz jednostki wydzielony budżet na cele studenckie, którym może dysponować samodzielnie. Gdy zajdzie taka potrzeba może też składać dodatkowe wnioski. Przedstawiciele samorządu obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA potwierdzili, że kwoty wsparcia finansowego są dostosowane do ich potrzeb oraz skali działalności, co ocenia się pozytywnie. Samorząd Studencki posiada swoją w pełni wyposażoną siedzibę w budynku Uczelni. Jej członkowie mogą też korzystać z infrastruktury Uczelni po zajęciach.

Przedstawiciele samorządu studenckiego są formalnie włączani w prace większości organów kolegialnych jednostki. Przede wszystkim podkreślić należy, że w Senacie znajduje się odpowiednia liczba przedstawicieli studentów, przekraczająca, zgodnie z art. 67 ust. 4

ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, 20% składu, co ocenia się pozytywnie. Ponadto przedstawiciele samorządu studenckiego mają zagwarantowany udział w pracach Uczelnianej Komisji ds. jakości kształcenia. Przedstawiciele samorządu są zapraszani na posiedzenia z odpowiednim wyprzedzeniem. Razem z zaproszeniem otrzymują oni również pełen komplet dokumentacji.

Przedstawiciele samorządu studenckiego ocenili współpracę z władzami Uczelni jako dobrą i kończącą się, nawet w przypadku trudnych i skomplikowanych spraw, zawarciem kompromisu, co ocenia się pozytywnie. Szczególnie pozytywnie oceniona została współpraca z Prorektorem ds. Rozwoju i Spraw Studenckich. Przedstawiciele samorządu potwierdzili, że w związku z pracą w samorządzie nie mają żadnych problemów związanych z tokiem studiów. Wykładowcy usprawiedliwiają im nieobecności na zajęciach spowodowane udziałem w pracach organów Uczelni lub wykonywaniem innych regulaminowych zadań.

W wizytowanej jednostce działa 12 kół naukowych. Prowadzą one różnego rodzaju działalność zarówno organizacyjną jak i ściśle naukową. Wydział prowadzi rejestr kół naukowych oraz gromadzi dokumentację związaną z ich działalnością, co należy ocenić pozytywnie. Władze rektorskie odbywają cykliczne spotkania z przedstawicielami kół naukowych podczas których omawiana jest bieżąca działalność kół oraz organizowanych przez nie projektów. Wydział wspiera również finansowo działalność kół naukowych. Studenci mogą wnioskować do Rektora o przyznanie dotacji na konkretny projekt naukowy. Przedstawiciele kół naukowych ocenili wsparcie finansowe jako adekwatne i dostosowane do potrzeb ich działalności, co należy ocenić pozytywnie. Każde koło naukowe posiada własnego opiekuna naukowego, który ma za zadanie pomoc członkom koła w zakresie spraw merytorycznych oraz formalnych.

Podsumowując stwierdzić należy, że ocenia jednostka wspiera działalność organizacji studenckich w sposób adekwatny do ich potrzeb i zakresu działalności. Aktywni studenci mogą liczyć na otwartość ze strony władz Wydziału, przez co są oni w stanie rozwijać kompetencje społeczne i nabywać nowe.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego – ocena: wyróżniająco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Oceniana jednostka posiada prawidłowo wdrożony system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, uwzględniający także w pełni potrzeby osób niepełnosprawnych. Kompleksowe rozwiązania w tym zakresie, jak również skuteczne ich funkcjonowanie należy ocenić jako wzorowe.

7.2) Studenci mają zapewnioną możliwość składania skarg i wniosków, które są rozpatrywane w prawidłowy sposób.

7.3) Oceniana jednostka zapewnia udział przedstawicieli samorządu studenckiego w swoich organach i zapewnia odpowiednią partnerską atmosferę do wymiany myśli i poglądów. Wydział wspiera finansowo projekty realizowane przez samorząd studencki i koła naukowe. Wydział zapewnił samorządowi studenckiemu odpowiednio wyposażoną siedzibę. Można stwierdzić, że Wydział stwarza wzorcowe możliwości udziału aktywnych studentów w działalności organizacyjnej, również w ramach samorządu jak i innych organizacji zrzeszających studentów.

8. Spójność systemu wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, oraz jego zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi

W Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej przepisy dotyczące procesu zapewnienia jakości kształcenia mają charakter scentralizowany określający cele i zadania dla jednostek organizacyjnych Uczelni. Uczelniany Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje wszystkie formy kształcenia (studia I, II stopnia, a także studia podyplomowe) oraz formy studiów (stacjonarne i niestacjonarne) prowadzone na wszystkich wydziałach Uczelni. Zasadniczymi celami UWSZJK jest: diagnozowanie istniejącego stanu jakości kształcenia, doskonalenie procesów jakości kształcenia zwiększając zdolność uczelni do spełniania wymagań dotyczących jakości kształcenia, zapewnienie realizacji bieżących działań w ramach poszczególnych procesów jakości kształcenia, kształtowanie postaw pro jakościowych w środowisku uczelnianym oraz budowanie kultury jakości. Integralną częścią UWSZJK jest Polityka jakości kształcenia.

W Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia to narzędzie umożliwiające sprawne organizowanie procesu kształcenia, wdrażanie rozwiązań doskonalących kształcenie studentów w celu uzyskania przez nich kompetencji umożliwiających zatrudnienie w zakresie uzyskanego przez nich wykształcenia.

Zarządzanie jakością w uczelni ma charakter zinstytucjonalizowany i systemowy. W Wyższej Szkole Biznesu system decyzyjny dotyczący zarządzania jakością jest zgodny z kompetencjami powołanych do tego organów kolegialnych i jest wspomagany inicjatywami oddolnymi oraz instytucjonalnymi (np.: informacje zawarte w protokołach poaudytowych, sprawozdaniach z prowadzonych badań wśród studentów, arkuszach hospitacyjnych). Przy ogólnie sprawowanym w Uczelni zarządzaniu scentralizowanym zachowana jest autonomia poszczególnych wydziałów w obszarach związanych z realizacją strategii rozwoju wydziału oraz procesem organizacji i przebiegu kształcenia. Za nadzór nad wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale odpowiedzialny jest Dziekan – zgodnie z § 12 Statutu Uczelni.

W Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej założenia i zadania związane z wprowadzeniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały określone w Zarządzeniu Rektora nr 9/2007/2008 z dnia 10.01.2008 r., uaktualniony Zarządzeniem Rektora nr 86/2012/2013 z dnia 21.09.2012 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w którym określono założenia i cele uczelnianego systemu.

Wykonując zalecenia zawarte w Zarządzeniu, o którym mowa powyżej, Rektor Zarządzeniem nr 72/2012/2013 z dn. 31.07.2013 r. powołał Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia w Uczelni.

Zadania ogólne i szczegółowe Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia precyzuje Załącznik 3 do UWSZJK. Wśród zadań szczegółowych znajdują się: przygotowywanie projektów procedur, regulaminów, instrukcji w ramach UWSZJK, planowanie i nadzorowanie wewnętrznych audytów, nadzór nad procesem ankietyzacji prowadzonej wśród studentów oraz przygotowywanie raportów z badań oceny jakości zajęć dydaktycznych oraz ocen jakości pracy jednostek administracyjnych, nadzór nad procesem hospitacji zajęć, czynny udział w procesie akredytacji, zarówno na etapie przygotowywania raportów samooceny jak i wizytacji komisji akredytujących, nadzorowanie wykonania i sprawdzanie skuteczności podejmowanych działań korygujących i zapobiegawczych, przygotowywanie dla władz uczelni rocznego raportu z funkcjonowania Uczelnianego

Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, przeprowadzanie przeglądu funkcjonowania systemu.

Od 2002 r. w Uczelni działa Komisja ds. Jakości Kształcenia, powołana zarządzeniem Rektora nr 27/2001/2002 z dnia 3.09.2002 r. Skład komisji sukcesywnie był powiększany, początkowo z 6 osób do 16. Ostatnia zmiana składu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia została zatwierdzona Zarządzeniem nr 57/2014/2015 z dnia 22 kwietnia 2015 r. W skład Komisji od początku jej istnienia wchodzi przedstawiciele studentów. W ramach wykonywania i nadzoru nad wybranymi procedurami systemowymi działają komisje i zespoły, np.: Zespół ds. oceny stopnia weryfikacji efektów kształcenia na każdym kierunku studiów, Zespoły ds. wdrażania KRK na każdym kierunku studiów, Komisja ds. Badań i Wydawnictw, Komisja ds. Oceny Kadry, Komisja Dyscyplinarna, komisje stypendialne.

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia zwoływana jest stosownie do potrzeb, nie rzadziej niż dwa razy w semestrze (w roku akademickim 2014/2015 komisja zbierała się pięciokrotnie – na podst. sprawozdań z posiedzeń: 14.05.2015, 15.04.2015, 25.02.2015, 27.02.2014, 24.09.2014), corocznie składa Rektorowi sprawozdanie ze swojej działalności, ściśle współpracuje z Pełnomocnikiem Rektora ds. jakości kształcenia.

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia składa na ostatnim posiedzeniu Senatu w danym roku akademickim sprawozdanie z działania i przeglądu UWSZJK.

Zespoły ds. oceny stopnia weryfikacji efektów kształcenia dokonują raz w roku oceny stopnia weryfikacji efektów kształcenia na każdym kierunku studiów w oparciu o: ocenę zgodności założonych kierunkowych efektów kształcenia z efektami obszarowymi oraz standardami kształcenia, o ile dany kierunek studiów wymaga ich realizacji, ocenę zgodności efektów kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych modułów z efektami kierunkowymi (analiza treści sylabusów), ocenę właściwego doboru narzędzi walidacji efektów kształcenia założonych w danym programie kształcenia, analizę zrealizowanych efektów kształcenia w ramach praktyk studenckich. Analizy dokonuje się po zasięgnięciu opinii Pełnomocnika rektora ds. praktyk studenckich, ocenę zgodności założonych efektów kształcenia z oczekiwaniami zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy, analizę rozkładu ocen z zaliczeń i egzaminów, przegląd jakości prac dyplomowych i prawidłowości stosowania zasad ich oceniania, analizę efektywności kończenia studiów, skali odsiewu i jego przyczyn, przegląd wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów uczelni. Ponadto opisane powyżej Zespoły dokonują przeglądu programów, nie rzadziej niż co dwa lata (ostatni przegląd został przeprowadzony w 2014 r.).

Dziekan, po zasięgnięciu opinii Zespołów ds. oceny stopnia realizacji efektów kształcenia, na posiedzeniu Senatu kończącym dany rok akademicki przedstawia ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia.

Od momentu wprowadzenia UWSZJK w 2012 r. dokumentacja systemu była wielokrotnie doskonalona, o czym świadczą kolejne zmiany wprowadzane zarządzeniami Rektora (zarządzenia nr: 86/2011/2012, 3/2012/2013, 42/2012/2013, 32/2013/2014, 66/2013/2014, 31/2014/2015).

Zasady realizacji działań projakościowych określają procedury Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia jakości kształcenia oraz dokumenty związane w postaci Zarządzeń Rektora lub odrębnych Regulaminów. Strukturę systemu przejrzysto prezentuje Załącznik 1 do Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Uczelniany Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia składa się z 21 procedur realizowanych w zakresie 7 procesów (opisane w części 2 niniejszego raportu).

W Uczelni stosowanych jest szereg wewnętrznych aktów normatywnych, które regulują budowę i funkcjonowanie Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej. Ten liczący kilkadziesiąt składników zbiór - zgodnie z informacjami podanymi w raporcie samooceny oraz zweryfikowane w czasie wizytacji - dotyczy następujących obszarów problemowych:

1. Nadrzędne przepisy regulujące działania Uczelni określające kompetencje organów i jednostek to:
 - 5 uchwał Założyciela, w tym dotyczących m. in. zatwierdzenia zmian w Statucie i wprowadzenia tekstu jednolitego,
 - 6 uchwał Senatu, w tym dotyczących m. in. zatwierdzenia zmian w Regulaminie studiów,
 - 2 uchwały Senatu, w tym dotyczących m. in. zatwierdzenia zmian w Regulaminie Studiów Podyplomowych,
 - 3 dokumenty, w tym dotyczących m. in. zatwierdzenia strategii rozwoju Uczelni (wyciąg z protokołu posiedzenia Senatu, 1 zarządzenie Rektora, 1 uchwała Senatu),
 - 6 zarządzeń Rektora, w tym dotyczących m. in. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej,
 - 1 uchwała Rady Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych dotycząca zatwierdzenia strategii rozwoju Wydziału.
2. Przepisy konstytuujące wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, w tym dotyczące oceny nauczycieli akademickich, to:
 - 10 zarządzeń Rektora, w tym dotyczących m. in. zmian do Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia,
 - 5 zarządzeń Rektora, w tym dotyczących m. in. zmian w składzie Uczelnianej Komisji ds. jakości Kształcenia,
 - 11 zarządzeń Rektora, w tym dotyczących m. in. powołania: Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, audytorów wewnętrznych, Wydziałowych Koordynatorów ECTS, Rady Ekspertów WSB, Zespołu ds. wdrażania e-learningu w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej, Komisji ds. Oceny Kadry, Komisji ds. oceny pracy nauczyciela akademickiego pełniącego funkcję Rektora lub Prorektora.
3. Przepisy dotyczące tworzenia programów kształcenia i określenia efektów kształcenia, to:
 - 1 zarządzenie Rektora, dotyczące powołania Zespołów ds. Wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej,
 - 1 uchwała Senatu w sprawie zatwierdzenia wytycznych do planów studiów i programów kształcenia dla kierunków realizowanych w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej,
 - 2 uchwały Senatu, w tym dotyczących m. in. określenia efektów kształcenia dla kierunków realizowanych w Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej,
 - 41 uchwał Senatu w sprawie zatwierdzenia programów kształcenia na studiach I-go i II-go stopnia,
 - 3 uchwały Senatu w sprawie zatwierdzenia programów kształcenia na studiach podyplomowych,
 - 58 uchwał Rady Wydziału Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych, w tym dotyczących m. in. w sprawie zatwierdzenia programów kształcenia na studiach I-go i

II-go stopnia, zatwierdzenia programów kształcenia na studiach podyplomowych, zatwierdzenia programów kształcenia na kursach doszkalających.

4. Przepisy dotyczące rekrutacji:
 - 11 uchwał Senatu, w tym dotyczących m. in. w sprawie warunków i trybu rekrutacji oraz form studiów na poszczególnych kierunkach,
 - 5 zarządzeń Rektora, w tym dotyczących m. in. opłat za czesne dla studentów.
5. Przepisy dotyczące toku studiów:
 - 3 zarządzenia Rektora, w tym dotyczących m. in. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów, szczegółowych zasad organizacji zajęć z wychowania fizycznego w WSB, w sprawie dokumentacji przebiegu studiów w sprawie liczebności grupy seminaryjnej,
 - 2 uchwały Senatu, w tym dotyczących m. in. zatwierdzenia wzorów dyplomów ukończenia studiów I i II stopnia, zatwierdzenia świadectw ukończenia studiów podyplomowych.
6. Przepisy dotyczące funkcjonowania, np. biura karier:
 - 1 zarządzenie Rektora w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów.
7. Przepisy dotyczące pomocy udzielanej studentom w procesie kształcenia w zakresie *stypendiów*:
 - 2 aktualizacje Regulaminu przyznawania bezzwrotnej pomocy materialnej dla Studentów Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, wprowadzono Regulamin Specjalnego Systemu Stypendiów Naukowych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej,
 - 1 zarządzenie Rektora, w sprawie utworzenia Naukowego Funduszu Stypendialnego im. Profesora Henryka Walicy,
 - 25 zarządzeń Rektora, w tym dotyczących m. in. wysokości stypendium i współczynnika stypendialnego w ramach Specjalnego Systemu Stypendiów Naukowych, kryteriów przyznawania świadczeń z funduszu pomocy materialnej,
 - 1 zarządzenie w sprawie powołania Centrum ds. Osób Niepełnosprawnych w WSB,
 - 18 zarządzeń, w tym dotyczących m. in. powołania Komisji Stypendialnej ds. stypendium Rektora dla najlepszych studentów, Komisji Stypendialnej ds. stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych i zapomogi,
 - 1 zarządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłacania stypendiów ministra za wybitne osiągnięcia,
 - 1 uchwała Senatu w sprawie zatwierdzenia warunków i trybu kierowania za granicę studentów WSB,
 - 6 zarządzeń Rektora, w tym dotyczących m. in. powołania Komisji Kwalifikacyjnej ds. wyjazdów zagranicznych studentów i kadry dydaktycznej, zasad przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej, będącym osobami niepełnosprawnymi, warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, powołania opiekunów kół naukowych.

Na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych identyfikuje się dokumenty potwierdzające funkcjonowanie Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Zespołu ds. oceny stopnia realizacji efektów kształcenia na każdym kierunku studiów. Gromadzone są i analizowane zapisy protokołów z posiedzeń wraz z listami obecności, sprawozdania Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia, Sprawozdania Dziekana z nadzoru nad procesem dydaktycznym w zakresie oceny realizacji efektów kształcenia w

danym roku akademickim, protokoły przeprowadzonych audytów, arkusze hospitacyjne, raporty z badań prowadzonych wśród studentów i pracodawców.

Sprawozdania z prac Zespołów ds. oceny stopnia realizacji efektów kształcenia na każdym kierunku studiów zawierają analizę wyników badań przeprowadzonych wśród absolwentów, analizę treści sylabusów i ich zgodności z efektami weryfikowanymi poprzez prace przejściowe, analizy statystyk ocen i odsiewu studentów, analizy po przeglądzie prac dyplomowych, analizę dokumentacji praktyk. W każdym sprawozdaniu są sformułowane rekomendacje dla Dziekana dotyczące działań doskonalących program kształcenia. Przedstawiono sprawozdania z roku akademickiego 2013/2014 oraz 2012/2013 na każdym kierunku studiów prowadzonym w Wydziale.

Analiza tej dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż sformułowane zostały przykładowe rekomendacje oraz ich konsekwencje odzwierciedlone w programach kształcenia lub podjętych działaniach doskonalących kształcenie (opisane we wcześniejszych częściach niniejszego raportu).

Na Wydziale Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych nie zostały opracowane odrębne zasady gromadzenia, analizowania i publikowania informacji na temat działań w zakresie poszczególnych obszarów mających wpływ na jakość kształcenia, co związane jest ze scentralizowanym charakterem tego systemu obowiązującym w Uczelni. Jednakże, pomimo braku rozwiązań formalnych w tym zakresie, Wydział realizuje zadania wynikające z Zarządzenia Rektora, o którym mowa powyżej w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dotyczą one takich czynników wpływających na jakość kształcenia, jak: plany studiów i programy kształcenia, jakość kadry realizującej proces kształcenia, posiadanymi zasobami materialnymi, a także zasadami oceniania studentów.

Wykonując postanowienia Zarządzenia Rektora, o którym mowa powyżej, w sprawie Uczelnianego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, zgodnie z którym zachowuje się jawność wszystkich działań służących zapewnieniu jakości kształcenia i publiczną dostępność informacji o wynikach tych działań, a także zakłada dostępność informacji na temat efektów kształcenia (upublicznienie opisu efektów kształcenia oraz opisu sposobu weryfikowania efektów kształcenia) na stronie internetowej i intranetowej uczelni, wszystkie dokumenty dotyczące systemu jakości, strategii, analiz badań znajdują się na podstronie internetowej (*zakładka jakość kształcenia*). Studenci korzystają z elektronicznego Wirtualnego dziekanatu, gdzie mają dostęp m.in.: do planu zajęć, wykazu ocen, płatności, wyszukiwarki pozwalającej sprawdzić dostępność nauczycieli dydaktycznych. Poprzez Wirtualny Dziekanat studenci dokonują wyboru promotorów oraz przedmiotów obieralnych. Swoje konta w Wirtualnym Dziekanacie posiadają także nauczyciele.

Dokumentacja na obecnym etapie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest w pełni kompletna i potwierdza, iż system jest wdrożony i w pełni funkcjonuje we wszystkich zidentyfikowanych obszarach związanych z jakością kształcenia.

Jak ustalono podczas wizytacji na posiedzeniach Rady Wydziału oraz Senatu była omawiana problematyka związana z wymienionymi obszarami wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Podsumowując można zatem stwierdzić, iż wewnętrzne akty prawne w pełni regulują kwestie zapewnienia jakości kształcenia we wszystkich obszarach działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Są spójne oraz w pełni zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego – ocena - wyróżniająco
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Na podstawie analizy otrzymanej dokumentacji należy stwierdzić, iż Wydział Zarządzania, Informatyki i Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Biznesu w Dąbrowie Górniczej posiada wewnętrzne przepisy prawne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia, zarówno o charakterze ogólnym, jak i odnoszące się bezpośrednio do funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości. Przepisy te w sposób kompleksowy określają procedury, cele jakościowe. Są one spójne oraz zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi. Wszystkie elementy tego systemu są dobrze opracowane. Sposób prowadzenia i zakres dokumentacji dotyczącej dokonywanych analiz i podejmowanych działań odnoszących się do poszczególnych czynników wpływających na jakość kształcenia są wyróżniające.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	strategia rozwoju	X				
2	wewnętrzny system zapewnienia jakości	X				
3	cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji		X			
4	zasoby kadrowe, materialne i finansowe	X				
5	przewodzenie badań naukowych	X				
6	współpraca krajowa i międzynarodowa		X			
7	system wsparcia studentów i doktorantów	X				
8	przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia	X				

Na podstawie analizy przedstawionych dokumentów, zarówno przed jak i podczas wizytacji oraz spotkań przeprowadzonych w czasie wizytacji można stwierdzić, że przedstawiona w raporcie samooceny analiza SWOT stanowi rzetelną ocenę sytuacji strategicznej wizytowanego Wydziału.

Jako mocną stroną Uczelnia wymienia bardzo dobrze funkcjonujący Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Znalazło to w pełni potwierdzenie podczas spotkań Zespołu Oceniającego oraz na podstawie analizy przygotowanych dokumentów. Funkcjonujące na Wydziale rozwiązania mają charakter systemowych, kompleksowo

ujmujących zagadnienie jakości kształcenia. Wydział ma bardzo dobry system analizy i diagnozy poszczególnych procesów związanych z jakością kształcenia, ale również posiada mechanizmy pozwalające na wszczęcie działań korygujących oraz przeprowadzenia zmiany. Mocną stroną Wydziału, potwierdzoną w pełni podczas wizytacji, jest koncepcja kształcenia mocno osadzona na praktycznych podstawach. Uczelnia bardzo szeroko współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, którzy aktywnie uczestniczą w procesie kształcenia na ocenianym Wydziale. Dzięki współpracy z interesariuszami zewnętrznymi Wydział skutecznie dąży do jak najlepszego dostosowania oferty do rynku pracy. Przejawem tej skuteczności jest m.in. duża liczba uruchamianych kierunków studiów podyplomowych, wśród których są również kierunki zamawiane przez instytucje, jak również kierunki pozwalające na zdobycie certyfikatu kompetencji zawodowych. W konsekwencji Uczelnia oraz oceniany Wydział posiada znaną i rozpoznawalną markę na rynku edukacyjnym oraz w środowisku społeczno-gospodarczym. Jako potwierdzenie takiej pozycji Wydziału mogą służyć opinie wyrażane na spotkaniach z interesariuszami zewnętrznymi podczas wizytacji.

Na dobrym poziomie jest również stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia, szczególnie w odniesieniu do wymiany międzynarodowej studentów. Wydział słusznie w tym obszarze identyfikuje jako słabszą stronę nieco skromniejszy udział nauczycieli akademickich w wymianie międzynarodowej. Skromniejsza jest oferta kształcenia w językach obcych. Mimo, że Wydział uczestniczy w wielu projektach badawczych, to można uznać, że istnieje nieco niższy poziom komercjalizacji wyników badań naukowych poprzez ich transfer do przedsiębiorstw.

Dostrzeżone niedociągnięcia są również zauważone przez władze Wydziału i należy stwierdzić, że wysoki poziom rozwoju systemu zapewnienia jakości kształcenia pozwala na zdiagnozowanie potencjalnych problemów oraz uruchomienie działań korygujących. Podkreślić należy, że wizytacja potwierdziła duże zaangażowanie władz oraz pracowników Uczelni oraz Wydziału w funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz kształtowanie się kultury projakościowej.